

LUBICA ŠTEFANIKOVÁ

RUŽA ZO ZÁLIVU

VYDALO MEA2000 s. r. o.
© Všetky autorské práva sú vyhradené
ISBN 978-80-560-0208-7

L'ubica Štefaniková

RUŽA ZO ZÁLIVU

Grafická a technická spolupráca: Fugas Štefan, Szekeres František
Ličko Michal

Edícia: Mladá Éra Autorov nového tisícročia - / MEA 2000 o. z. /

© Autorské práva vyhradené
ISBN 978-80-560-0208-7

VENOVANIE

Známym, aj neznámym čitateľom, bez ktorých by príbeh nevznikol.

(autorka)

I keď niektoré postavy v danom období žili, príbeh je vymyslený. Akákoľvek podobnosť s historickou skutočnosťou je náhoda.

OBSAH

I.Diel

Kapitola I.....	5
Kapitola II.....	25
Kapitola III.....	38
Kapitola IV.....	50
Kapitola V.....	66
Kapitola VI.....	78
Kapitola VII.....	89
Kapitola VIII.....	101
Kapitola IX.....	111
Kapitola X.....	121
Kapitola XI.....	133
Kapitola XII.....	143
Kapitola XIII.....	150
Kapitola XIV.....	159
Kapitola XV.....	172
Kapitola XVI.....	184
Kapitola XVII.....	192
Kapitola XVIII.....	199
Kapitola XIX.....	206
Kapitola XX.....	218
Kapitola XXI.....	229
Kapitola XXII.....	235
Kapitola XXIII.....	245
Kapitola XXIV.....	255
Kapitola XXV.....	269
Kapitola XXVI.....	279
Kapitola XXVII.....	292
Kapitola XXVIII.....	304
Kapitola XXIX.....	313
Kapitola XXX.....	326
Kapitola XXXI.....	338
Kapitola XXXII.....	356
Kapitola XXXIII.....	371
Kapitola XXXIV.....	388
Kapitola XXXV.....	400
Kapitola XXXVI.....	410
Kapitola XXXVII.....	420
Kapitola XXXVIII.....	433
Kapitola XXXIX.....	441
Kapitola XL.....	452
Kapitola XLI.....	467

II. Diel

Kapitola I.....	484
Kapitola II.	495
Kapitola III.	503
Kapitola IV.....	511
Kapitola V.	523
Kapitola VI.....	542
Kapitola VII.	553
Kapitola VIII.	562
Kapitola IX.....	571
Kapitola X.	587
Kapitola XI.....	597
Kapitola XII.	609
Kapitola XIII.	619
Kapitola XIV.....	635
Kapitola XV.	647
Kapitola XVI.....	662
Kapitola XVII.....	672
Kapitola XVIII.	689
Kapitola XIX.....	699
Kapitola XX.	712
Kapitola XXI.....	727
Kapitola XXII.....	737
Kapitola XXIII.....	750
Kapitola XXIV.....	757
EPILÓG.....	777

Prvý diel

Kapitola I.

„Nikolaj! Musím ísť na statok, postaraj sa o Annu. Prosím.“

„Otec, dom je plný sluhov, nech sa o ňu postarajú oni.

A o služobníctvo, ku ktorému patrí, sa nestarám.“

„Nehovor tak, Anna nie je nijaká slúžka a zvlášť v tomto dome nie!“

„Otec, obaja vieme, že je neurodzená a najdúch!“

„Áno, je, ale dohoda ktorú máme stále platí, pre všetkých je mojou chovanicou a tvojou nevlastnou sestrou.“

Slová, ktoré vyriekol knieža Orlov, mali na mladšieho veľký účinok.

Vyvolali v ňom hnev a podráždenie, ktoré nedokázal ani skryť, ani ovládnuť. Jeho reakcia bola neprimeraná.

Vybuchol ako sopka.

„Anna, stále len Anna!!! A ja nie som váš syn?!“

„Koš! Si predsa môj jediný syn, dedič veľkého majetku. Moja pýcha, len ty to nechceš vidieť.“

„Nedávali ste a nedávate mi to najavo! Niekedy mám pocit, že ani nie ste môj otec!“

„Čo to hovoríš?!“

Alexej Fjodorovič Orlov si ťažko vzdychol a chcel pohladit' syna. Ten sa uhol.

„Ako myslíš, ale aj tak sa o ňu postaraj. Á, skoro by som bol zabudol. Dnes bude vystupovať pred grófom Vorotynským a jeho rodinou. Len malé súkromné predstavenie. Budeme mať hostí, postaraj sa o nich. Príde aj najstaršia grófka, Katarína Vorotynská. Nezapudni, je to staršia dáma, má svoje vrtochy.“

„Nemusíš mať obavy otec, o všetko sa postarám.“

„Spolieham sa na teba. Na dnešné predstavenie som sa veľmi tešil. Na statku sú problémy, ktoré majú prednosť, preto musím odísť.“

„Otec, môžeme sa predsa vymeniť, pôjdem na statok, všetko vyriešim, ty ostaneš tu a uvidíš svoju Annu na scéne. Viem, že veľmi chceš.“

Slovo Anna vyslovil trochu ťahavo. Zdalo by sa, že trocha s odporom, ale nebolo to tak. Keď o nej hovoril, mal ju stále pred očami. Nežná, tichá a skromná krásavica, ktorá mu už dávno ukradla srdce. Nikto to nevedel, nemal dôvod niekomu o tom hovoriť. Každý ho považoval za muža, ktorý zlomil mnohé dievčenské a ženské srdcia. Opačné pohlavie bolo pre neho len chvíľkovým rozptýlením. Okrem jednej. Ale ani jeho otec netušil, čo sa odohráva v synovom vnútri. Že jeho Anna ukradla synovo srdce, to by mu ani vo sne nenapadlo. Anna a Nikolaj. Jeho deti, jeho pýcha. Keď o nich hovoril s niekým iným, až trocha po vyrástol od radosti. Krásna dcéra, hoci nevlastná, skvelý syn.

Považoval Nikolaja za výborného dôstojníka, veď sa vrátil živý a zdravý z bojov na Kaukaze. Vojna s Čečencami bola zdĺhavá a krvavá. Bol preto naňho patrične hrdý. Mal byť prečo. Nikolaj bol krásny muž. Vysoký, štíhly brunet s modrými očami po matke. Fyzicky sa podobal na starého otca Orlova. Ženy za ním šaleli, v Petrohrade bolo živo, keď bol Nikolaj tam. Nepriznal by to za nič na svete. Skrývanie vlastných pocitov. Túto črtu mali obaja, otec aj syn, rovnakú. Hoci si to neuvedomovali, alebo nechceli priznať.

„Je to dobrý nápad, ďakujem, ale musím záležitosť vybaviť osobne. Ešte raz ťa prosím, postaraj sa o Annu.“

„Dobre otec, bude ako chceš. Postarám sa o tú tvoju Annu.“

Otec a syn si podali ruky a rozišli sa. Orlov starší nastúpil do koča a odišiel na usadlosť neďaleko Petrohradu. Susedia na vedľajšom statku mu robili starosti. Ešte prednedávnom boli ako rodina, starí dobrí priatelia, no po tom, čo Alexej Fjodorovič požičal peniaze susedovi Brylinovi a jeho manželke, začali sa nečakané problémy.

Dlh nie a nie dostať späť. Netušil, čo chystá grófka Mária Alexejevna Brylinová. Bol hrdý muž, bojoval vo vojne s Napoleonom a len tak ho niečo nevyviedlo z rovnováhy. Okrem vlastného syna. No to si nechcel priznať ani pred sebou, nie to pred druhými. Nemal rád nevyriešené problémy, keď sa do niečoho pustil, väčšinou to dotiahol do konca. Až na vlastného syna...

„Och Koľa, Koľa. Teba skrotí až tvoja žena.“

Aj on bol kedysi taký búrlivák, ale zmenil sa, keď stretol Nikolajovu matku. Potom ho už iné ženy nezaujímali. Po jej smrti sa cítil osamelý a nekonečne smutný, navyše s malým synom, ktorý sa nevedel zmieriť s tým, že jeho mamy už niet. Vtedy prežíval veľmi ťažké obdobie. Lenže bola tu aj Anna. Jej skutočný príbeh poznal iba on a rozhodol sa, že si ho vezme do hrobu. Jediný svedok bol preč, odišiel do cudziny, a preto ho to zatiaľ netrápilo. Dlh po ňom pátral aj za hranicami Ruska, no bolo to drahé a zdá sa aj zbytočné. Zľahla sa pod ním zem. Anna navždy zmenila ich jednotvárný život.

Doniesla do ich života život, ktorý zdá sa odišiel s prvou dámou Orlových.

„Nič sa nedá robiť.“ - povzdychol si Alexej Fjodorovič.

„Problémy sú na to, aby sa riešili.“

Pobúchal po stene koča.

„Rýchlejšie prosím vás, aby sme boli na statku ešte pred zotmením.“

Kone zrýchlili tempo a knieža Orlov zavrel oči. Kým prišli na statok, trochu si podriemal. Keď vystupoval z koča cítil, že spánok ho trochu osviežil. Ako vždy ho prišla privítať kuchárka Nataša. Oni ju nepovažovali len za kuchárku, bola členkou rodiny. Už dávno si získala ich srdce tak, ako aj Anna.

„Kam ste sa vybrali madmoiselle? A ešte takto vyparádená?“

Prekvapením vykrikla, z ruky jej vypadla kniha.

„Ale, ale, čo to tu máme?! Rómeo a Júlia. Hmh, zaujímavé, čím by ste chceli byť?“

Jeho slová boli posmešné a zasiahli Annu na citlivom mieste. Vedela, čo bude nasledovať. V poslednom čase do nej Nikolaj vrtal stále nepríjemnejšie. Vždy si našiel niečo, čo mu na nej prekážalo. Bola z toho nešťastná. Ešte ani Nataši sa s tým nepriznala. Považovala ju za svoju druhú matku. Na tú svoju si nepamätala. Zomrela, keď bola ešte veľmi malá a aj tie slabé spomienky sa začali postupne vytrácať a blednúť. Vytlačili ich nové, niekedy aj neznáme pocity. V uplynulých dňoch toho bolo na Annu priveľa. Skúšať scény na predstavenie Rómeo a Júlia, neustále návštevy s kniežaťom Alexejom Fjodorovičom v bohatých petrohradských rodinách a škriepky s Nikolajom ju oberali o pokojnú myseľ. Najmä Nikolaj. V poslednom čase ju neustále prenasledoval, ba priam vyhľadával hádky a potýčky. A ona sa chcela sústrediť hlavne na to, aby sa jej herecké umenie zapáčilo pánovi Vorotynskému. Po predstavení, ak by sa vydarilo, mala ísť ešte na jedno preskúšanie rovno do divadla. Preto jej na tom malom súkromnom vystúpení tak záležalo.

Alexej Fjodorovič ju podporoval zo všetkých síl. Aj ona chcela byť herečkou. Bola by samostatná a sebestačná. Nepotrebovala by nikoho, kto by ju komandoval a opatroval ako bábiku. Veď je dospelá. Muži v jej blízkosti si nechceli uvedomiť pravdu. Anna už dávno nie je dieťa, ktoré potrebuje vodiť za ruku. Stále ju považovali za malú, sotva štvorročnú, ktorá pred rokmi prišla na statok Orlovových za veľmi záhadných okolností. Jednoducho jedného dňa prišla a bola tam. Alexej Fjodorovič zakázal všetkým pýtať sa a odpovedať na tému „Anna“. Aj vlastnému synovi. A to už niečo znamenalo. Preto všetci mlčali, hoci otázok bolo veľa. Prešlo pätnásť rokov a z Anny sa stala dospelá žena. Krásna žena, hoci ona si to až tak neuvedomovala. Mnohým mužom nedala spávať jej krása a ženy v jej blízkosti boli v strehu. Mnohokrát bola obeťou klebiet a intríg. Alexej Fjodorovič všetko strážil a dával na pravú mieru. Takže si to často zasnená Anna ani nevšimla.

Niekedy aj Nikolaj svojím britkým jazykom urobil „poriadok“, ale to vedel len on a ten, kto spôsobil nepríjemnosti, Anna o tom nemala ani potuchy.

Strýčko. Keď si na neho spomenula, zvlhli jej oči. Čím by bola bez neho? Úbohousirotou, chudobným dievčaťom bez vena. Tak mala aspoň akú - takú nádej, že jej život nebude krutý, že nebude musieť prežiť život s mužom, ktorý si ju zoberie bez vena a urobí ju nešťastnou. Vo svojom okolí videla veľa žien, ktoré zakrývali svoj trpký život bez lásky. Taký by nechcela prežiť.

„Prečo vás to zaujíma? Chcete sa hádať ako vždy? Nájdite si inú zábavku a dajte mi pokoj.“

„To teda nie! Chystáte sa hrať divadlo? To vám nedovolím!“ - s hnevom vykrikol Nikolaj.

„Vy mi nemáte čo zakazovať! Váš otec mi to dovolil!“ - nedala sa Anna.

Prudko dýchala a očervenela od rozrušenia. Oči jej blľali od hnevu a potlačovanej zlosti.

Aká je krásna, keď sa zlostí.

„Tú maškarádu zoblečte, nepatrí sa, aby slečna z vyššej spoločnosti nosila také šaty.“

„Čo zase má!“ - v duchu zúrila.

Teraz mu preháňajú tieto šaty? Ved' je to len divadelný kostým, čo sa mu nepáči! Dobre vedela, že aj on má rád divadlo. Len to nechcel priznať. Prišla na to dávnejšie, ale nepovedala mu nič.

„Sú to šaty, ktoré budem mať na scéne. Nechajte ma skúšať, dnes sa potrebujem sústrediť. Nájdite si inú zábavku.“

Nikolaj sa tváril, že nepočuje. Chystal sa Annu len trocha potrápiť. Svoje slová nemyslel celkom vážne. Nakoniec, ved' ho otec upozornil na to, čo sa dnes večer chystá v ich petrohradskom dome.

„Ešte trošku ju potrápim a potom jej dám pokoj.“

„Vy ste mi asi nerozumeli. Choďte a zoblečte si tú maškarádu. Inak to budem musieť urobiť ja a to by som nech...“ - nestačil dopovedať, Anna vybehla z izby.

Len preč a preč od toho človeka! Nervy jej povolili a začala utekať, ani nevedela kam. Vybehla z domu a bežala preč.

„Nie, už ho nechcem vidieť! Ani počuť! Už to ponížovanie a posmech nevydržím. Odídem niekam ďaleko, kde to nebude také ako tu.“ - nerozmýšľala rozumne, city prevládli nad argumentmi.

Utekala, čo jej sily stačili. Slzy jej padali, nemohla prestať plakať. Čo som komu urobila? Hovorila si.

„To preto, že si sirota, nemá sa ťa kto zastat'. Keby moja mama žila, bolo by to celkom iné... Mamička moja, prečo si ma tu nechala!?“

Cítila, ako keby všetko nešťastie sveta padlo práve na ňu a práve teraz. Bežala, sama nevedela kam. Zastala, potrebovala nabrat' dych. Keď sa rozhliadla vôkol seba, uvidela divné tváre. Počas behu si nevšimla, že vošla do uličky, kde bývala bedač. Začali sa k nej približovať ľudia, ktorých sa bála. Špinaví, otrhaní a s posmešným výrazom na tvári. Začala ustupovať. Narazila na múr, nebolo cesty späť.

„Tak čo, slečinka? Zašpásujeme si?“

„Nedotýkajte sa ma!“

„Ale čo! Tak ona by nám chcela rozkazovať! Ušla od milenca a teraz robí drahoty!“

Vytreštila oči.

„Aký milenec?“

O chvíľu pochopila. Mala oblečený divadelný kostým.

Vyzerala v ňom síce nádherne, cez deň v meste však pôsobila neprirodzene. Špinavé ruky boli stále bližšie a bližšie. Zrazu ju schytili a začali ohmatávať.

„Čo to robíte, okamžite ma pustite, som...“

Špinavá ruka jej zapchala ústa. Anna skoro zamdlela z toho zápachu. Začala sa metať, no mužské objatie nepovolilo. Nat'ahovali sa, až divnému chlapovi zostalo v ruke „niečo“. To „niečo“ bol kus rukáva z Anniných šiat. Ostatní sa začali pochechtávať. Divadielko sa im zapáčilo. Tešili sa, čo bude nasledovať. Užijú si, aj zarobia. Slečinka bude mať nejaké grošíky. Budú peniažky, bude chlieb. Chlieb, ten už dávno nevideli.

„Okamžite ju pust', lebo t'a zastrelím ako prašivého psa!“

Všetky oči sa pozreli tým smerom, odkiaľ prišiel rozkaz. Slová boli vyslovené rozhnevaným mužským hlasom, ktorý bol zvyknutý dávať príkazy. Vypeštila oči. Nikolaj tu stál ako boh pomsty a hnevu. Na jednej strane sa na neho hnevala, no na druhej strane bola rada, že ju niekto, hoci aj Nikolaj zachráni.

„Povedal som pust' ju!“

Pred hlavnou pištoľou začali chlapi ustupovať.

„Postavte sa za mňa. Hneď!“

Bez slova poslúchla. Jednou rukou si držala roztrhané šaty a druhou sa kŕčovito držala Nikolaja. Uvedomila si vážnosť situácie. Ona drobná za chrbtom mocného a rozhnevaného muža. Nikolaj bol strašný, keď sa hneval. Na Kaukaze patrila medzi najlepších dôstojníkov, ale po niekoľkých rokoch odišiel z vojenskej služby. Mal pred sebou skvelú vojenskú kariéru. Odišiel na vlastnú žiadosť. Pravý dôvod vedel len on. Otec sa preto naňho dlho hneval.

Lenže bola tu Anna a pre ňu bol ochotný znášať hoci aj otcov hnev. Nebojácny a odvážny Nikolaj. Nepoznal strach, taký strach z boja a zo života, ale teraz ho mal. Veľký strach o milovanú ženu. Keď sa nepodarí zahnať tú zberbu, bude zle, naozaj zle. Odvážlivec si nedal povedať, taká príležitosť sa už možno nevyskytne.

Podišiel bližšie, ale Nikolaj čakal len na to a prudko ho kopol. Chlap spadol a začal nadávať. Anna sa neovládla a začala kričať o pomoc. Vtedy muži spanikárili, videli, že je šľachtic, keby mu ublížili, jeho pomsta by bola strašná. Sibír. To by bol dôsledok v tom lepšom prípade. Najprv pomaly a potom rýchlo, čo najrýchlejšie ako sa dalo opustili tmavú a špinavú uličku. Na Annin krik k nim podišiel vojak, ktorý išiel okolo.

„Potrebujete pomoc?“

„Chvalabohu už nie.“

Obidvaja, Anna aj Nikolaj si vydýchli.

„Aj tak vás odprevadím k vám domov.“

„Budeme vám vd'ační.“

Nikolaj pozrel na Annu. Bola bledá, špinavá, strapatá, mala roztrhané šaty. Aj tak bola krásna. Chytil ju za ruku.

„Pod', ideme domov!“

Neprotestovala. Vojak sa na nich mlčky pozeral.

„Je to moja sestra. Ušla z domu, kým som ju našiel stalo sa, že nás napadli títo muži. Chvalabohu nič sa nestalo, až na roztrhnuté šaty.“

Začervenala sa. Nikolaj ju držal za ruku a ona poslušne šla domov. Nohy jej začali vypovedávať službu. Prežitie napätie a stres minulých dní urobili svoje. Nestačila tempu obidvoch mužov a začala zaostávať.

„Pod', musíme byť čím skôr doma.“

„Nevládzem.“

„Nevymýšľaj a pod'!“

Skutočne nevládala. V poslednej chvíli ju zachytil. Bola by sa udrela, keby spadla.

„Ďakujem vám, ale vašu pomoc už nepotrebujem.

O chvíľu sme doma.“

Práve prichádzali pred sídlo Orlových.

„Vy musíte byť Nikolaj Orlov.“ - povedal vojak.

„Áno, to som. Ešte raz vám ďakujem za pomoc.“

„Rado sa stalo.“

„Prosím vás o diskrétnosť, nechcem svoju sestru kompromitovať. Viete, ako sa v Petrohrade klebetí.“

„Slovo dôstojníka. Do videnia.“

„Do videnia.“

Muži si podali ruky. Nikolaj jednou rukou držal Annu a druhú podal dôstojníkovi. Bola ľahučká ako pierko.

„Také malé kuriatko. Moje kuriatko. Tá mi ale nahнала strach, taký som ešte nezažil.“ - nečakal, že na jeho slová Anna zareaguje takto.

Ani nedopovedal a už jej nebolo. Kým sa spamätal, bola preč.

„Nebudem za ňou utekať, ženská jedna bláznivá.“

Po niekoľkých minútach si to rozmyslel. Petrohrad má svoje miesta, ak by sa jej niečo stalo, čo by povedal otcovi. Oblial ho studený pot.

„Kam utekala?“ - pýtal sa sluhu.

„Neviem, vybehla von, ani som si nestihol všimnúť.“

„Do čerta!“

Zanadával. Vybehol na ulicu a utekal len tak naverímboha.

Uvidel staršieho muža. Opýtal sa ho:

„Nevideli ste bežať mladú dámu v divadelnom kostýme?“

„Tamtým smerom.“ - ukázal mu.

„Tá si vedela vybrať. Najšpinavšia ulica v Petrohrade a tie pochybné existencie!“

Ešteže nosil pri sebe pištoľ. Ostalo mu to z Kaukazu, byť v strehu a ozbrojený. Zrýchlil tempo a keď uvidel scénu pred sebou, skoro sa mu zastavilo srdce. Annu obchytkával nejaký muž a ona kričala. Reagoval spontánne. Keby nezačala kričať, určite by toho chlapa zastrelil a to v skutočnosti nechcel, násilia už mal plné zuby. Toho vojaka asi poslal anjel strážny. Ktovie, ako by sa to napokon skončilo. Keď odkladal pištoľ, všimol si, že nie je nabitá.

„Nabudúce sa musím lepšie pripraviť. Nabudúce... Len dúfam, že žiadne nabudúce už nikdy nebude. Ach Anna, Anna...“

Vchádzal do domu. Sluhovia sa zbíhali.

„Pripravte kúpeľ a čisté šaty. Upravte izbu, aby si mohla oddýchnuť.“

Pritom ju stále držal na rukách. Zámerne predlžoval túto chvíľu, veď kedy bude mať možnosť objímať Annu. Cítil jej vôňu. Keby nie incidentu čo prežili, bola by to sladká spomienka držať ju v náručí. Takto cítil len výčitky svedomia, lebo on bol príčinou toho, čo sa stalo.

„Tak čo bude s tým kúpeľom?!“

„Už to bude pane.“

„Máša, kde si bola tak dlho? Postaraj sa o všetko, čo treba. Ja idem vysvetliť hosťom, že divadlo dnes nebude.“

„Ono síce dnes bolo, ale iné aké malo byť.“

Toto nemohol povedať nikomu. Ostávalo mu len dúfať, že spomínaný dôstojník bude mlčať. Až teraz si uvedomil, že ten človek ho spoznal.

„Len dúfam, že nič nevyzradí. Len ako to, že ten muž vie, kto som ? Ani som si nevšimol, ako vlastne vyzeral. Všetku pozornosť som venoval Anne.“

Mladú ženu stále nepúšťal. Tie pocity, ktoré prežíval s Annou v náručí, boli nádherné. Pred ním kráčala slúžka Máša. Keď sa nepozerala, pobožkal Annu do vlasov, na čo sa ona začala v jeho náručí mrviť, ale zrejme jej bolo dobre, pretože sa schúlila ako mačiatko a usmievala sa.

„Ja tým ženám fakt nerozumiem. Skoro ju zamordujú a ona sa usmieva.“

Konečne nadišla chvíľa, že musel Annu zložiť buď na posteľ, alebo do kresla. Urobil to s veľkou nechutťou. Nič sa nedalo robiť. Keby ju nepoložil, Máša by sa asi veľmi čudovala. O jej reči nestál. Bola to najväčšia klebetnica v okolí, mohla by Anne veľmi uškodiť.

„Postaraj sa o Annu, prídem skontrolovať, ako si to urobila.“ - musel jej to povedať.

Lebo inak by Máša nechala Annu napospas osudu. Práca jej veľmi nevoňala. Poznal ju, veď žila v ich rodine od narodenia. Na nasledujúce chvíle sa vôbec netešil. Vysvetľovanie z duše neznášal. Zatiaľ musí vymyslieť nejakú výhovorku. Pre hostí. No čo povie otcovi, netušil.

„Teraz na to nebudem mysliet'. Už aj tak je nepríjemností veľa. Musím sa ponáhľať, nemôžem nechať dámy a grófa Vorotynského čakať. Ešte sa musím prezliecť. Nepatrí sa privítať hostí špinavý.“

Trocha sa pousmial a znova nasadil masku tvrdého, prísneho a niekedy neznesiteľného kniežaťa Orlova. Takú masku, akú poznalo jeho okolie veľmi dôverne.

Kapitola II.

„Dobrý večer, Nataša. Ako sa tu všetci máte? Kde je Johan?“

„Dobrý večer, Vaše Blahorodie. Príde o chvíľu, vydáva príkazy na zajtrajší deň. Vítam vás doma. Ste hladný? Pripravím niečo ľahké na večeru?“

„Ani nie, ale od teba vždy.“

Obidvaja sa usmiali. Nataša bola výborná kuchárka.

U Orlových bolo vždy veľa hostí a Nataša mala na tom veľkú zásluhu. Spoločne vošli do domu. Sídlo rodiny kniežat'a Orlova patrilo k najkrajším v okolí. Rodová usadlosť bola vždy členom rodiny blízka. Všetci členovia rodiny sa narodili tu. Pred mnohými rokmi prišiel na toto miesto prapradedo Orlov, a tak sa mu zapáčilo okolie, že ostal natrvalo. Nikdy neľutoval, bola to veľká láska. Nielen k usadlosti, ale k jednej žene. Dodnes sa na ňu spomína.

Z pôvodného zostalo už len málo, lebo čo-to pridal rozprávač pre poslucháča, aby to bolo zaujímavejšie. Matky často rozprávajú svojim dcéram historku o veľkej láske mladého dôstojníka Orlova a ruskej kňažnej Jekateriny. História sa neopakuje, alebo predsa?

Po ľahkej a chutnej večeri prešiel Alexej Fjodorovič do knižnice. Chcel si pred spaním niečo prečítať. Nieкто zaklopal na dvere.

„Vojdite prosím.“

Do miestnosti vstúpil správca, Johan Steiner. Bol to Nemeц, ktorý pracoval v jeho službách už dlhé roky. Spol'ahlivý, presný. Mal len jednu slabosť. Ženy. No tú pred svojím pánom starostlivo tajil. Neušla mu ani jedna nevoľníčka. Až na jednu. Robil si na ňu zálusk, no bol tu Nikolaj a ten mal oči všade tam, kde bol objekt jeho záujmu. Trpezlivo čakal na príhodnú chvíľu. Raz sa mu to predsa musí podariť.

„Vítam vás na statku, Vaše Blahorodie. Máte pre mňa nejaké príkazy?“

„Ďakujem. Chcel by som zajtra navštíviť rodinu Brylinových a vy pôjdete so mnou. O desiatej odídeme k susedom, pripravte všetko na zajtrajší deň. Nezdržíme sa tam dlho, vybavím čo treba a vrátime sa na statok. Potom mi podáte informácie o stave majetku, o celkovom hospodárení na statku.“

„Ako si želáte, pane. Bude tak, ako chcete. Idem pripraviť všetko potrebné. S dovoľením.“

Alexej Fjodorovič sa usmial. Vedel, že na Johana sa dá spoľahnúť. Vybral si jednu z kníh a odišiel do svojej izby. Chvil'ku si čítal. Potom zahasil sviečku a spal spokojným spánkom. Zobudilo ho slnečné svetlo. Miloval také rána. Ako všetci z jeho rodiny, bol šťastný, keď bol na statku. K svojim ľuďom a rodine bol úctivý a milý. Mali ho radi a vážili si ho nielen preto, ale aj pre jeho veľké vojenské zásluhy. Bojoval vo vojne s Napoleonom, patril medzi najodvážnejších dôstojníkov. Odvahu zdedil jeho syn po ňom. A nielen tú. Aj lásku k Anne. Ale o tom nemal starší Orlov ani tušenia.

„Ráno vyzerá krásne, dúfam, že aj deň sa podarí.“ -
hovoril si Alexej Fjodorovič.

Čakalo ho nepríjemné stretnutie. Okolie nerozumelo tomu, čo sa stalo medzi starými dobrými priateľmi. Celý život, už niekoľko generácií sa priatelili obidve rodiny. Rodina Orlových a rodina Brylinových. Deti grófa Brylina a Nikolaj s Annou vyrástli ako súrodenci. Bolo jedno, na ktorom dvore sa hrajú. Hlavne, že mohli spolu šantiť. Nikolaj, Nina, Andrej, Sonička a samozrejme aj malá Anna. K nim sa občas pridala aj Marfa a Máša. Hoci boli len nevoľníčky, deťom to neprekážalo. Keď boli špinaví od detských hier, nebolo vidieť, kto je pán a kto nevoľník. Všetci boli rovnakí huncúti. Čas detských hier sa skončil a bol nenávratne preč. Chlapci odišli do vojenskej školy a dievčatá vyrástli na krásne mladé dámy. Krásou vynikala najmä Anna. O nič menej za ňou nezaostávala Nina. Soňa bola ešte dievčatko, no dalo sa tušiť, že aj z nej bude krásavica. Tichá, utiahnutá, málokto si ju všimal, jej čas ešte neprišiel. Anna a Nina vyzerali ako sestry.

Boli si dost' podobné. Plavovlasé krásavice. Obidve mali neuveriteľne dlhé a krásne vlasy. Keď si ich rozpustili, siahali im až po kolená. Už nemali čas na zábavky. Mladé šľachticné si nemohli dovoliť taký prepych. Ich povinnosťou bolo správať sa na určitej úrovni a byť „dobrou partiou“.

Alexej Fjodorovič mal s Annou iné plány. Videl jej talent, ktorý sa nedal prehliadnuť. Jej spev a herecké nadanie ho nútilo, aby pre ňu urobil viac, ako len nájsť jej dobrého ženícha. Bohatý manžel by zaistil Anne pohodlný život, no Orlov vedel, že Anna má na viac, ako na život bohatej šľachtickej ženy. Už v detstve sa dalo tušiť, že bude mať krásny hlas. Prišla do jeho rodiny ako malé štvorročné dievčatko. Jeho manželka Viera ešte žila, ale choroba jej už nedovoľovala často sa zúčastňovať spoločenských povinností. Chceli viac detí, aby Nikolaj nebol sám, mal desať rokov, bol najvyšší čas na súrodenca. Boh im viac detí nepožehnal. Veľmi sa preto trápili a keď prišla Anna, boli veľmi šťastní. Splnil sa im sen o dcérke. Plavovlasý anjelič.

Ešte teraz sa usmieva pri spomienke na to, ako prišla do ich domu. Jedného večera s ňou prišiel domov na statok. Jeho žena Viera ležala na pohovke v knižnici a niečo si čítala. Nikolaj sa hral pri matke. Keď vošli, všetci zostali trocha v rozpakoch. Až jeho žena pretrhla ticho a povedala:

„Pod' ku mne, moja.“

Dievčatko podišlo k neznámej panej. Bálo sa.

„Povedz mi, ako sa voláš?“

„Anna.“

„Dobre moja, teraz budeš bývať tu. U nás.“

„A to akože navždy?“ - opýtal sa malý Nikola.

„Navždy.“ - odpovedal Alexej Fjodorovič svojmu synovi.

„Ale ja ju tu nechcem!“ - trucovito odpovedal Nikolaj.

Dievčatko sa naľakalo a začalo plakať. Slzičky ako hrachy padali na jej nové šaty. Keď to uvidel malý Nikoluška, zobral ju za ruku a povedal jej:

„Neplač, ja som to tak nemyslel. Pod', ukážem ti hračky.“

A bolo po probléme.

Zobral ju za ruku a odviezol do svojej izby. Daroval jej svoju najobľúbenejšiu hračku, ktorú mu kedysi dala jeho matka. Zamatového zajaca.

„Je tvoj, neplač už.“

Alexej Fjodorovič a jeho manželka Viera na seba pozreli. Toto nečakali. Mysleli si, že budú problémy a ono sa to vyriešilo samo od seba. Netušili, že skutočné problémy ešte len prídu. Deti rástli, manželka sa pominula. Choroba skončila ich šťastný manželský a rodinný život. Deti si dlho nemohli zvyknúť, že ich mama tu už nie je. Anna považovala Vieru za svoju matku. Ona jej tú lásku odplácala nežnosťou. Nikolaj žiarlil na nežnosťky svojej matky a otca voči Anne, aj jej to vyčítal, no matka mu to vysvetlila. Povedala mu:

„Pozri sa, ona nemá vlastnú matku a otca. A ty budeš stále náš syn. To, že sa s ňou maznám, neznamená, že ťa mám menej rada. Alebo, že ju uprednostňujem pred tebou. Mám vás obidvoch rovnako rada. Ste moje deti. Ak ti prekáža, že je tu, dáme ju preč.“

„To nie, nie!“ - kričal Nikolaj.

Predstava, žeby jeho sestrička mala odísť, bola hrozná. „Som rada, že to chápeš.“ - usmievala sa matka na svojho syna.

Knieža Alexej pri spomienke na tieto chvíle zastal a utrel si slzy. Ako ten čas letí. Keď mal Nikolaj pätnásť rokov, odviezol ho do vojenskej školy. Vzpieral sa a trucoval, nechcel odísť. Až mu musel dohovoriť. Ručne. Nechápal ho, veď všetci synovia zo šľachtických rodín chodili do vojenskej školy. Považoval to za jednu z povinností mužov. Vedel, že Nikolajovi sa páčia uniformy a vojenský život. Preto nechápal jeho reakcie. Pravý dôvod, prečo nechcel odísť, netušil. Ani nemohol. Nikolaj sa nechcel odlúčiť od Anny. Niekedy ju aj trápil, ako všetci chlapi v jeho veku. Ale keď niekto druhý ubližoval jeho „malej sestričke“, zúrilo a dotýčnému dal poriadnu príučku. Ale to jeho otec nevedel. A bolo to dobré, že nevedel. Lebo Nikolaj netušil, ako by jeho otec zareagoval, keby vedel, že Annu miluje. „Keby všetko bolo tak, ako predtým.“ - vzdychol si Alexej Fjodorovič.

To, čo mu urobil jeho priateľ, Peter Michajlovič Brylin, nečakal. Boli priateľmi od detstva. Poznali sa toľko rokov. Bojovali vo vojne a teraz toto. Netušil, aké majú Peter a jeho manželka problémy. Vedel, že sa mu páčia aj iné ženy. Často ho preto karhal. Milenky striedal rýchlo. Tajili to on aj Peter Brylin. Hanbil sa preto pred Mášou, aj pred sebou. Netušil, že jeho syn o tom vie. No dlžoby! Ani si nevšimol, kedy sa vlastne Peter dal dokopy s tým Ryškinom. Bol to vášnivý kartár a hazardný hráč. To, že prehral Ryškin celý svoj majetok ho až tak netrápilo. Ale, že jeho priateľ sa dá na také isté chodníčky, nečakal. Keby mu nepožičal značnú sumu peňazí, jeho rodina by bola na ulici. Bývalý hospodár od rodiny grófa Brylina odišiel pre pletky so ženami, hoci to bol vynikajúci správca. A ten súčasný sa vo financiách nevyznal. Preto statok išiel dolu vodou. A Máša bola zvyknutá na prepych. Nechcela sa v ničom obmedzovať. Ako dobrá matka a to bola, chcela svojim dcéram dať slušné veno. Ved' bez vena by jej dcéry zostali bez ženíchov. A tá hanba! To teda nie!

To Mária Alexejevna nemohla pripustiť. Keď sa dozvedela, akú sumu prehral jej muž v kartách s tým nešťastníkom Ryškinom, zúrila ako levica. Alexej Fjodorovič nikdy nevidel žiadnu ženu takto vyvádzať. Jeho Viera bola vždy nežná a pokojná. Nemala príčinu na podobné scény. Nikdy jej na to nedal nijaký dôvod, ani ten najmenší. Jej deti nemali ani tušenia, ako na tom ich rodina v skutočnosti je. Andrej ako dôstojník žil v Petrohrade, dievčatá rozmaznávané matkou si užívali život slečiniiek na vidieku so všetkým, čo k tomu patrí. Barón Orlov nechcel deti priateľ'a pripraviť o budúcnosť. Preto sa rozhodol svojmu priateľ'ovi požičať veľkú sumu peňazí. Dôveroval mu. Lenže zistil, že asi spravil chybu. Prešlo niekoľko mesiacov, skoro dva roky, ale Brylin mu peniaze nevrátil do dnešného dňa. Bez akéhokoľvek vysvetlenia. Bol bohatý dosť, tie peniaze mu až tak nechýbali, no vyrovnané dlhy robia dobrých priateľ'ov. Preto sa rozhodol ísť na návštevu. Na poslednú chvíľ'u si rozmyslel, že správcu Johana so sebou nezoberie. Ráno si ho zavolať a vysvetliť mu, že pôjde sám.

Johan sa s ním rozlúčil. Knieža Orlov v koči rozmýšľal o svojom dlhoročnom priateľovi. Zistil, že sa mu vyhýba. Bolo mu trápne, že musí ísť za ním on. Nemal rád nevyjasnené záležitosti, a tak sa nakoniec rozhodol, že osobne zájde za Petrom Brylinom. Keby mu jeho priateľ otvorene povedal, aby počkal so zaplatením, samozrejme, že by mu vyhovelo. Lenže Peter neurobil nič a to ho riadne sklamarlo. Na staré kolená sa zmenil. Alexej Fjodorovič sa s tým nevedel zmieriť. Najal si človeka, ktorý Petra sledoval a ten mu včera v Petrohrade oznámil, že Peter Michajlovič je doma na usadlosti.

Preto hneď odišiel, chcel ho prekvapiť a hlavne vidieť a zhovárať sa s ním. Veľmi sa tešil na súkromné divadelné predstavenie v jeho dome. Ale návšteva rodinných priateľov nezniesla odklad. Takéto a podobné myšlienky blúdili myslou starého Orlova. Ani si neuvedomil a koč vošiel na panstvo grófa Brylina.

„Situácia sa musí raz a navždy vyriešiť.“ - s týmto odhodlaním vstúpil do domu svojho priateľa.

Už na chodbe počul, ako sa Peter a Máša hádajú.

Povedal sluhovi, aby ho ohlásil. Sluha zaklopal a povedal:

„Knieža Alexej Fjodorovič Orlov.“

Zaklopanie a oznam sluhu zastavili prudkú hádku manželov. Jeho určite nečakali. To bolo posledné, na čo by si teraz spomenuli.

„Dobrý deň všetkým.“ - povedal Orlov.

Spomínaní dvaja na neho hľadeli ako na zjavenie.

„Prišiel som navštíviť svojich priateľov a vyriešiť jeden problém.“

„Aký problém?“ - vyletelo z úst Márie Alexejevnej.

„Vy dobre viete, aký.“ - s úsmevom odpovedal Orlov.

„Dobrych priateľov robia vyrovnané dlhy.“

„Alexej Fjodorovič. Najprv sa posad'te, nebudeme predsa pri rozhovore stáť. Marfa, no tak Marfa, kde si?“

Do izby vošla mladá červenovlasá dievčina, slúžka rodiny.

„Tu som, pani, čo prikážete?“

„Dones čaj a koláčiky.“

„Ako prikážete, Vaše Blahorodie.“

Služka odišla a o chvíľu doniesla pohostenie.

„Prosím, nech sa páči, posad'te sa.“ - ukázala na miesto pre knieža Orlova.

„Musím niečo vymyslieť, ako tie prekliate peniaze nevrátiť. Len neviem ako.“

Usmiala sa na Orlova a opýtala sa ho:

„Ako sa máte, Alexej Fjodorovič? A Nikolaj? Je stále v Petrohrade?“

„Nikolaj. Že mi to hneď neprišlo na myseľ.“

Máša už spriadala svoje plány, ako vyslobodiť jej rodinu z tejto nepríjemnej situácie.

Nikolaj. Ten zatiaľ prežíval krušné chvíle. Ale o tom títo nemali ani zdania.

Kapitola III.

Po včerajšom incidente na ulici a rozhovore s rodinou Vorotynských, ktorí boli u nich na návšteve, ho bolela hlava. Celú noc nespál a stále a stále prežíval včerajší deň.

„Dobrý večer dámy, pane.“ - Nikolaj sa uklonil a pobožkal ruku najprv najstaršej dáme, matke pána Vorotynského, potom jeho manželke.

Podal ruku grófovi.

„Prosím, nech sa páči. Sadnite si.“

„Ako sa má naša nádejná herečka?“

„Myslím, že teraz už celkom dobre.“

„Ako to myslíte, že teraz už dobre? Bolo jej zle, alebo je nedajbože chorá? Dohodli sme sa na malom súkromnom vystúpení. Dúfam, že otec vás oboznámil so všetkým.

A kde vlastne je? Rád sa s ním porozprávam.“

„Áno, povedal mi. Musel nečakane odcestovať.“

Na statok. Tešil sa na dnešný večer, no musíte sa uspokojiť s mojou prítomnosťou. Dúfam, že vám to neprekáža.“

„Samozrejme, že nie.“ - ozvala sa staršia grófka Vorotynská.

Nikolaj jej bol veľmi sympatický. Podobal sa na svojho deda Orlova. A do toho bola ako mladučké dievčatko zamilovaná. Ale to nikto z prítomných nevedel. A načo by aj mal. Prečo spomínať na staré hriechy. Veď to bolo tak dávno, viac ako päťdesiatpäť rokov. Usmiala sa na mladého muža.

„To som rád, prosím, nech sa páči, služobníctvo prichystalo malé občerstvenie. Nech sa páči do jedálne. Ja medzitým zjdem pozrieť, čo je s Annou. Majte chvíľu strpenia. S dovolením.“

„Samozrejme, samozrejme.“ - odpovedal gróf Vorotynský.

Hostia odišli do jedálne a Nikolaj vyšiel na dvor. Potreboval sa nadýchať čerstvého vzduchu. Nevedel, čo povedať Anne a akú výhovorku povedať host'om. Poobzeral sa po panstve, keď tu zrazu začul nejaký divný zvuk. Zaostril zrak a uvidel malé šteniatko trasúce sa

od zimy a hladu. Usmial sa na neho, zobral ho na ruky. Už vie, čo povie Anne. Skúsi to. Cestou sa zastavil v kuchyni, poprosil slúžku, aby dala šteniatku niečo pod zub. Medzitým si rozmyslel, čo povie Anne na ospravedlnenie. Nevedel, v akom stave ju nájde. Radšej by išiel znova na Kaukaz, ako pozerat' do očí žene, ktorej ublížil a ktorú miluje. Ani sám nevedel, ako sa to stalo, kedy sa vlastne do nej zamiloval. Prišla ku nim ako malé dievčatko. Hneď od prvej chvíle si získala jeho srdce. Nejaký čas aj žiarlil, myslel si, že ju majú rodičia radšej ako jeho. Preto prichystal Anne nejedny krušné chvíle. Strpčoval jej život na každom kroku. Niekedy ho až zahanbovala tým, že neprotestovala, nežalovala rodičom. Často spomínal na rozhovor s matkou, keď mu vysvetlila, že ich má rovnako rada. Keď začal dospievať, začínal sa báť svojich vlastných citov a pocitov. Báľ sa reakcie otca. Ved' mu stále pripomínal, že Anna je jeho sestra, že musí na ňu dávať pozor a ochraňovať ju.

Do určitého veku mu to neprekážalo. Každý deň sa spolu hrali, vyvádzali rôzne pestvá. Často jej ubližoval, hlavne slovne. Niekedy ju ťahal za vrkoče. Strapatil vlasy, až kým ich nemala celé popletené. Keď ju potom česali, plakala. Ale nikdy nepovedala, že to bol Nikolaj. Tým si ho získala ešte viac. Nedával jej to najavo, tváril sa prísne, veď bol jej starší brat. Keď prišiel čas odísť do vojenskej školy, bol to preňho šok. Každý deň bol s rodinou, hlavne s Annou, a teraz to malo byť inak. To si nevedel a nechcel predstaviť. Ale čo zmôže pätnásťročný chlapec proti vôli svojho otca? Musel jednoducho poslúchnuť, nemal inú možnosť.

Po odchode z domu strašne trpel. Neprítomnosť rodiny a Anny znášal ťažko. Najprv smrť matky a teraz odchod z rodného domu. Prítomnosť rovesníkov a vojenský život, ktorý ho ako inak lákal, mu pomohol prekonať tieto pocity. Občas prišiel domov na statok, ale potom bol na tom ešte horšie. Takže sa stretnutiam s Annou radšej vyhýbal. Keď ju videl, trápil sa ešte viac. Nikomu sa nemohol zdôveriť so svojimi citmi. Uzavrel sa do seba. Vymyslel si pre seba ospravedlnenie.

„Koho zaujímajú pocity Nikolušku? Nikoho.“

A tak sa stal neprístupným kniežaťom, Nikolajom Alexejevičom Orlovom. Svoju mužnú krásu si neuvedomoval. Vedel, že Anna nikdy nebude jeho, preto sa rozhodol, že sa nikdy neožení. Ženy bude využívať len pre svoje potešenie.

„Veď mi môžu patriť všetky ženy, čo tam po jednej!“ - utešoval sa.

Chcel tie pocity vyčiarknuť zo svojho srdca. Často bol spoločníkom krásnych žien na panovníckom dvore. Ženy jeho prítomnosť vyhľadávali, pretože bol iný ako ostatní muži. Jeho ironické poznámky boli často veľmi zaujímavé. No dával si pozor, aby neurážali. Jeho smiech trocha zľahčoval iróniu, preto bol považovaný za výborného spoločníka. V dôstojníckej uniforme vyzeral ako ideál mužskej fyzickej krásy. Vysoký, štíhly brunet s uhrančivými modrými očami. Aby zabudol na Annu, prihlásil sa dobrovoľne do bojov na Kaukaze. Jeho otec bol nadšený. Aj on bol vojak, vedel, čo to vo vojenskej kariére znamená.

Netušil, že jeho syn to nerobí pre kariéru. Chcel vedieť, ako zareaguje najmä Anna. Nepovedala nič, len zbledla a stisla pery. Popriala mu skorý návrat. Nevedel, že každý deň v noci plakala. Keby to bol vedel, vrátil by sa skôr. Na bojisku nebol čas myslieť na city. Jedinou útechou boli listy z domova. Všetky listy, ktoré písal otec, alebo Anna, nosil zabalené vo vyšívanej vreckovke a zviazané stužkou z Anniných vlasov. Jedného dňa keď vedel, že čoskoro odíde, potajomky vošiel do Anninej izby. Chcel si niečo zobrať, aby mu to pripomínalo domov a milovanú ženu. Na stole zbadal práve dokončenú vyšívanú bielu vreckovku. S Anniným emblémom. Vedľa zbadal bielu stužku, ktorú často nosila. Schmatol obidve veci a už ho nebolo. Nechcel, aby ho niekto videl. Vydýchol si, až keď bol späť vo svojej izbe. Nevedel, čo by mal povedať na ospravedlnenie. Listy nosil vo vnútornom vrecku uniformy, priamo na hrudi. Prvé mesiace vnímal vôňu, ktorá bola Anninou vôňou a vôňa Anny, to bol domov.

Tá časom vyprchala, ale on si ju stále pamätal. Všetko, čo prežil na Kaukaze, bolo strašné.

Boj bol krvavý, stratil tam niekoľkých priateľov z vojenskej školy. Poznali sa od detstva, bojovali spolu a zrazu boli mŕtvi. Naučil sa s tým žiť. Bol niekoľkokrát ľahšie zranený, ale odmietol vrátiť sa domov. Po roku a pol prišiel list z cárskeho dvora, že sa má vrátiť do služby. Naspäť na cársky dvor. Za jeho vojenské zásluhy ho vyznamenali službou cárovičovi. Mnohí jeho bojovní druhovia mu povýšenie a odchod domov závideli. Odmietol, pretože domov sa nechcel vrátiť. Dohovoril mu jeho dlhoročný priateľ Michail Melikov. Aj on sa mal stať pobočníkom následníka trónu. A tak sa po dlhom čase vrátili domov obaja. Kaukazu aj tak mali plné zuby. Každý išiel najprv domov, Nikolaj na statok k otcovi a Anne, Michail k sestre. Jeho rodičia žili v Taliansku. V Petrohrade, ako bol krásny, im bolo stále zima. Mali tam príbuzných, značný majetok, preto radšej žili tam. Michailova sestra Natali bola dvornou dámou cárovnej. Patrila medzi najkrajšie ženy na dvore. Nikolaj sa ponáhlal domov, predsa prešlo toľko času, otec už nebol najmladší, v poslednom čase často chorľavel, ako mu

písala Anna. Chcel ho vidieť. Ale hlavne ju. Báľ sa toho stretnutia. Tak, ako sa báľ dnes, báľ sa aj vtedy, keď sa po rokoch štúdia vo vojenskej škole a vojenskej službe vracal domov. Odišiel a Anna bola malou sestričkou. Prišiel domov a bola prvá, koho v dome stretol. Keď ju uvidel, vyrazila mu dych. To už nebola jeho malá sestrička. Bola to mladá, krásna dáma s najkrajšími modrými očami, aké doteraz videl. No tie oči boli plné niečoho, čo ho miatlo. Tie si všimol ako prvé. Nejaký smútok, ktorý skrývala, z nej urobili nežnú a zraniteľnú mladú ženu. Vtedy na ňu hľadel a nemohol sa vynadívať. Mladá žena začínala byť v rozpakoch, ale otec, ktorý prichádzal, zachránil situáciu. Zvíťanie nemalo konca kraja. Alexej Fjodorovič syna stále objímal, potľapkával ho po pleciach, od radosti sa stále smial. Po chvíli mu povedal:

„Pozri sa, z tvojej malej sestričky nám vyrástla krásavica.“
Nikolaj sa uklonil a pobožkal Anne ruku. Ona sa mu tiež uklonila, ako dobre vychovaná slečna z vyššej spoločnosti. Vtedy pochopil, že čas detských hier je nenávratne preč.

Za nejaký čas sa vydá a odíde z domu. To si nevedel a ani nechcel predstaviť. Jeho Anna bude žiť s iným mužom. To nikdy! Preto po čase požiadal o uvoľnenie z vojenskej služby. Všetci sa čudovali. Bol vynikajúci dôstojník, zodpovedný, priamy, kultivovaný. Nikto nechápal jeho náhle rozhodnutie. Jeden človek predsa len niečo tušil. Keď vtedy oznámil otcovi, že odišiel z armády dobrovoľne, kričal na neho, zúrilo, vykrikoval mu, že ho vydedí. Nakoniec to neurobil. Otcovo správanie očakával, no nevedel, čo na to povie Anna. Nepovedala zase nič. Len opäť zbledla a trochu posmutnela. Nikolaj tomu nerozumel.

Preto radšej odchádzal častejšie do Petrohradu. Zabaviť sa. Ale hlavne zabudnúť. Spoločníka Anne robil otec, preto bol spokojný. Žiadny sok na blízku. Keďže vedel, že Anna nikdy nebude jeho ženou, začal dvoriť jednej mladej dáme. Pre neho to bolo len také chvíľkové pobavenie, nič zaväzujúce. Nemyslel to naozaj, chcel hlavne zabudnúť. Ale mladá dáma si to vysvetlila po svojom a bol z toho škandál. Keď sa o tom dozvedel jeho otec, znova zúrilo.

„Robíš mi iba hanbu! Kompromituješ seba, mladú dámu a mňa. A čo Anna?! Ani sa nebude môcť vydať. Budú ju považovať za slečnu z neslušnej rodiny!“

Ale on na to nedbal. Nemôže mať Annu, tak mu bolo všetko jedno. Netušil, ako ju tým zraňuje. Vyhýbala sa jeho spoločnosti ako mohla. On to cítil, preto začal vymýšľať všelijaké zámienky, len aby ju mohol vidieť. Často ju urážal a ponižoval. Anna Nikolajovo správanie niesla ťažko. Ticho trpela jeho nálady, ale jeho otcovi nepovedala nič. Knieža Orlov o tom ani netušil. Nechápala jeho správanie, veď pred niekoľkými rokmi im bolo spolu tak dobre. Ona a jej starší brat. Lenže vtedy boli ešte deti. Nevedela si vysvetliť jeho správanie. Niekoľkokrát sa ho na to opýtala, no on ju vždy odbil nejakým žartom, alebo ďalšou urážkou. Viackrát ušla, aby pred ním neplakala. Len zamatový zajačik a nočná tma boli svedkami jej slz. Ďalší úder prišiel vtedy, keď jej Orlov vysvetlil, kto je. Povedal, že nie je zo šľachtickej rodiny, že je nevoľníčka. No im neprekáža, že nie je urodzená. Dali jej pocit spolupatričnosti do rodiny, vychovanie. Bola ich Annou.

Lenže ona videla situáciu inak. Nechcela milodary, chcela svoje miesto na slnku. So všetkým, čo k tomu patrí. Nemala záujem o omrvinky. To, že je chudobná sirota, dokonca neurodzená, ešte neznamená, že nemá právo na svoj vlastný život, na skutočnú lásku. Dozvedela sa, že gróf Vorotynský pomáha nevoľníkom. Dovolí im hrať v divadle. Ak by sa jej to podarilo, bola by slobodná, nemusela by byť odkázaná na milosť a nemilosť svojho pána. A ten Nikolaj, s ktorým strávila celé detstvo, jej teraz prekazil plány do budúcnosti. Veľmi sa preto na neho hnevala. Uvedomovala si, že musí túto príležitosť využiť, čo ak ďalšia nepríde. Sedela na svojej posteli. Umytá, učesaná, v krásnych šatách a mračila sa. Vtom niekto zaklopal. Anna neodpovedala. Klopanie bolo silnejšie, až napokon sa dvere otvorili. Do miestnosti vošiel Nikolaj. Prudko vstala.

„Neučili vás, že treba počkať na dovolenie vojst’? Prečo ste prišli? Nechcem vás ani vidieť! Dnes bol najdôležitejší deň v mojom živote! A vy ste všetko pokazili! Chod’te preč!“

Nikolaja jej slová prekvapili. Čakal, že sa bude hnevať, jej reakcia mu vyrazila dych. Veď je to len divadlo! Prečo tak vyvádza? Netušil, aké má Anna plány do budúcnosti. Stále síce počúval otca o jej talente a jeho túžbe, aby sa stala herečkou, no nevedel, že sú to aj jej plány. Poznal herečky z Petrohradu. Nemal o nich vysokú mienku. Tie, s ktorými sa stretol, boli skoro všetky ľahkovážne ženy. Vedel, že ona nie je taká, preto nechápal, prečo sa tak rozhodla. Začínal tušiť, že rozhovor nebude prechádzka ružovou záhradou. Musel sa s ňou porozprávať, nechcel v jej očiach vyzerat' horší, ako už bol. Sťažka prehltol, nadýchol sa a začal hovoriť...

Kapitola IV.

„Čo to len ten starý Orlov chcel?“ - hovoril si Johan Steiner.

„Najprv, aby som šiel k Brylinovým s ním, a potom nie? Aj tak dobre, nech si teda problémy rieši sám. Ja mám aj inej práce dost.“

Tá práca spočívala vo výbere ďalšej nevoľníčky pre skrátenie dlhej chvíle. Ženám nevedel odolať. Máša bola v Petrohrade, musel si nájsť nejakú náhradu. Vedel, že jeho pán požičal susedovi značnú sumu peňazí. Ved' bol jeho správcom. Ale do súkromných záležitostí Orlova sa nestaral. Platil ho dobre, nestaral sa o nič, len o to, čo mu jeho pán prikázal. Len Máša stále do neho vrtala. Stratil pre ňu hlavu. On, muž v najlepších rokoch, a ona mladá a krásna. Keď bol s ňou, strácal nad sebou kontrolu. Urobil by pre ňu čokoľvek. No ona žiarlila hlavne na Annu. Tušila, že sa mu Anna páči. Chcela ho mať pre seba.

Nechcela robiť celý život iba slúžku. Chcela krásne šaty, pohodlný život. To všetko by mohla dostať ako manželka správcu. Preto sa okolo neho točila. Bol jej trocha sympatický, ani ho tak neľúbila, ale prekážalo jej, že stále behal okolo nejakej sukne.

„Veď ja ťa skrotím. Budeš ako baránok. A s Annou to nejako vyriešim.“

Preto súhlasila, že odíde do Petrohradu. Ako komorná. Neznášala Annu od detstva, ale nedávala najavo svoje skutočné pocity. Slečinka a nevoľníčka. Nemohla si pohnevať svojho pána. Orlov by ju predal a u nového pána by bolo možno všelijako. Alexej Fjodorovič svojich nevoľníkov nebil, nech už urobili čokoľvek. Aj keď ho neznášala, dobre si uvedomovala, že nemôže stratiť miesto nevoľníčky u takého pána. Preto si dávala pozor, čo povie a čo urobí. Keď videla Nikolaja s Annou v náručí a on jej dával nové príkazy, v duchu zúrila. Zase jej bude posluhovať. A keď ešte dodal, že ju príde skontrolovať, myslela si, že ju roztrhne od zlosti. Ona, taká krásavica, musí robiť slúžku svojej rovesníčke.

Anna videla Mášu ako sa tvári, tak ju radšej poslala preč. Poznala ju od detstva, vedela, čo tie pohľady znamenajú. A nechcela zbytočné otázky, ktoré by jej slúžka dávala. Dievčina si trasúcimi rukami zobliekla roztrhnuté šaty. Pochopila, čo všetko sa mohlo stať.

„Keby nebol Nikolaj prišiel včas, tak...“

„Ale veď kvôli nemu sa to stalo!“ - vykrikla nahlas.

Ešte ho nevidela takého nahnevaného. Aj ona sa ho bála, nielen muži, ktorí ju napadli. Mala strach, hrozne sa bála, ani nie tak o seba, ako o neho. Keby ich naozaj napadli, veď boli v prevahe, ublížili by im. A možno by ich aj...

Zamrazilo ju pri spomienke na danú udalosť. Keby sa mu niečo stalo... Veľmi ťažko znášala Nikolajovu neprítomnosť. Veľmi dobre si uvedomovala, že už nie sú deti, že život bude iný, možno aj nie taký, aký by chcela. Bála sa okamihu, keď si Nikolaj privedie svoju manželku do domu. Musela by odísť. Ak by sa dovtedy ona sama nevydala za nejakého muža. Nevedela si však predstaviť taký život. Všetkých mužov porovnávala s Nikolajom.

Ani jeden však nebol ani trocha podobný jemu. Hoci ju v poslednom čase stále urážal a ponižoval, vedela, že to nemyslí až tak celkom vážne. Ved' keď boli deti, stále ju ochraňoval, nemohol sa predsa až tak zmeniť. Tomu neverila. Usmiala sa pri spomienke na detstvo. Od samého začiatku ju mal rád. Ved' jej daroval svoju najobľúbenejšiu hračku, zajačika. Ani dnes bez neho nezaspala. A ak sa cítila osamelá, alebo smutná, tak stačilo zobrat' do náručia zajka a hneď jej bolo lepšie.

Trpela, veľmi trpela tým, ako sa k nej správal. Bolelo ju, že mal pletky so ženami. Videla, ako ich niekedy zneužíva. Nikdy mu nič nepovedala. Ved' ako by aj mohla. Aj tak by sa tým nič nevyriešilo. Keď sa vrátil z Kaukazu, nohy sa jej podlamovali od pocitov, ktoré prežívala. Mlčala však. Už neboli deti, ten čas, ktorý spolu trávili sa nevráti a všetkých ich čaká nový život.

Pevne sa rozhodla, že sa stane herečkou a odíde z domu kniežaťa Orlova. Ešte nevedela kam, ale rozhodla sa, že odíde. Keby dostala miesto v cárskom divadle, bola by samostatná, ale hlavne sebestačná.

Mohla by bývať sama. Prenajala by si v Petrohrade malý byt. Bola by svojou paňou. Tá predstava bola opojná. Uvedomovala si, že nemá reálne predstavy o skutočnom živote mimo domu, v ktorom žila. Nikdy sa nestarala o financie. Toho sa bála najviac, aby sa jedného dňa neocitla na ulici a v biede. Vôbec neuvažovala o tom, žeby sa mala vydať a žiť s nejakým mužom ako manželka a matka jeho detí. To neprichádzalo do úvahy. Ak to nebude taký muž ako Nikolaj, potom nechce nikoho. Lenže Nikolaj bol len jeden. A on bol jej starší brat, hoci nevlastný. On nemohol byť jej manželom... Pri tomto sa začervenala. „Ako to rozmýšľam!“ - bála sa čo i len pomyslieť na to, čo k nemu vlastne cíti.

Nechcela na to myslieť, no všetky jej myšlienky sa týkali Nikolaja. Len to, že stále spomínala na ich detské šantenie, jej pomohlo prekonať jeho dlhú neprítomnosť. Radšej ho videla stále v prítomnosti nejakej inej ženy, ale v Petrohrade, ako ďaleko na Kaukaze, kde mu každú minútu hrozila smrť.

Listy, ktoré posielal, čítala toľkokrát, že ich vedela nasпамáť. Pri spomienke na jeho zranenia sa chvela. Aby si jeho otec nerobil starosti aj o ňu, plakala tajne. V noci. Nikdy mu nedala najavo, čo v skutočnosti cíti k jeho synovi, veď to ešte ani sama nevedela. Nebola si istá, ako by zareagoval. Bola stále bledšia a smutnejšia. Prebdeté noci zanechávali stopy na jej tvári a zdraví.

Ale nest'ážovala sa. V prítomnosti Alexeja Fjodoroviča Orlova sa usmievala, takže si nič nevšimol. Nemala čas nudiť sa, žili spoločenský život. Často chodili na návštevy do popredných petrohradských rodín. Najčastejšie k Vorotynským. Grófka Katarína si ju obľúbila. Aj Anna ju mala rada. Katarína bola stará pani. Do osemdesiatky jej chýbalo pár rôčkov. Okolie ju považovalo za dámu starého sveta. Anne sa páčila, pretože bola priama. Svoje názory hovorila nahlas, bez ohľadu na postavenie spolubesedníkov. Všetci ju rešpektovali. Za mlada bola veľmi pekná, vychýrená krásavica. Porodila štyroch synov. Žila s najmladším, starší traja padli vo vojne s Napoleónom.

Preto si ju vážil aj panovník. Bola matkou padlých hrdinov. Anna a grófka Katarína sa spolu často zhovárali, Anna jej nahlas čítala z oblúbenej knihy. Stará grófka rada počúvala jej hlas. Upokojoval ju. Mala dievčinu skutočne rada. Preto sa chcela osobne zúčastniť na malom súkromnom predstavení v dome kniežat'a Orlova. Málokedy vychádzala z domu. Vek a zdravie jej to nedovoľovali. Teraz urobila výnimku. Preto ju Anna nechcela sklamať. Ten hrozný Nikolaj všetko pokazil. Hnevala sa na neho. Aj napriek tomu, že ju zachránil. Takto rozmýšľala Anna, sediac na posteli, keď začula klopanie na dvere.

„Kto to môže byť? Možno Máša, asi jej predsa len nedalo a prišla dokončiť svoje povinnosti.“

No klopanie bolo nástojčivejšie, až sa dvere otvorili a vo dverách stál on. Nikolaj v plnej kráse, až jej srdce poskočilo. Bol nádherný. Lenže ona sa na neho hnevala. Prekazil jej plány a to mu len tak ľahko nezabudne. Vstala.

„Neučili vás, že treba počkať na dovoľenie vojst'?' Prečo ste prišli? Nechcem vás ani vidieť! Dnes bol najdôležitejší deň v mojom živote! A vy ste všetko pokazili! Chod'te preč!“

Neveriacky na ňu hľadel. Takú ju nespoznával.

V poslednom čase bola tichá a utiahnutá. A zrazu taký krik.

V hrdle mu navrela hrča. Mal väčšiu trému, ako pred panovníkom.

„Anna, prišiel som sa vám ospravedlniť. Prosím vás, odpustite mi.“ - sklonil hlavu.

„Ja som to tak nemyslel.“

„A ako ste to mysleli?! Už ste zabudli na to, ako ste sa mi posmievali a urážali ma?!“

„Chcel by som svoju chybu napraviť, len neviem ako.“ - hovoril smutne.

„Ja vám nerozumiem. Hovoríte, že chcete napraviť svoju chybu? Ako? Od tohto večera závisela moja herecká kariéra, malo sa rozhodnúť, či budem účinkovať v cárskom divadle! A vy ste to prekazili. Vy!“ - začala zlostne chodiť po izbe.

Nikolaj sa cítil strašne. Takto si rozhovor nepredstavoval. A to ešte nehovoril s Vorotynským a s otcom.

„Anna, to som netušil, je mi to veľmi ľúto, prepáčte.“

„Čo mám z toho vášho prepáčte?“

„No nič.“ - odpovedal Nikolaj.

Stál tam ako taký malý chlapček, až ho bolo Anne ľúto. Musí ho chvíľku potrápiť, veď on ju trápil často. Nech si aspoň trocha užije, nech vie, aké to je, ak niekto trápi toho druhého.

„Veď práve, že nič. Chod'te preč! Nechcem vás vidieť!“

Bol šokovaný. Nebol schopný ďalšieho slova, ani pohybu.

„Čo tu tak stojíte? Chod'te preč! S vami sú stále len problémy! Každému prinášate len sklamanie a bolesť. Mne strpčujete život na každom kroku, stále beháte za nejakými ženami. Ste sukničkář a nevďačný syn! Váš otec je chorý, je mu často zle, ale vy ste si to ani nevšimli, že? Nikto vás nezaujíma, vaša rodina akoby ani neexistovala. Zaujíma vás len zábava. Zabudli ste na svoje povinnosti. Mali by ste svojmu otcovi pomáhať. Lenže vám sa nechce! Je predsa pohodlnejšie sa iba zabávať, ako aj niečo robiť!“ - oči jej blčali hnevom.

Od vzrušenia bola celá ružová. Takú ju Nikolaj ešte nevidel.

Toto, že je tichá a skromná Anna, jeho malá sestra?

Nevedel, že ju trápia jeho pletky so ženami. Myslel si, že jej na tom nezáleží. A otec? Nie je už najmladší, ale, žeby bol chorý? Anna má pravdu, nevšimol si nič z toho, čo mu vyčítala. Zrazu si pred ňou kľakol. Anna naňho neveriacky hľadela.

„Anna, moja malá sestrička, nehnevaj sa na mňa. Už to viac neurobím. Prosím ťa, prepáč mi.“ - prosebne na ňu hľadel.

„Nikolaj, čo to robíte?! Okamžite vstaňte!“

„Nie, kým mi nepovieš, že sa na mňa nehneváš.“

Prudko sa nadýchla. Nevedela, čo robiť. Nikolaj na kolenách! Pred ňou!

„Dobre, prepáčim vám, ale už to viac nerobte!“

„A čo?“

„Akože čo?! Neubližujte svojmu otcovi a mne. Vaše slová a správanie nás v poslednom čase veľmi ranili.“

Hľadel na ňu a bolo mu úzko.

„Prosím vás, vstaňte, niekto nás uvidí a môže si to nesprávne vysvetliť. A to by som nechcela.“

Jeden pár očí to predsa len videl a vysvetlil si to po svojom.

„Takže mi odpúšťáš?“ - nesmelo sa opýtal Nikolaj.

„Nie celkom, len už vstaňte!“

„Ako si to myslela, že nie celkom?“

„No, ešte si rozmyslím, či vám naozaj odpustím.“

„Lenže ja nevstanem, kým mi celkom neodpustíš!“ - Nikolaj stále na kolenách prosebne hľadel na Annu. Bol pevne odhodlaný nevstať, kým mu neprepáči.

„Prosím vás, vstaňte! No tak dobre, odpúšťam vám.“ - videla, že nevstane, preto sa vzdala.

„Inak Nikolaj Alexejevič, pripomínam vám, že je to vydieranie. Musíte mi sľúbiť, že sa zmeníte.“

„To som chcel počuť.“ - postavil sa a usmial sa na mladú ženu.

„Slovo Nikolaja Alexejeviča Orlova!“

Ona sa však neusmievala. Ešte stále bola v šoku, že kľáčil pri jej nohách. Ako stredoveký rytier pri dáme svojho srdca. Túto myšlienku rýchlo zaplašila.

„Bože, ale čo povieme Vorotynským?“ - opýtal sa Nikolaj.

„Neviem, musíme niečo vymyslieť.“ - dumala Anna.

„Ale čo, to nebude také jednoduché. Vôbec nič mi ne... na... pa... dá...“ - nechápavo pozeral na smejúcu sa Annu. Ved' pred chvíľou by mu najradšej vyškriabala oči a teraz sa smeje.

„Prosím vás, z čoho sa smejete, madmoiselle?“

No Anna sa chichúňala a nevedela prestať.

„Čo to máte vo vrecku?“ - povedala medzi smiechom.

Bolo jej veselo, keď uvidela vážneho Nikolaja s pohybujúcim sa vreckom na kabáte. Niečo vo vrecku sa pohybovalo. Najprv pomaly a potom rýchlejšie, až sa vrecko otvorilo a z neho vykukla malá hlávka. Šteniatku bolo vo vrecku horúco a dlho. Tak sa rozhodlo, že už nebude zavreté, ale obzrie si svoj nový domov.

„Na neho som celkom zabudol. To je darček odo mňa.

Na uzmierenie.“

„Aké rozkošné šteniatko! Je naozaj pre mňa?“

„Áno, dnes som ho našiel, je vaše.“ - s úsmevom podal Anne malého psíka.

Ten spokojne zazíval.

„Dám mu meno Nezábudka, aby vám pripomínal túto chvíľu.“ - povedala Anna, keď ho hladkala.

„Je naozaj krásne. Ďakujem.“

„Nechcem byť nezdvorilý, ale dole čakajú Vorotynskí a ja neviem, čo im mám povedať.“

„Viete čo, povedzte... povedzte, že som chorá, mám migrénu a necítim sa dobre. Ja si zatiaľ ľahnem, aby to vyzeralo vierohodne.“

„A čo predstavenie? Hovorili ste, že vám na ňom veľmi záleží.“

„Gróf Vorotynský je chápvavý, možno mi dá ešte jednu šancu.“

„Budem sa modliť, aby to tak bolo.“ - povedal Nikolaj a s vďakou sa pozrel na Annu.

„Nezabudnite na svoj sľub.“

„Dal som svoje slovo a knieža Orlov vždy dodrží svoje slovo, to by ste mali vedieť.“ - zvrchol sa na päte a odišiel z Anninej izby.

Vydýchol si. Jej odpustenie by mal. Zavrel za sebou dvere a oprel sa o ne. Golier bol zrazu priúzký.

„Tak toto bolo horšie ako na Kaukaze.“

V hlave mal totálny zmätok. Nadýchol sa a pomaly odchádzal po chodbe. Zišiel dole k host'om, aby im oznámil, že Anna sa dnes necíti dobre. Leží, lebo ju veľmi bolí hlava a nemôže dnes hrať sľúbené predstavenie. Rodina Vorotynských bola veľmi sklamaná. Tešili sa zbytočne.

„Môžeme ju aspoň vidieť?“

„Isteže áno, pod'te, rada vás uvidí.“ - odpovedal Nikolaj.

Spoločne vošli do Anninej izby. Ležala prikrytá až po bradu. Vyzerala bledo a strhane. Zľakol sa.

„Čo sa to deje? Vari je naozaj chorá?“

„Je nám veľmi ľúto, že dnešný večer dopadol takto.

Dúfame, že vám čoskoro bude lepšie.“

„Cítim sa hrozne, rozbolela ma hlava, bolí ma celé telo.“

„Dušinka, dieťa drahé. Celé dni ste sa len učili a učili, chodili na návštevy, ani sa nečudujem, že vás bolí hlava. Oddýchnite si, môj syn vám dá ešte ďalšiu šancu.“ - grófka Katarína

Vorotynská pozrela na svojho syna.

„To viete mama, že dám Anne ešte ďalšiu príležitosť. Rád si ju v blízkej budúcnosti vypočujem.“

„Ďakujem vám.“ - ozvala sa slabým hláskom Anna.

„Poďme už, Anna si potrebuje oddýchnuť. Do videnia, Anna.“ - skonštatovala Katarína.

Videla, že je čas na odchod. Odišli z Anninej izby. Nikolaj odprevadil rodinných priateľov až ku koču. S vdakou pobožkal ruku starej grófke. Zachránila ho. Anna by mu to neodpustila. A on by neodpustil sebe, že jej ublížil. Potom rýchlo utekal naspäť k svojej milovanej. Znepokojilo ho, ako vyzerala. Zaklopal na dvere. Tentoraz čakal na dovolenie vojsť dnu. Usmievala sa, po chorobe nebolo ani stopy. Vyjavene na ňu hľadel.

„Čo sa to tu deje ? Ste chorá, alebo nie? Odpovedzte mi!“

„Nič mi nie je. Musela som predsa zahrať divadlo, aby mi uverili. A vidím, že uverili všetci, vrátane vás.“

„Veľmi som sa zľakol. Lenže, ako budem vedieť, kedy ste chorá a kedy nie?“

„Nikolaj, ste slepý? Vedť grófka Katarína vie, že mi nič nie je. Žmurkla na mňa, pochopila, že potrebujem pomoc.

Pozná ma dobre. Zabudli ste, že spolu trávime veľa času?“

„Veľmi som sa naľakal. Toto mi viac nerobte!“ - trochu vyčítavo povedal Koľa.

„Musela som predsa svojho neposlušného brata nejako potrestať.“ - znova sa na neho usmiala.

Hľadel na svoju lásku. Zamračil sa, keď povedala slovo „brat“. Toto oslovenie ho hnevalo stále viac a viac a pripomínalo mu nevýchodiskovú situáciu.

„Dobre, prijímam váš trest. Oddýchnite si, dobrú noc.“ - odišiel smutný do svojej izby a celú noc rozmýšľal o tom, čo mu Anna povedala.

Nemal ani potuchy o tom, že jeho správanie ju zraňuje. Bol z toho zistenia zdrvený. Ráno prinieslo nový deň a nového Nikolaja Orlova.

Kapitola V.

Otvorila oči, bolo krásne ráno. Posadila sa na posteli. Šteniatko vedľa nej si spokojne podriemkavalo. Zrejme bolo pri novej panej spokojné. Usmiala sa na neho, pes a zajačik. Jej kamaráti. Lebo Kost'ovi, ako nazvala psíka sa zajačik zapáčil. Schúlil sa zajkovi do náručia, ako keby to bola jeho mama.

„Pospí si Kost'a.“

Dala mu iné meno. Bolo by nanajvýš čudné, keby sa pes volal Nezábudka. Vstala a zarazila sa. Na stolčeku bola váza plná kvetín. Pri pohľade na kvety jej bolo dobre na duši.

Nikolaj vstal, slnko ešte ani nevyšlo. Po bezsennej noci odcestoval na statok. Rozhovor s Annou ním hlboko otriasol. Rozhodol sa, že začne hneď ráno. Otec predsa potrebuje jeho oporu. A chcel mu povedať, čo sa včera stalo. Pravdu. Vedel, že ho za to nepochváli, ale nechcel mu klamať.

Aj tak by pravda nakoniec vyšla najavo. Preto vstal veľmi skoro ráno a odišiel do záhrady. Natrhal kvety a dal ich do Anninej izby. Vošiel potichučky do jej spálne, položil kyticu kvetov a chcel odísť. Neodolal a pozrel sa na spiacu krásavicu. Bola sladká. V spánku jej jemné črty boli ešte krajšie. Tisla k sebe svojho zajačika a malého psíka. Žiarlil na tých dvoch. Chcel ich miesto. Najradšej by si k Anne kľakol a pobožkal ju. To však nemohol. Ticho si vzdychol. Potichu vyšiel z izby. Aj tak bol šťastný, že ju uvidel. Srdce mu divo bilo od najkrajších citov, akých je schopný len človek.

„Anna, moja láska, dozvieš sa niekedy, že ťa milujem?“ Vysadol na koňa o odcválal na usadlosť. Túžil po nej ako muž po milovanej žene. Len-len, že sa ovládol, keď na ňu spiacu hľadel. Lenže Anna neopätuje jeho city! Výsmech alebo odmietnutie by nezniesol. Svieže ráno a rýchly cval schladili jeho túžbu. Aspoň na krátky čas. Tešil sa na Natašu. Jej dobrotám nevedel odolať. Hlavne pirôžky. Tie mali radi obidvaja.

„Anna, drahá...“

Knieža Orlov starší zatiaľ prežíval ťažké chvíle. Rozhovor v rodine priateľa Brylina bol plný hnevu, vášne, kriku a potlačovanej nenávisti. Hlavne zo strany grófkyni Brylinovej.

„Knieža, ponúknite sa, nech sa páči, zajedzte si koláčikov, vypite si čaj.“ - núkala svojho nevítaného hosťa Mária Alexejevna.

„Ďakujem.“

Zobral si kúsok koláčika, odpil zo šálky čaju.

„Lenže neprišiel som na čaj, ale porozprávať sa. Chcel by som vedieť, aké máte dôvody, aby ste sa predomnou skrývali, Peter Michajlovič?“

„Ale, veď ja sa neskrývam. Čo to hovoríte!“ - odporoval mu Peter Brylin.

„Tak prečo som stále dostával odkazy, že nie ste doma, aj keď ste tu boli? Vaši sluhovia mi to potvrdili.“ - oponoval Orlov.

Tých utáraných sluhov dám zbičovať.

„Alexej Fjodorovič, nestretávali sme sa a nenavštevovali sme sa, lebo sa na vás hneváme!“ - pokračovala Mária Alexejevna Brylinová.

„Vy sa na mňa hneváte! To ja mám dôvod hnevať sa na vás!“ - vykrikol Orlov.

„Hneváme sa na vás kvôli vášmu synovi.“

Peter Brylin chcel niečo povedať, no Máša ho pod stolom kopla do nohy.

„Áno, kvôli Nikolajovi Alexejičovi. Keď bola naša Ninočka na svojom prvom bále, pobláznil jej hlavu. Chúd'a dievča, robí si nádeje a váš syn sa tvári, že sa nič nestalo!“ Mária Alexejevna si to všetko vymyslela. Netušila, ako je blízko pravdy.

„Odkedy sa vrátila z bálu, chodí ako vymenená. Nemôže spať, neje, len sníva o vašom synovi.“ - spriadala nitky svojej pomsty Máša.

„Už od detstva si boli blízki. Viete, že naše rodiny snívali o tom, že oni dvaja budú manželia!“

Od rodiny svojej nevesty predsa nebude pýtať peniaze späť. A Nina si zvykne.

„Áno, rozprávali sme sa o tom už veľakrát, no viete, aký je Nikolaj. No neodbiehajme od témy, prišiel som sa porozprávať o tom, kedy mi vrátite peniaze, ktoré som vám požičal.“

„Aké peniaze myslíte, tie, ktoré sme vám

vrátili?“ - s nevinným hláskom odvetila grófka
Brylinová.

„Váš správca Johan Steiner to potvrdí.“

Orlov vyskočil zo stoličky.

„Čo si to vymýšľate, Mária Alexejevna! Nič ste nevrátili!

To je obyčajná lož!“ - s hnevom vykrikol Orlov.

„Ale vrátili, len vám to správca nestihol dať. Prišiel sem
včera poobede. No nestojte, len sa posad'te.“

Bola to pravda, bol tu včera, ale pre niečo úplne iné. Prišiel
kvôli dobytku a koňom. Ale čo už, hlavne, že tu bol. Vošiel
aj do domu, hovoril s najmladšou Brylinovou. Jej muž Peter
len gúľal očami. Nebol schopný slova. Orlov si sadol späť
na pohovku. Taký obrat nečakal, tieto slová boli posledné
klince do rakvy ich priateľstva.

„Ach prepáňte, prepáňte, Alexej Fjodorovič!“ - Brylinová
sa poobzerala po miestnosti.

„Taštičku s peniazmi nezobral. To je ale zábudlivec! Ešte
raz prepáňte. Postarám sa, aby ste svoje peniaze dostali
späť!“

Vstala a odišla z host'ovskej izby. Vošla do svojej spálne. Už dávno mali s mužom oddelené spálne. Vybrala kľúčik, ktorý nosila zavesený na krku a odomkla tajnú zásuvku na stolíku. Vzala z nej bankovky a dala do taštičky, ktorú si priniesla so sebou.

„A je to! Problém je vyriešený. Časť dlhu je splatená. Bude pokoj, nikto nevie, ani Peter, že bankovky sú...“ -
len ona vedela, odkiaľ sú.

Len ona a Ryškin. Ten odporný Ryškin jej ich dal, myslel si, že ju oklame. No Máša mu to vytmavila, preto sa radšej stiahol. Vedela, že ich hospodárstvo ide dole vodou, jej muž bol neschopný hazardný hráč. Prestal myslieť na to, že je jeho manželkou. To ju až tak netrápilo, ale čo ich deti. Ako budú žiť? Nezaslúžia si, aby skončili bez prostriedkov a s veľkou hanbou. Také myšlienky sa prehánali hlavou grófke Brylinovej, pokým dávala bankovky do malej taštičky.

„S Johanom Steinerom si to vybavím. Naposledy keď tu bol, tak sa obšmietal okolo Soničky, len tak mu to neprejde! Bude musieť súhlasiť s mojím návrhom.“

Sonička po rozhovore s Johanom plakala, musela ju dlho utešovať.

„Je to ešte dieťa a on starý sukničár! Mladého mäška sa mu zachcelo, kocúrovi starému!“

Johan jej pomohol, ani nevedel ako. Keby vedel, čo na neho chystajú, tak by si dal pozor. Problémom sa vyhýbal. Muži v miestnosti zatiaľ mlčali. Orlov nemal chuť rozprávať sa s priateľom. S priateľom? Tak s tým je koniec! Koniec priateľstva rodiny Orlových a Brylinových! Mária Alexejevna sa vrátila a podala tašku s peniazmi Alexejovi Fjodorovičovi. Orlov tašku vzal a dal si ju do vnútorného vrečka kabáta. Chcel odísť, nemal tu už čo robiť. Vstal a chcel sa odporúčať. Vtom vošiel sluha a povedal:

„Prišiel knieža Nikolaj Alexejevič Orlov.“

Všetci sa pozreli smerom k dverám. Do miestnosti vstúpil mladší Orlov spoločne s Johanom Steinerom.

„Nikolaj, čo sa stalo, že si prišiel až sem? Nemohlo to počkať? Nebodaj niečo s Annou?“ - so strachom v očiach sa opýtal Orlov starší.

„Áno, aj nie, otec.“ - odpovedal Nikolaj.

Orlov starší sústredil svoju pozornosť na syna. Nevšimol si, ako Mária Alexejevna Brylinová zobrala správcu Johana za rukáv a odtiahla ho do inej izby. Keď z nej vyšiel, krvi by sa u neho nedorezal.

„Prišiel som, aby som ti bol oporou, keď máš starosti otec. A chcel som začať hneď.“ - Nikolaj hľadel na svojho otca.

V poslednom čase si ho nevšímal. Až teraz si uvedomil, ako jeho otec zostarel.

„Som rád syn môj, že to vidíš takto, ale poď, ideme domov, tu už nemáme čo robiť. Čo som chcel, som vyriešil. Všetko ostatné mi povieš doma.“

Nikolaj podoprel svojho otca a obaja chceli odísť. No vtedy sa ozvala grófka Brylinová.

„Nikolaj, musím s vami hovoriť. O Nine.“

„O Nine? Stalo sa niečo?“ - nechápavo na ňu pozeral mladý Orlov.

„Keď ste boli na bále, pobláznili ste moju dcéru.

Nasľubovali ste jej ktovie čo, a teraz sa tvárite, že sa nič

nestalo? Ako si to predstavujete? Celý večer ste sa okolo nej točili, hádzali po nej zamilované pohľady, odišli ste s ňou do inej miestnosti, kde ste s ňou boli sám bez gardedámy! Boli ste tam dosť dlho na to, aby ste ju zvädzali! Čo mi na to poviete? Skompromitovali ste ju, musíte sa s ňou oženiť!“

Nikolaj sucho preglgol. Ešte toto mu chýbalo! Čo to tá stará bosorka vymyslela? Bol s Ninou v inej miestnosti, to áno. Vypadla jej spona z účesu, chcela sa upraviť a trocha si oddýchnuť. Predsa to bol jej prvý bál. Netušil, že všade sú nejaké „veľmi všímavé oči“, nabudúce si bude musieť dávať pozor. Otec a syn na seba pozreli.

„To je vrchol! Čo si to dovoľujete, Mária Alexejevna!“ - ostrým hlasom odpovedal Nikolaj.

„Neviete, ako to bolo. Vysvetlím vám to!“

„Nepotrebujem vaše vysvetľovanie, chcem, aby ste sa oženiť s mojou dcérou!“

Takýto diabolský plán si vymyslela grófka na záchranu budúcnosti svojej dcéry Niny.

Orlov je bohatý, Nina sa bude mať dobre. Nie ako ja pri tom neschopnom hlupákovi.

„S vašou dcérou sa nikdy neožením, počujete!“ - reagoval Nikolaj.

„Pod' otec, doma ti všetko poviem.“

Orlov nehovoril nič. Už predchádzajúca scéna mu vyrazila dych. Toto bolo aj na neho priveľa.

„Tak to mi teda budeš musieť vysvetliť, Koľa! Pod'me, je mi z toho všetkého zle.“

„Necítiš sa dobre? Mám dať zavolať lekára?“ - s obavou v hlase sa pýtal Nikolaj.

„Nie, zatiaľ nie. Ale už pod'!“

„Porozprávam sa so synom a pošlem vám odpoveď.“ - povedal grófke Brylinovej, no nepozeral na ňu.

Nemohol. Bola mu odporná. Nato otec a syn vyšli z miestnosti. Peter Brylin za celý čas nepovedal ani slovo. Uvedomoval si svoje chyby. Ale čo vymyslela jeho žena, bolo aj na neho príliš. Keď Orlovi odišli, nepovedal svojej žene nič. Nemalo to význam. Čo si raz jeho žena zobrala do hlavy, to aj urobila.

Nikto a nič jej v tom nezabránilo. Len na ňu vyčítavo hľadel.

„Čo tak pozeráš! Prehral si svoj majetok, aj život! Musím zabezpečiť aspoň deti. Deti! Za každú cenu a aj bez teba. Lebo ty nerobíš nič! Vôbec nič!“ - pozerala na neho s hnusom a potom odišla.

Nemohla ho ani cítiť. A to ho niekedy milovala. Veľmi milovala. Medzitým otec a syn prišli domov na usadlosť. Vošli do knižnice. Nikolajovi bolo ťažko. Čakalo ho dlhé vysvetľovanie. Len aby ho otec správne pochopil. Mal svojho otca veľmi rád. Uvedomil si to vtedy, keď mu Anna povedala o otcovom zdraví. Nechce, aby otec ochorel ešte viac, alebo aby nedajbože umrel. To nie!

„Otec, musím ti toho veľa povedať. Bude to dlhý rozhovor. Sadnime si. Otvoríme si fľašu vína, zafajčíme, a potom ti všetko poviem.“

Otec pozeral na svojho syna s údivom. Čo sa stalo? Čo sa stalo, že Nikolaj hovorí takto? Muselo sa stať naozaj niečo veľmi vážne, keď jeho syn prišiel za ním na statok, a potom k Brylinovým.

Ach ten Brylin! Nebol by si ani pomyslel, že sa ich dlhoročné priateľstvo raz skončí.

„Začni, počúvam ťa.“

Bude to horšie ako s Annou. Pomyslel si Nikolaj. Dobre, že ho nepočula. Hanbil by sa pred ňou ešte viac. Anna je zatiaľ v Petrohrade, nech len tam zostane, kým sa všetko nevyrieši.

Anna medzitým sedela v koči s Kost'om v náručí a bola na ceste na statok. Máša ju sprevádzala. Ráno, keď sa zobudila a uvidela kvety, bola po dlhom čase naozaj šťastná. Čo tu bude robiť sama bez strýčka a Nikolaja?

Bolo jej smutno, tak sa rozhodla, že ich prekvapí.

„Dobre otec, počúvaj. Poviem ti to všetko pekne od začiatku.“

Kapitola VI.

„Dobrý deň Nataša!“

Anna vbehla do kuchyne ako vtáčatko a vrhla sa starej kuchárke okolo krku.

„Diet’a, moje, veď ma zadusíš!“ - smiala sa Nataša. Bola šťastná, že opäť vidí svoju Annušku.

„Ukáž sa mi, moja. Aká si mi len peknučká.“

Anna bola ružová v tvári. Svieži vzduch urobil svoje. A radosť, že uvidí svojich blízkych tiež. Cesta jej očividne prospela. Prvé čo urobila, ako prišla na usadlosť, utekala do kuchyne. Zvítanie nemalo konca kraja. Tak to bolo vždy. Tie dve sa mali rady. Aj keď boli odlúčené hoci len na krátky čas, vždy sa milo privítali. Objatie a bozk. Potom boli obe spokojné. Nerady sa lúčili. Veď boli dlhé roky každý deň spolu.

Máša vo dverách len závistlivo pozerala. Pichlo ju, keď uvidela Annu a Natašu objímať a smiať sa od šťastia.

Ju Nataša nikdy tak nevířala, ani nehřadkala. Neuvodomila si, že aj ona má svoj podiel na tom, ako sa k nej ľudia správajú. Bola najväčšou klebetnicou široko-d'aleko. Aj keď ju mal niekto rád, tak sa po jej rečiach stiahol. Okrem správcu Johana. K ľudom bývala málokedy milá, často na nich vrčala aj bez príčiny. Mala takú povahu. Nevedela sa zmieriť s osudom slúžky. Ona, taká krásavica, musí pracovať a slúžiť pánom. Videla, ako žijú ženy z vyššej spoločenskej vrstvy. Aj ona chcela žiť ako ony, a nie stále iba driebť. Práca jej nevoňala, vyhýbala sa jej, ako sa len dalo. Niektorí sa čudovali, prečo ju Orlov nepredá. Takú lenivú slúžku. Knieža Orlov mal dobré srdce, možno to ani nechcel vidieť. Vedť Máša vyrástla spolu s jeho deťmi. Bola súčasťou jeho veľkej rodiny na panstve. A hospodárstvo fungovalo bez problémov, tak nemal dôvod meniť ani služobníctvo, ani správcu. So závisťou, so zlou závisťou pozerala Máša na Annu. Anna, zase tá Anna a ja nič! Hovorila si. „Dušinka moja, podť, vypiješ si čaj, niečo si zaješ. Pozri, mám tvoje obľúbené pirôžky.“ - kuchárka sa krútila okolo Anny.

Naliala jej čaj, vybrala jedlo. Vtom si všimla, že pri dverách stojí Máša.

„Čo tu tak stojíš, pod' aj ty.“

Tá len mykla plecóm a už jej nebolo.

„Máša, Máša.“ - vzdychla si Nataša.

Mala ju rada takú, aká bola. Aj ju chcela niekedy objat', no Máša jej často len niečo odvrkla, tak sa o to viac nepokúšala. Prestala sa tým zaoberat'. Nevedela, ako Máša žiarli na jej objatia a lásku, ktorú dáva Anne.

„No Annuška, porozprávaj mi, ako si to tam žijete v tom našom Petrohrade.“

Anna sedela za stolom v kuchyni a usmievala sa. Ved' prišla domov. K svojej Nataši. Po tých slovách trocha posmutnela. Spomenula si na včerajšie popoludnie a večer.

„Vieš, stalo sa toto...“ - potom jej všetko vyrozprávala.

Kuchárka na ňu vyjavene pozerala, nebola schopná povedat' ani slovo. Toto, že je jej Nikoluška? Ved' Nikolaj bol tiež ako jej syn. Ženy nevedeli, že v knižnici sa otec so synom rozprávajú o tom istom.

---- ... ----

Nina sedela na pohovke vo svojej izbe a zasnene o niečom rozmýšľala. Odkedy sa vrátila zo svojho prvého bálu v Petrohrade, bola taká. Jej malá sestrička Sonička bola pri nej a niečo si kreslila. Vedela nádherne maľovať. Širokoďaleko nebolo takého, kto by sa jej vyrovnal. Nina mala úsmev na perách. Pery potichu šepkali jedno meno. „Nikolaj.“

Všetky jej myšlienky sa sústredili na túto jednu osobu. Bola z neho unesená. Zobral ju na jej prvý bál. Dovtedy nikdy nebola ani v Petrohrade, ani na bále. Ani si nevšimla, kedy tak Nikolaj skrásnel a zmužnel. Vyrástli spolu, hrali sa spolu ako deti. A zrazu bol z Nikolaja muž, po ktorom túžilo toľko žien v Petrohrade a aj u nich doma v okolí. Slobodný muž z bohatej rodiny. To bola dobrá partia, bez ohľadu na to, ako sa správal. Nevidela ho dlhé roky. Chodil do vojenskej školy s jej bratom. Potom odišiel bojovať na Kaukaz s Čečencami. Bol dlho preč.

Keď ho po rokoch znova uvidela, uvedomila si, že už nemôže byť spoločníkom na detské šantenie. Je to muž, a preto sa musí pred ním správať tak, ako sa patrí na dobré vychovanú slečnu zo šľachtickej rodiny. Netušila, aké má jej matka plány. O tom, ako funguje ich rodinné hospodárstvo a vzťah jej rodičov, nevedela nič. Ani nemohla, tajili to pred ňou. Andrej bol preč, Sonička bola ešte malá, nerozumela takým záležitostiam. Aspoň si to mysleli. Sonička, aj keď nebola ešte dospelá, niečo chápala. Videla, ako sa matka rozpráva s otcom. Niekedy si pred ňou nedávali pozor. Veď bola malá, nemohla tomu rozumieť. Naivní rodičia. Deti niekedy chápu viac, ako si dospelí myslia. Mlčala však, kto by uveril malému dievčatku. Stále sa hrala s bábikami. Mala štrnásť rokov, o pol roka bude mať narodeniny. Pätnásť rokov a uvedú ju do spoločnosti slečien. Slečien, ktoré si hľadajú budúceho manžela. Lenže tým sa ona netrápila, mala svoj svet. O jej názory sa nikto nezaujímal. Ani sestra, ani brat, ktorý bol preč. Matka stále videla svoje maličké dievčatko, ktorým už ani nechcela byť.

Nina stále snívala o Nikolajovi. Potom sa rozhodla, že sa trocha poprechádza. Vonku bol nádherný deň.

„Sonička, ideš so mnou? Vonku je krásne, svieti slnko.“

Dievčina zdvihla hlavu od maľovania a usmiala sa na sestru.

„Samozrejme.“

„Tak pod', oblečieme sa a ideme.“

Sestry vyšli na dvor, no bolo nádherne, tak sa rozhodli, že sa prejdú po okolí.

---- ... ----

V knižnici sedeli otec a syn a rozprávali sa. Otec pri synových slovách niekoľkokrát vykrikol:

„Koľ'a! Koľ'a!?“

Keď Orlov mladší skončil, pozeral na otca a čakal rozsudok. Vedel, že trest bude tvrdý. Otec bol prísny. Povedal mu všetko. Okrem toho, ako Annu pobozkal do vlasov. Báľ sa priznať otcovi k tomu, čo cíti k Anne. Orlov pozeral na svojho syna.

Miloval ho, veď bol vytúženým plodom lásky jeho a jeho ženy, Viery. Čo robiť? Hovoril si. Veď je to dospelý muž, prežil boje na Kaukaze. Má ho potrestať? Ako? Už nie je dieťa, nemôže mu dať príučku. Keď bol Nikolaj malý chlapec, otec ho zavrel do izby na niekoľko dní. Prvý deň Koľa neurobil nič, len behal po izbe, alebo si čítal. No druhý deň bez malej sestričky bolo nad jeho sily. Kopal do dverí, búchal, kričal, plakal. Otec neustúpil. Na tretí deň bol Nikolaj krotký ako baránok. Orlov niekoľkokrát zopakoval tento tvrdý trest a Nikolaj potom prestal byť zurvalcom. Poníženie bolo pre neho priveľké. Ale hlavne deň bez rovesníkov a Anny bol pre neho viac ako dostatočný trest.

Syn stále skrušene pozeral na svojho otca. Čakal, čo mu na to povie, bol pripravený znášať následky.

„Ach, Nikolaj, Nikolaj. Čo len s tebou! Si predsa dospelý! Mám ťa zatvoriť do izby, ako kedysi?“

Otec so synom sa zasmiali. Nikolajovi však nebolo do smiechu.

„Takže sa na mňa nehneváš, otec? Odpustiš mi?“ -
spytoval sa.

„Hnevám, ale len trocha. Keď ti Anna odpustila, tak ti odpúšťam aj ja. Ale už to viac nerob!“

Mladý muž si vydýchol. Nečakal od svojho otca odpustenie a ešte k tomu tak rýchlo. V poslednom čase si nerozumeli.

„A ešte sa porozprávame o...“ - Orlov nedopovedal, do knižnice vošla Anna.

Muži na ňu nechápavo pozerali. Ako to, že je tu? Ako sa sem dostala? Ved' má byť v Petrohrade! Rovnakú otázku si položili otec a syn. Ešte rozosmiata vošla do knižnice.

Zarazila sa, posmutnela, lebo Nikolaj a strýčko na ňu hľadeli všelijako, len nie pekne, neusmievali sa. Nevedela, že mali pred chvíľou vážny rozhovor.

Chcela odísť, Orlov ju zastavil.

„Annuška, som rád, že si prišla, pod' ku mne.“ - ozval sa Orlov starší.

Podišla bližšie k nemu. Objal ju.

„Dcérenka, som rád, že si v poriadku.“

Schovala si tvár na hrudi svojho dobrodinca.

Nechcela, aby muži videli jej slzy. Nikolaj iba pozeral. Na Annu, na otca. Keď otec Annu objal, závidel mu. On to nemohol urobiť. Lenže Orlov povedal ešte niečo. Keď si všimol, ako jeho syn posmutnel, povedal mu:
„Aj ty pod' sem. Veď aj ty si môj syn. Obidvaja ste moji najdrahší.“

Starší Orlov jednou rukou objímal Annu a druhú vystrel k synovi. Mladý muž podišiel bližšie k otcovi. Ten ho objal druhou rukou. A tak tam stála rodina kniežaťa Orlova. Všetci boli šťastí, že sú opäť spolu.

Orlov bol rád, že syn sa začína meniť k lepšiemu. Že jeho Annuška je živá a zdravá. Nikolaj, že aspoň na malú chvíľočku je blízko Anny a môže ju objať, hoci len ako brat. A Anna? Anna bola šťastná. Ešteže sa mohla schovať na hrudi svojho strýčka. Dobre, že nevideli jej pohľad.

Hlavne Nikolaj. Bol plný lásky.

Máša vo svojej izbe zúrila.

„Tá prekliata Anna, tá má ale šťastie!“

Takú ju našiel správca Johan.

„Čo sa zase čertíš! Pod' ku mne a daj mi bozk.“ - Johan ju pritiahol k sebe.

Potreboval sa spamätať z dnešného dňa. To, čo mu povedala grófka Brylinová, ho vyviedlo z miery. Vydierala ho a prinútila urobiť to, čo neznášal. Klamat' svojmu pánovi. No keď nechcel prísť o svoje miesto, dobre platené miesto, tak to musel urobiť. Orlov nevedel o jeho pletkách so ženami. Keby to bol vedel, dávno by ho vyhnal. Také správanie starší Orlov neznášal.

„Pod' ku mne a porozprávaj mi, ako si sa mala, holubička moja.“ - zaliečal sa Máši Johan.

„Ako som sa už len mohla mať!“

Život slúžky neznášala.

„Ty si stále s niečím nespokojná, pod' a daj mi božtek.“

Chvíľu sa tam ešte naťahovali. Máša sa zrazu rozosmiala.

Už ďalej nevydržala to jeho šteklenie a maznanie.

„Aspoň, že on je ku mne taký...“

----- ... -----

Nina a Soňa odišli zo sídla do blízkeho okolia, aby sa porozprávali, poprechádzali. Bol nádherný deň. Slniečko svietilo, vtáčiky si pospevovali. Lístie vo vetre ševelilo. Ani si nevšimli, že sa trocha viac ako chceli vzdialili od domova. Zrazu počuli zvuk konských kopýt. Uskočili nabok. Jazdec zastavil koňa a zoskočil na zem. Bol to dôstojník, mladý dôstojník, ktorý sa chcel opýtať na cestu. Uklonil sa mladým dámam a povedal:

„Prosím Vás, neviete mi poradiť, ako sa dostanem na panstvo kniežat'a Orlova?“

Nina na neho pozrela. Uvidela pekného mladého muža, bol zaprášený a vyzeral unavene. Ich oči sa stretli. Dva páry očí, ktoré sa na seba dívali a dívali. Nina sklopila oči, začervenala sa. Malá Sonička ticho hľadela, raz na jedného, raz na druhého. Nepovedala nič. Tí dvaja stratili pojem o čase, aj o tom, že okrem nich tam stojí niekto iný.

Dôstojník si odkašľal. Bolo mu nejako čudne, tie oči mu učarovali. Až potom si všimol, že majiteľkou zaujímavých očí je veľmi krásna mladá žena.

„Prepáčte, mi moju nezdvorilosť. Dovoľte, aby som sa predstavil. Som poručík Michail Alexandrovič Melikov.“

Kapitola VII.

Starší Orlov povolil objatie, pustil Annu a Nikolaja.

„Annuška, dieťa moje, chcem sa s Nikolajom ešte porozprávať medzi štyrmi očami. Na chvíľu nás nechaj.“ - prihováral sa Anne Orlov.

Usmiala sa a odišla z knižnice. Nikolaj na ňu hľadel ako odchádza. Ešte sa celkom nespamätal z predošlej chvíle. Jej blízkosť ho omamovala.

„A teraz mi povedz, ako je to s Ninou a s tebou, skutočne je to tak, ako hovorila grófka Brylinová?“

Rozhodol sa, že už ju nebude volať Mária Alexejevna, ako doteraz, ale bude ju oslovovať ako všetkých ostatných cudzích ľudí. Titulom a priezviskom.

„Nie otec, nie je to tak. Nechcel som ju zviest' a ani som ju nezávďal. Nemôžem vedieť, čo si myslí a čo cíti Nina.

Nechcem a ani nemôžem sa s Ninou oženit!“ - trochu hlasnejšie povedal Nikolaj.

„A to už prečo? Ved' ste si boli blízki, naše rodiny plánovali, že vy dvaja sa zoberiete.“

Pri spomienke na Petra Brylina sa Orlov starší zamračil. Nikolaj však mlčal.

„Tak mi už konečne povedz, aký máš dôvod, že o tom nechceš ani počuť!“ - vyzvedal otec.

Po dlhšej chvíli sa ozval Nikolaj:

„Som zamilovaný, otec. Do inej ženy.“

A bolo to vonku. Priznanie vlastných citov bolo ťažké. A zvlášť pred otcom.

„Ty, že si zamilovaný?“ - divil sa Orlov.

„To by mi v živote nenapadlo.“

Spomenul si, aký bol on, keď spoznal svoju ženu Vieru.

Trvalo niekoľko mesiacov, kým si priznal, že je do nej zamilovaný. A než sa prejavil. Musel sa vtedy poponáhľať, Viera bola krásna, dobrá a tichá. Mala veľa nápadníkov. A on bol skoro taký ako teraz Nikolaj. Musel sa zmeniť, aby ju získal. Nakoniec sa mu to podarilo. Lenže to jeho syn nevedel.

„Myslíš si, že nie som schopný žiadnych citov?“ - smutne sa ozval Nikolaj.

„Nie, to nie, len nevyzeráš ako zamilovaný muž. Si prchký, vznetlivý, hneď sa čertíš. Vlastne, veď tak vyzerajú zamilovaní muži.“ - usmial sa otec na syna. Spomenul si na seba.

„A povieš mi, kto to je?“

„Nie otec, zatiaľ nie. Ona ma nemiluje.“

„Dobre, ako chceš. Ako vieš, že ťa nemiluje? Ženy sú záhadné tvory. Never tomu, čo niekedy vidíš. Ja som musel tvoju matku dobývať. Zo začiatku som sa jej vôbec nepáčil.“ - priznal sa otec svojmu synovi.

Nikolaj hľadel na svojho otca s údivom. Veď videl lásku svojich rodičov každý deň. Aj po rokoch boli k sebe nežní a pozorní.

„Naozaj? To som netušil. Povieš mi o tom niekedy viac?“

„Inokedy. Dnes už bolo dosť všetkého, som unavený, ale hlavne sklamaný.“

Ozvalo sa zaklopanie na dvere. Vošiel sluha Grigorij.

„Prišiel nejaký muž a chce s vami hovoriť.“ - oznamoval sluha.

„Nech vojde!“

Do knižnice vošiel neznámy muž. Aspoň pre Nikolaja. Keď ho Orlov uvidel, zamrazilo ho.

„Kolja, prosím ťa, nechaj ma s tým mužom osamote. Je to dôležité, neskôr ti všetko vysvetlím.“

„V poriadku otec, keby niečo, daj vedieť.“

Odišiel z miestnosti, rozhodol sa, že pripraví prekvapenie pre ženu, ktorú ľúbi.

Mladá žena odišla do svojej izby. Trocha si posedela vo svojom obľúbenom kresle. Chvíľu si čítala. Kost' a si vyžadoval pozornosť, sadla si k nemu na zem a spolu sa hrali. Tak ich našiel Nikolaj. Potichu otvoril už aj tak odchýlené dvere. Neveril vlastným očiam. Takú nádheru už dlho nevidel. Dieťa - žena, jeho Anna, sedela na zemi. Dlhé krásne vlasy mala rozpustené, leskli sa v slnečnom svetle. Sem-tam si ich odhrnula. Bola sústredená na hru so šteniatkom. Taká sústredená, až jej malý ružový jazýček trčal z pier. Sústredene sa dívala na hračku a psíka. Najradšej by sa vrhol na jej pery. Krásne, ružové a mäkučké. Jazýček ho vzrušoval. Chcel sa ho dotýkať svojim. A bozkávať ústa, až by stratila dych.

Spamätal sa a odkašľal si. Anna sa obzrela a začervenala.

Dospelá slečna a hrá sa ako malé dieťa.

Aká je krásna.

„Dobrý deň Anna, vonku je krásne. Poďte na chvíľu do záhrady. Niečo vám chcem ukázať.“

Vstala, upravila si šaty. Bola rada, že ho vidí a že sa Nikolaj z nej neposmieva.

„Zoberte aj psíka, ak chcete.“

„Ďakujem, rada pôjdem von.“

„Tak poďme.“

Vyšli do záhrady. Zobral ju za ruku, neprotestovala. Znova boli ako predtým. Veľký brat a malá sestra. Ťahal ju ďalej do záhrady.

„Toto je pre vás.“

Z vysokého stromu visela hojdačka. Nikolaj ju znova našiel. Ako malé deti sa na nej hojdali dlhé hodiny. Anna milovala hru na hojdačke. Zo začiatku sa bála, dával pozor, aby sa jej nič nestalo. Raz síce ako malá spadla, lebo Koľa sa chcel predviesť. Potom plakala a dlhšie sa hojdačke vyhýbala.

Preto jej sľúbil, že už to viac neurobí a svoje slovo dodržal. Teraz tu stáli dvaja dospelí mladí ľudia a história sa opakovala. Rukou vyskúšal, či hojdačka drží. „Sadnite si. Nebojte sa, Grigorij ju dobre zavesil. To je môj ďalší darček. Na uzmierenie. Aby ste sa nehnevali.“ - usmieval sa. Zo začiatku sa zdráhala, potom si to rozmyslela. Podala Kost'u Vladimírovi a sadla si. Trochu ju rozhojdal. Potom odstúpil. Hojdala sa ako malé dievčatko pred rokmi. Od radosti sa smiala. Zabudla na všetko, čo prežila v posledných dňoch. Dlhé vlasy jej viali vo vetre. Usmiata a šťastná Anna, napoly žena, napoly dieťa, takú ju videl Nikolaj Orlov. Jeho srdce bilo rýchlo. Od lásky a šťastia.

----- ... -----

„Teší ma, som Nina Petrovna Brylinová a toto je moja sestra, Soňa Petrovna.“ - odpovedala Nina.

Ten muž sa jej páčil, vyvolal v nej búrku citov, doteraz nepoznaných. Jeho oči...

„Ste na nesprávnom mieste, sídlo Orlových je inde. Podťte, ukážem vám cestu. Nie je to ďaleko, sú to naši susedia.“

Michal zobral koňa za uzdu a nasledoval mladú ženu. Nina a Soňa išli vedľa mladého muža, až kým neprišli na panstvo ich susedov. Nina sa otočila a chcela odísť, mladý muž ju zastavil.

„Nechodťte ešte, vy ste mi pomohli, som vašim dlžníkom. Mám list pre Nikolaja Alexejeviča Orlova. Odovzdám ho a odprevadím vás. Musím sa hneď vrátiť späť. Som pobočníkom jeho veličenstva, veľkokniežaťa Alexandra Nikolajeviča Romanova.“

Nina na neho s údivom pozrela. Jej sestra Soňa celý čas mlčala. Líca jej horeli. Oni dvaja si ju nevšimli. A to bolo dobre, lebo ten muž ju očaril. Mladého dievčaťa sa dotkol Amorov šíp. Kto by si to pomyslel?

Sluha videl prichádzať hostí, preto vyšiel na dvor.

„Ohláste ma poručíkovi Nikolajovi Alexejevičovi Orlovovi.
Mám pre neho súrny odkaz.“

„Ako si želáte, pane.“ - sluha odišiel do záhrady
za svojim pánom.

Anna a Nikolaj. Sedeli a popíjali čaj, zajedali si dobroty od
starej kuchárky. Nikolaj sa rozhodol, že dobyje srdce Anny.
Veď v skutočnosti nebola jeho sestrou. A začal hneď, ako
odišiel od otca. Bol rád, nesmierne rád, že mu otec aj Anna
odpustili. Keby sa tak nestalo, nevedel by,
čo by robil.

Svätá Bohorodička, ďakujem ti za šťastie, ktoré si mi dala.
Zmením sa, nedám Annu nikomu. Nikomu!

Nádherné chvíle prerušil sluha, ktorý im oznamoval, že
prišiel nejaký dôstojník s mladými dámami Brylinovými.
Vypleštil oči. Čo to má všetko znamenať? Taká
opovážlivosť! Po tom škandále u nich doma sa Nina a Soňa
opovážili prísť až sem! K ženám sa správal ako gavalier,
nepovedal preto nič.

„Prepáčte Anna, o chvíľu som späť.“ - odišiel veľmi
nerád.

Taká vzácna chvíľa, a je koniec. A to ešte nevedel, čo ho čaká. Uvidel svojho priateľa z bojov a z vojenskej školy, Michaila Melikova. Vedľa neho stáli Nina a Soňa Brylinové.

„Dobrý deň, dámy.“ - uklonil sa a pobožkal obidvom slečnám ruky.

„Čo vás k nám privádza?“

„Tento dôstojník nevedel cestu na váš statok, tak sme mu pomohli. Boli sme so sestrou na prechádzke.“ - odpovedala Nina.

„Som vám za to veľmi vďačný.“ - uklonil sa Michail Melikov obidvom slečnám.

Ony mu poklonu opätovali.

„Čo ťa ku nám privádza, starý priateľ?“ - opýtal sa Michaila.

„Mám pre teba list od cára.“ - ozval sa opýtaný.

„Od cára?“ - zadivil sa Nikolaj.

„Pod' do domu, aj vy mladé dámy. Budete mojimi hosťami.“

Kývol rukou sluhovi.

„Postaraj sa o všetko, prines pohostenie do jedálne, oznám Anne, že budeme v jedálni, určite sa poteší. A my pôjdeme.“

Sluha odišiel za svojimi povinnosťami, hostia vošli do domu. Nikolaj si všimol, ako sa Nina dívala na Michaila. Takto sa díva žena na muža, keď ho miluje! Ona že je zamilovaná do mňa? Tomu neverím. Jej matka si to všetko iba vymyslela. Ale prečo? To musím zistiť. A čo najskôr. Ale veď Nina Michaila nepozná!? Všetko je to nejaké divné.

Kývol hlavou a nasledoval návštevu. Po nejakom čase prišla do jedálne aj Anna. Usmievala sa, na rukách mala šteniatko. No keď uvidela, že sa bude podávať pohostenie, ospravedlnila sa a psa odniesla kuchárke. Potom sa vrátila naspäť k hosťom. Mala rada Ninu, aj Soňu. Potešila sa, že sa s nimi znova pozhovára.

Do miestnosti vošiel Alexej Fjodorovič, zavolať na Nikolaja, aby prišiel k nemu. Uvidel Ninu a Soňu Brylinovú, nepovedal však nič. K hosťom bol vždy pozorný.

„Kofa. Musím okamžite odcestovať. Záležitost' neznesie odklad. Je to veľmi, veľmi dôležité. Postaraj sa o Annu, aj o statok. Ale nie tak, ako minule!“ - šibalsky na neho žmurkol, mierne mu pohrozil prstom.

„Nabudúce by sa ti to tak ľahko neprepieklo.“

„Spoľahni sa otec, jedno ponaučenie mi stačilo. Budeš dlho preč?“

„Možno niekoľko dní, alebo týždňov, ešte neviem.

Teraz ti nemôžem nič povedať, keď sa vrátim, dozvieš sa viac. Už musím ísť, ponáhlame sa, máme pred sebou dlhú cestu.“ - kývol na Annu, tá k nemu hneď pribehla.

„Odchádzam, možno na dlhší čas. Nikolaj sa bude starať o všetko, aj o teba. Buďte dobrí, deti moje.“ - Orlov pobožkal Annu na líce, pokýval host'om na rozlúčku a odišiel.

Anna sa pozerala za odchádzajúcim strýčkom, potom sa obrátila na Nikolaja. Tak na neho pozrela, že radšej odišiel k Michailovi. Jej pohľad nechápal. Čo len v ňom videl? Orlov starší vošiel do svojej izby.

Otvoril trezor s cennosťami, zobral si peniaze, doklady a najnutnejšie drobnosti. Obrázky svojich najdrahších. Dal zavolať Johana Steinera. Keď prišiel, oznámil mu, že teraz bude na statku pánom Nikolaj, on bude rozhodovať o všetkom, preto sa má so všetkými problémami obracať na neho. Johan zobral na vedomie príkazy svojho pána. Začudoval sa, nepovedal nič, naučil sa nedávať zbytočné otázky. Je správca, nemá právo miešať sa do záležitostí svojich chleboďarcov. Odprevadil Orlova ku koči. Nehovoril nič, ani keď stál na dvore a díval sa na neznámeho muža. Ten priviazal svojho koňa za koč a sadol si do vnútra k Orlovi. Koč opustil panstvo. Johan kývol plecami a vrátil sa k svojim povinnostiam.

Kapitola VIII.

„Otec odišiel s neznámym mužom, kto to môže byť? Nikdy som ho tu nevidel, ale otec ho pozná. Musí mi povedať viac, keď sa vráti.“ - obrátil sa k host'om.

Pohľad Anny mu stále neschádzal z mysle. Pozerala na neho tak divne. Nevedel si vysvetliť jej zvláštny pohľad, ani poriadne sa sústrediť na rozhovor s Michailom Melikovom. Bude sa o Annu starať! A ešte ako! Tešil sa na spoločné chvíle.

„No tak, čo máš pre mňa?“ - spytoval sa Nikolaj priateľa.

„Tu je list, prečítaj si.“ - podal mu listinu Michail. Otvoril depešu a prečítal si jej obsah. Zamračil sa. Jeho veličenstvo cár Mikuláš I. mu oznamoval, že potrebuje jeho služby. Má prísť do Zimného paláca hneď po doručení tejto správy.

„Vieš o tom niečo viac?“ - opýtal sa Michaila.

Ten bol zaujatý Ninou a len veľmi nerád obrátil svoju pozornosť na Nikolaja. Anna sa zhovárala so Soňou.

„Nie, nepovedal mi nič konkrétne. Viem len to, že je to súrne. Po našom príchode do Zimného paláca nás cár prijme okamžite. Oznámi nám, čo od nás potrebuje.“

„Čo mám robiť? Kto sa postará o statok a Annu?“ - robil si starosti Nikolaj.

„Annu vezmeme do Petrohradu, poprosíme môjho strýka Sergeja Stepanoviča Vorotynského, či by Anna nemohla byť na chvíľu u nich. Aj Nataša sa poteší. Sem-tam odbehne ku strýkovi, mohli by sa stretnúť a porozprávať sa. Čo sa týka hospodárstva, je tu správca, pover ho úlohami a je to vyriešené.“

„Vidíš, to by mi nenapadlo, požiadam grófkku Katarínu, aby na Annu dohliadla. Celkom si padli do oka.“

„Ponáhľajme sa, musíme byť ešte dnes, najneskôr večer u panovníka. Ja odprevadím slečny Ninu a Soňu domov. Stretneme sa v Petrohrade. Nemeškaj, vieš, že to cár nemá rád.“

Michail podal priateľovi ruku. Odišiel k dámam a povedal im, že už musí ísť, no odprevadí ich domov, ako sľúbil. Dievčatá sa zdvihli, uklonili sa prítomným a odišli s Michailom. Anna zostala s Nikolajom sama. Pozerala na neho s údivom, čakala čo povie.

„Musím súrne odísť do Petrohradu k cárovi, je to naliehavé. Ešte dnes. Pôjdete so mnou, budete zatiaľ u grófký Vorotynskej. Aby ste neboli v našom dome v Petrohrade tak sama. Zoberte najnutnejšie veci, o chvíľu odchádzame. Pôjdem za správcom, dám mu príkazy. Máša ide s nami.“
„Ale prečo nemôžem zostať v našom dome? Ved' je tam dosť sluhov, tí sa postarajú o všetko. Aj o mňa.“ - kontrovala Anna.

„Nie, to neprichádza do úvahy! Sľúbil som otcovi, že sa o vás postarám, a keďže musím odísť, tak tam pôjdete a hotovo!“ - kričalo mladé knieža.

„Už zase ste na mňa zlý!“ - so slzami v očiach povedala Anna.

„Len sa o vás bojím, pochopte ma.“ - zobral ju za ruku a pobožkal.

„Nezniesol by som, keby sa vám niečo vážne stalo. Sľúbil som otcovi, že na vás dám väčší pozor ako minule. Pohrozil mi, že mi to len tak neprejde, ak by sa vám zase niečo stalo.“ - s úsmevom jej dohovárал.

Cez slzy sa usmiala.

„Tak dobre, zoberiem Kost'u. Máši poviem, že sa vraciame späť.“

„V poriadku, o pol hodinu som pri koči, tam vás budem čakať.“ - povedal a odišiel do svojej izby.

Musel sa ísť prezliecť do vojenskej uniformy. Keď služba, tak služba. Vzdychol si, nebude môcť byť s Annou a tak dobre to vyzeralo... Dnešný deň v záhrade bol nádherný. Nielen počasím, ale aj prítomnosťou Anny a atmosférou, ktorá medzi nimi bola. Zase sa usmievala ako kedysi. Jej smiech bol balzam na jeho dušu. Už dávno nebol taký spokojný ako dnes.

„Život je pes.“ - povedal si, keď vchádzal do svojej izby. O niekoľko minút sa v koči viezla Anna, Nikolaj a Máša. Máša sa mračila, ale nedovolila si povedať v prítomnosti mladého pána nič.

Anna bola tichá, rozmýšľala čo bude, podvedome hladkala šteniatko. Nikolaj tiež mlčal, nevedel čo je také dôležité, že to nemohlo počkať do zajtra. Máša zúrila. Musí sa vrátiť do Petrohradu. Tu na statku si mohla trocha poleňošiť, niekde sa skryť, najčastejšie s Johanom. V Petrohrade to bolo iné. Stále musela niečo robiť, nemala voľnej chvíľky. Správca v petrohradskom dome nebol taký, ako Johan Steiner. Patril ku služobníctvu kniežat'a Orlova dlhé roky, bol zo starej školy a neznášal také osoby ako Máša. Na neho jej lichôtky neplatili. Musela si svoje povinnosti plniť tak, ako každý. Bol na svoje postavenie sluhu v takej významnej rodine hrdý. Mal určité privilégia a nebude robiť nič, aby ich stratil. A už vôbec nie pre takú vidiecku husičku, za ktorú považoval Mášu.

„Ja jej ten život v Petrohrade osladím!“ - hovorila si slúžka.

Pred pánom sa neopovážila nič povedať. On bol iný ako jeho otec. Už neraz zistila, že v jeho prítomnosti musí byť opatrná, a tak si dávala pozor na jazyk.

Cesta ubehla rýchlo, ani sa nenazdali a boli opäť v Petrohrade. Všetci traja vošli do domu. Nikolaj požiadal sluhu, aby ich ohlásil. Prišiel ich privítať osobne Sergej Stepanovič.

„Čo vás k nám privádza? Anna, ako sa máte, cítite sa lepšie?“

„Áno, tá migréna ma občas potrápi, ale mám ju len niekedy. Našťastie.“ - ozvala sa slabým hláskom.

„Sergej Stepanovič, mám k vám veľkú prosbu. Otec musel súrne odcestovať, bude dlho preč. Možno niekoľko dní, možno aj týždňov. A ja som zase dostal súrny list od panovníka, že sa musím vrátiť do vojenskej služby. Nechcem nechať Annu samú v dome, chcel by som vás poprosiť, či by nemohla ostať u vás. Budem vašim dlžníkom.“ - s otázkou v očiach sa obrátil na majiteľa domu.

„Rád vám pomôžem. Budeme radi, keď taká krásna dáma bude bývať chvíľu s nami a okrem toho, moja matka sa poteší. Bude mať spoločníčku a Anna nebude sama.

Nakoniec, môžeme dokončiť skúšku, ktorá sa nekonala.“ - s úsmevom povedal Sergej Stepanovič.

„To som veľmi rád, budem mať o jednu starosť menej.“

„Prosím, nech sa páči podťte ďalej, poviem služobníctvu, nech zariadi všetko potrebné.“

Kývol sluhovi, nech sa postará o batožinu a o všetko ostatné.

„Vy dvaja podťte prosím so mnou, pôjdeme k mojej matke.

Určite sa poteší, len podťte.“ - Sergej Stepanovič im ukazoval cestu, kadiaľ majú ísť.

Nikolaj zobral Annu za ruku. Je to posledná možnosť, ako sa jej dotýkať. Kto vie, kedy sa vráti. Začínal tušiť, že to nebude až také jednoduché, ako sa na prvý pohľad zdalo.

Ona poslušne kráčala za Nikolajom. Ne protestovala, keď ju zobral za ruku. Vedť v minulosti to robieval často. Hoci už nie sú malé deti, nemala proti tomu nič. Vedť okolie ich považovalo za súrodencov, hoci nevlastných. A jej sa to páčilo. Cupkala za ním, lebo on robil dlhé kroky, ponáhlal sa. A ona musela pobehnúť, aby mu stačila. Sergej Stepanovič zaklopal na dvere. Stará grófká Katarína sedela v kresle. Keď jej syn zaklopal, prebrala sa zo sladkých driemot. V noci nemohla spávať, tak si cez deň občas zdriemla.

„Vojdite.“ - povedala.

Do miestnosti vošiel jej syn s Nikolajom a Annou. Katarína sa usmiala.

„Mama, Anna tu bude bývať nejaký čas, dúfam, že nemáte žiadne námietky. Aspoň budete mať spoločnosť.“

„Ale čoby, teším sa, že Anna bude bývať u nás. Sme predsa priateľky.“

Žmurkla na ňu, mladá žena odpovedala úsmevom.

„Som vám veľmi vďačný, grófka.“ - Nikolaj sa uklonil a pobožkal starej dáme ruku.

Tiež na neho zažmurkala, zobrala ho nabok a opýtala sa ho.

„Čo sa stalo medzi vami a Annou? Vysvetlite mi to, prosím.“

Nikolaj mlčal.

„No tak dobre, nebudem vás trápiť, aj keď to bolo čokoľvek, už to viac nerobte, nebudem vždy poruke, mladý muž.“ - usmiala sa na neho.

Sklopil oči. Najradšej by sa bol prepadol od hanby.

Nevedel, čo s očami a rukami.

„Nikolaj, nebuďte ako malé dieťa, ja nikomu neprezradím vaše tajomstvo. Nevieťm síce presne čo sa stalo, opýtam sa Anny. Som váš spojenec, myslíte na to mladý muž.“ - šepkala grófka Vorotynská.

„Už musím ísť. Dúfam, že nebudem dlho preč.“ - Nikolaj sa uklonil obidvom ženám, pobožkal im ruky.

Anna posmutnela. On na ňu chvíľu hľadel.

„Neboj sa, vrátim sa čoskoro. Buď dobrá.“ - šibalsky sa na ňu usmial a pobožkal ju na líce ako sestru.

Stálo ho to síce veľa odvahy, ale aj tak zneužil svoje postavenie „brata“. Mladá žena sa zapýrila.

„Budem, len sa vráťte.“ - zašepkala nesmelu a milo na neho pozrela.

„Tak teda, zbohom.“ - rýchlo povedal a odišiel.

Už nevydržal jej pohľad. Sergej Stepanovič ho nasledoval.

Nikolaj sa ponáhľal do Zimného paláca, vedel, že panovník nerád čaká. Bolo by to nesplnenie vojenského rozkazu a to sa trestalo veľmi prísne. Oslovil stráž pred dvermi.

„Ohláste ma panovníkovi. Poručík Nikolaj Alexejevič Orlov sa hlási do služby.“

Vojak zaklopal na dvere, zrazil opätky a oznámil cárovi.

„Na váš rozkaz prišiel poručík Orlov.“

„Nech vojde!“ - odpovedal cár Mikuláš I.

Sedel za stolom a niečo písal.

„Vaše veličenstvo, prišiel som na Váš rozkaz. Poručík Nikolaj Alexejevič Orlov.“ - pozdravil panovníka.

„Som rád, že ste prišli, poručík. Vidím, že aj po rokoch ste nestratili vojenskú výchovu. Bude sa vám to hodit', mám totiž pre vás tajnú úlohu. Nech sa páči, sadnite si, bude to vážny rozhovor.“

Cítil sa takou dôverou poctený. Sedieť v prítomnosti panovníka, to niečo znamenalo. Nie každému sa dostalo takého vyznamenania.

„Zavolajte cároviča a jeho pobočníka, poručíka Michaila Melikova.“

Vojak odišiel. Po niekoľkých minútach vstúpili do miestnosti veľkoknieža Alexander a poručík Michail Melikov.

„Páni, sadnite si. Situácia je vážna.“ - povedal cár.

Kapitola IX.

„Tak Sibír.“ - povedal Nikolaj.

„To som nečakal, napadlo by mi hocičo, ale toto určite nie.“ - obrátil sa na svojho bojového druha Michaila.

Ten bol tiež zachmúrený, ako jeho priateľ. Obaja vedeli, že ich čaká neľahká úloha. Zistiť, čo sa deje v pevnosti na Sibíri, kde sú uväznení ľudia, ktorých poslal cár do vyhnanstva, nebude ľahká vec. K panovníkovi sa dostávalo stále viac a viac správ o divnom správcovi v ďalekej pevnosti. O jeho bohatstve kolovali medzi tajnou políciou neveriteľné chýry. Šéfovi polície, grófovi Benkendorfovi bolo podozrivé, odkiaľ nabral jeho podriadený peniaze na kúpu všetkého čo mal, vedel aký má plat ako štátny úradník. To neveštilo nič dobré, bolo nutné vyšetriť príčinu jeho divného správania a pôvod jeho majetku.

Obidvaja muži boli zdrvení tým, čo im povedal panovník. Záhľadné zmiznutia mladých dievčat a žien bola ďalšia ohromujúca a neuveriteľná správa, ktorú sa od panovníka dozvedeli. Keďže cár Mikuláš I. vedel o tom, že Nikolaj a Michail patria medzi jeho najlepších dôstojníkov, rozhodol sa, že vyšetrením týchto úloh poverí práve ich. Panovník dostával správy o tom, že miznú krásne ženy, nevoľníčky. No až keď zmizli dcéry aj niektorých šľachticov, členov dvora, tak sa rozhodol, že začne vyšetrovanie. Šéf tajnej polície, gróf Benkendorf mu hovoril o týchto záležitostiach už dávnejšie, ale až úpenlivé prosby matiek ho presvedčili, že sa má týmto problémom zaoberať a brať situáciu vážne. Muži rozmýšľali, čo ich v budúcnosti čaká. Michail spomínal na prvé stretnutie s novou známou – neznámou. Tie jej oči mu stále neschádzali z mysle. Hneď od začiatku mu bola sympatická. Správala sa prirodzene, nešpúlila ústami, neklopila oči pri každej príležitosti, nechichúňala sa na každej hlúposti ako mnohé z dievčat, čo poznal. Páčila sa mu taká, aká bola. Nebola koketa, ani rozmaznané dievčatko z bohatej rodiny, z ktorej pochádzala.

To, ako sa správala, svedčilo o tom, že to bude mimoriadne zaujímavá žena. U Orlových sa cítil stále dobre, ale keď tam bola Nina a mohol sa s ňou porozprávať, tak sa cítil šťastný. Poznal veľa dievčat a žien na cárskom dvore, ale ani jedna sa NINE nevyrovnala. Bola pôvabná. Keď sa usmievala, videl v jej očiach veselé ohníčky. A to, že nič nepredstierala, tým ho upútala ešte viac. Chcel využiť priateľstvo Nikolaja ako zámienku, aby sa mohol s Ninou stretávať. Sem-tam, by si mohol odbehnúť na usadlosť a stretnúť sa s ňou. Už by si nejakú zámienku našiel. Ako pobočník cároviča mal niekedy voľno, tak by to bolo aj celkom možné. Ale čakala ho služba cárovi a tá sa neodmieta. Vedel, že táto práca bude trvať niekoľko mesiacov, možno aj rok. Vedť len cesta na také miesto bola namáhavá, dlhá a vyčerpávajúca. Rok, to je veľmi veľa. Keď sa vráti, Nina už bude možno aj vydatá. Pri tej predstave mu bolo smutno, veľmi smutno. Čo robiť? Pýtal sa sám seba. Odpoveď nenachádzal. Túžil ju vidieť, aspoň na malú chvíľočku.

O niekoľko týždňov mal byť ples na cárskom dvore a tam by sa s Ninou mohol lepšie spoznať a častejšie stretávať.

„Nič sa nedá robiť, som vojak. A vojak má svoje povinnosti. Na zábavky nie je čas.“ - smutne si povzdychol.

Bol mladý a mladým ľuďom v jeho veku patrilo sa zabávať a nie riskovať svoj život. Dohodli sa, že Michail príde do domu Orlova v Petrohrade a odtiaľ odídu spolu do Zimného paláca. Odchádzalo ich viac mužov, niekoľko dôstojníkov, vojakov a oni dvaja. Približne dvadsať ľudí. Mali ich čakať v Zimnom paláci. Dôstojníci dostali správu, že oni dvaja idú do vyhnanstva, aby nevzniklo žiadne podozrenie. Pod trestom smrti museli mlčať o všetkom, čo uvidia a počujú. Vedeli, že ak prehovorí, čaká ich a ich rodiny to najhoršie. Tento plán vymyslel Mikuláš Romanov. Budúcnosť sa ukazovala ako nebezpečná, veľmi nebezpečná. Budú odkázaní sami na seba. On a Nikolaj. Vzájomná dôvera bude zárukou ich života, alebo smrti. Len aby sme sa živí vrátili späť. Svätá Panna, stoj pri nás, hovoril si mladý muž.

Na prípravu mali niekoľko dní. Povedať svojim blízkym kam odchádzajú, nemohli. To bolo na tom najhoršie. Rozkaz znel jasne. Odvelenie na Kaukaz, znela oficiálna verzia ich odchodu. Museli predsa nejako odôvodniť svoju dlhú neprítomnosť. Len málo ľudí, cár, cárovič a šéf tajnej polície vedel o tom, aká je pravda. Hlavne kvôli ich bezpečnosti.

Sonička sedela vo svojej izbe a rozmýšľala.

„Taký krásny muž, ten poručík Melikov.“ - ešte pred malou chvíľou sa hrala s bábikami, a teraz začala rozmýšľať ako mladá zamilovaná dievčina.

„Dobre, že si ma nevšímal.“

Videla, že mal oči len pre Ninu. Oni dvaja ju nevnímali.

A dobre, že ju nevideli, cítila ako sa červená. Keby si to boli všimli, bola by ešte vo väčších rozpakoch. Pozrela sa na seba do zrkadla. Videla malé poslušné dievčatko, ktorému zapletajú vlasy a robia s nimi všelijaké, niekedy až smiešne účesy. To sa musí zmeniť!

„Ak chcem, aby si ma všimol, musím niečo so sebou urobiť. A začnem hneď.“

Rozplietla si vlasy a začala si skúšať účesy a šaty. Trvalo jej skoro celý deň, kým bola so sebou spokojná. Jej rodina bola zvyknutá, že trávi čas sama, že sa hrá s bábikami, alebo si kreslí. Preto nikomu nechýbala. Lenže bol čas večere a vtedy sa schádzala celá rodina do jedálne, aby si aspoň pri večeri trocha pohovorili. Všetci už sedeli za stolom. Otvorili sa dvere, prítomní zdvihli hlavu a pozreli sa, kto prichádza. Všetci hľadeli s otvorenými ústami. Do miestnosti nevošla malá Sonička. Do miestnosti vošla krásna mladá dáma s neodolateľným úsmevom.

Dom Vorotynských

„Dievča a teraz mi povedz, čo sa stalo medzi tebou a Nikolajom.“ - vyzvedala najstaršia Vorotynská.

„Prečo kľáčal pri tvojich nohách?“

Dievčina sa začervenala, bola v rozpakoch. Nevedela, či to Kataríne povedať, alebo nie. Aj sa hanbila, aj jej chcela povedať pravdu...

„Srdiečko, nebuď v rozpakoch, starej žene predsa nemusíš klamať, ani si nič vymýšľať. Ja som toho prežila už dosť. Som váš spojenec, tak mi prezrad', čo sa vlastne stalo.“ - nedala sa odbiť grófka.

Anna nakoniec nevydržala a všetko jej povedala. Nič nevynechala. To, že ju pobožkal do vlasov, nepovedala. Toto sladké tajomstvo si nechala pre seba. Vedela o Nikolajovom bozku. Dal jej letmý bozk do vlasov. V jeho náručí jej bolo tak dobre, tak sladko. Preto sa tvárila, že spí. Chvel sa jej žalúdok, keď spomínala na chvíle v jeho náručí. Prežívala neskutočné pocity, také, aké ešte nikdy doteraz nezažila. Prvé dotyky lásky boli nádherné, no boli také krátke, prchavé.

Katarína sa mračila, keď počula Annu hovoriť, ako sa to všetko začalo. Začínala tušiť, čo vlastne cítia mladí ľudia. Nehovorila nič. Chcela sa dozvedieť viac, jemné náznaky rozvíjajúceho sa citu jej nestačili. Potrebovala vedieť a vidieť viac. Nakoniec sa chichúňala spolu s Annou, keď jej hovorila o psíkovi a o tom, ako musela zahrať divadielko, že je chorá. Tie dve ženy sa smiali tak schuti a nahlas, že sa na nich prišiel pozrieť Sergej Stepanovič, ktorý išiel po chodbe. Už dávno nevidel svoju matku takú veselú. Chcel vedieť príčinu ich veselosti. Ona kývla rukou.

„To sú len také pletky, nič iné.“

Odišiel a nechal ich osamote. Ešte chvíľu sa tie dve spolu takto zabávali. Potom jej Anna čítala z jej obľúbenej knižky. Stará grófka skoro nikdy nevychádzala z domu. Nohy jej už neslúžili. Keď niekedy musela niekam ísť, palička bola jej verná pomocníčka. Ozvalo sa zaklopanie na dvere.

„Vojdite.“ - ozvala sa grófka Katarína.

Anne začalo srdce biť trochu rýchlejšie. Do miestnosti vošiel Nikolaj Orlov. Nechcela viac klamať samu seba, milovala ho, už si bola svojimi citmi celkom istá. Citmi k mladému mužovi, ktorý práve vchádzal do miestnosti. Vstala a uklonila sa, ako sa patrilo na slečnu v jej postavení. Pobožkal jej ruku, a potom aj grófke Kataríne.

„Dobrý deň, dámy.“ - na tvári mal smutný výraz.

Anna sa prestala usmievať. Mala podozrenie, že sa niečo stalo, niečo vážne a dôležité.

„Grófka. Chcel som sa vám poďakovať, že ste prijali Annu a môže u vás bývať. Som vašim večným dlžníkom.

Zverujem vám ju, pokiaľ sa otec nevráti z cesty. Prosím vás,

dávajte na ňu pozor. Musím bohužiaľ odísť. Na dlhý čas. Panovník potrebuje moje služby. Som vojak, dôstojník a z toho vyplývajú povinnosti a služba panovníkovi vždy, keď to potrebuje. A ten čas prišiel teraz.“

Anna sa začala chvieť. Zosmutnela. Neuvidí ho, neuvidí! Kričalo jej srdce.

„Bože, aký je len krásny a ako ho ľúbim! On odchádza! Nie, nie, nie!“ - jej srdce plakalo, nariekalo, ale snažila sa ovládať.

Len brada sa jej triasla a ruky chveli. Nikolaj videl, že s Annou sa niečo deje. Bola bledá.

„Veď je krásny letný deň, prečo sa chveje? Je jej zima aj teraz?“ - bál sa vysloviť tieto otázky nahlas.

Bál sa otázky, aj odpovede.

„A kam sa chystáte mladý muž, ak sa smiem spýtať?“ - ozvala sa Katarína Vorotynská.

S odpoveďou váhal. Vedel, že pre obidve ženy to bude šok. Musel im povedať aspoň niečo.

„Panovník ma posielal na Kaukaz. Odchádzam zajtra ráno.“

Po tých slovách sa nežné ženské telo začalo chvieť ešte viac. Anna niečo zašepkala a potichučky sa zviezla na zem. Omdlela. Nikolaj nestačil zareagovať. Niekoľko sekúnd pozeral na ženské telo ležiace na zemi. Jeho milovaná Anna nezniesla, že odchádza na Kaukaz. A to ešte nevedela pravdu. Vrhol sa k nej a zodvihol ju zo zeme.

Kapitola X.

Po dlhých chodbách Zimného paláca sa ozýval nezvyčajný zvuk. Všetci sa obzerali, odkiaľ prichádza. Staršia žena pomaly kráčala po chodbe, pričom si pomáhala paličkou. Bola na ceste za panovníkom. Keď prišla pred dvere jeho pracovne, oslovila stráž:

„Oznámte cárovi, že s ním chce hovoriť grófka Katarína Vorotynská. A to hneď!“

Stráž voviedla dámu do pracovne a odišla. Cár udivene hľadel na starú grófku. Veľmi si ju vážil, vedel, že už dlho nikam nevychádza pre svoje chatrné zdravie, a teraz prišla až k nemu. Muselo sa niečo stať, že stará pani s chabým zdravím prišla na audienciu k cárovi.

„Prosím, posad'te sa. Grófka, čo vás ku mne privádza?“ - spytoval sa panovník.

„Prišla som sa vás opýtať, prečo ste poslali Nikolaja Orlova znova na Kaukaz. Muselo to byť?“

Mikuláš s údivom zdvihol obočie. Prečo ju to zaujíma?

Nahlas sa preto opýtal.

„Máte nejaký dôvod, prečo vás to zaujíma?“

„Áno mám. Už pred nedávnom som vás prosila, aby ste ho z Kaukazu zavolali späť a teraz to robím znova. Mám na to veľmi vážne dôvody.“

„Tak mi ich povedzte, som veľmi zvedavý.“

Katarína vedela, že bude musieť s pravdou von, ale vedela tiež, že musí ísť na cára diplomaticky. Ako každý muž, priamy nátlak neznášal.

„Viete, Vaše Veličenstvo, mám už svoje roky, prežila som toho dost, aj smrť vlastných synov, vojnu, aj smrť svojho milovaného muža. Hlavne tragický skon mojej sestry, ktorá sa utrápila žiaľom za svojim milovaným, s ktorým nemohla byť. Rôzne okolnosti, predsudky, nevôľa okolia spôsobili, že ako mladá umrela za svojou láskou. Mala som ju veľmi rada. Mala len sedemnášť rokov! Bola zamilovaná a jej milovaný bol ďaleko, veľmi ďaleko. Povinnosti ho poslali na Sibír - pri tých slovách cár Mikuláš stuhol - a už sa nevrátil. Ostal tam navždy.“

Ona za ním smútila, smútila, až sa nakoniec pobrala za ním. Ja som sa na to pozerala a nemohla som urobiť nič. Mala som len o dva roky viac ako ona. Nemohla som urobiť nič, len ju utešovať. Teraz po mnohých rokoch viem, že som mala urobiť viac. Moja sestra by možno dnes žila, možno nie. Jedno mladé dievča, veľmi krásne a talentované, je zaľúbené do mladého Orlova a ten jej city opätuje.

Nechcela by som na staré kolená prežiť to isté. A to mladé dievča a Orlov si zaslúžia lásku. Preto som prišla prvý raz, aj keď som vám nechcela prezradiť pravý dôvod, prečo by ste mali zavolať Nikolaja Orlova späť. Pre ten istý dôvod som prišla aj dnes. Veľmi vás prosím, zrušte svoje rozhodnutie. Ak to nie je možné hneď, tak aspoň o niekoľko dní. Budem vám nadosmrti vd'ačná.“ - stará grófka s otázkou v očiach pozrela na Mikuláša I.

Cár sa zamyslel. Spomínal na chvíľu, keď prišla grófka prvýkrát. Bol veľmi prekvapený, veď nikdy za ním nechodila. Za žiadnych okolností. Veľmi sa vtedy čudoval a ešte viac sa začudoval, keď mu povedala, prečo za ním vlastne prišla.

Myslel si, že bude niečo chcieť pre svoju rodinu, nejaké výhody. Prekvapila ho. Ale tak úpenlivo ho prosila, aj keď mu nechcela povedať pravý dôvod, prečo má toho Orlova zavolať späť, tak jej vyhovel. Nemal to srdce jej odmietnuť. Ved' mohla byť podľa veku jeho matkou. Vážil si aj ju preto, lebo vo vojne s Napoleonom bola veľkou nepriateľkou Francúzska. Keby nebola ženou, možno by aj ona išla bojovať. Tak silno milovala svoju vlasť, Rusko. Teraz na ňu pozeral, a nevedel čo robiť. On, krutý vládca veľkej krajiny, bol v rozpakoch. Pokojne ju mohol poslať preč s tým, že sa nedá nič robiť. Ale mal na ženské pohlavie slabosť. A ten dôvod, ktorý mu uviedla, ho prekvapil asi najviac. Ten sukničkář Orlov že je zamilovaný? A to dievča, že ho tiež miluje? Tieto informácie ho dosť prekvapili. Zrejme je to naivné žieňa. Láska je slepá, hovoril si.

„Milá grófka, musím vám povedať, že by som veľmi rád vyhovel vašej prosbe, ale tentoraz to nie je možné. Aj ja mám svoje dôvody, ale nemôžem ich prezradiť. Chápete, štátnická záležitosť. Som smutný, ale ani ja nemôžem nič zmeniť.“

„Vy, že nemôžete urobiť nič? Tomu neverím.“ - smutne prehovorila po dlhšej chvíli Katarína Vorotynská.

Cár na ňu udivene hľadel. Nikto iný, samozrejme okrem Alexandra, jeho syna, si toto voči nemu nedovolil.

„Pochopte, grófka. Keby som to mohol vyriešiť inak, tak by som to urobil. Skutočne vám nemôžem povedať viac, ani vám pomôcť. Pozdravujte odo mňa tú dievčinu, čo miluje Orlova a niekedy ju prived'te do paláca. Veľmi rád by som spoznal ženu, čo dokázala urobiť z prelietavého poručíka zamilovaného muža. Určite ju prived'te. Ja a moja žena ju radi uvidíme.“

„Nehnevajte sa, že som vás obťažovala.“ - Katarína pomaly vstávala a zberala sa na odchod.

Videla, že panovník pre nejakú príčinu nechce vyhovieť jej prosbe.

„Som už stará, tak preto mi nechce pomôcť. Keby za ním prišla nejaká krásavica, určite by sa našlo nejaké riešenie.“

„Určite ju privediem do paláca. Jej hlas je očarujúci, keď spieva, človek skoro zabudne dýchať. Okrem toho má veľký herecký talent. Škoda by ho bolo nevyužiť. Ďakujem Vaše Veličenstvo.“

Grófka sa uklonila a pomaly odišla. Jej palička znova klopkala po dlhých chodbách Zimného paláca. Cár Mikuláš I. ešte dlho zamyslene hľadel na dvere, ktorými odišla. Nevedel, že dnešný deň bude takýto. Život prináša rôzne prekvapenia. Zamilovaný Orlov? Všetko si vedel predstaviť, ale toto určite nie.

---- ... ----

Koč s Alexejom Fjodorovičom Orlovom a jeho tajomným sprievodcom rýchlo prechádzal krajinou. Toho muža si najal už pred mnohými rokmi Orlov na to, aby našiel jednu osobu. Osobu, ktorá vedela jednu vec, ktorú nevedel nikto. Myslel si, vlastne obaja, on aj jeho detektív, že ten človek je mŕtvy. No muž, ktorý ani po dlhých rokoch neprestal hľadať spomínanú osobu, mu prišiel oznámiť, že žena ktorú hľadá, nie je mŕtva, ale žije. Našiel ju čírou náhodou. Poznal ju podľa podobizne z medailóna, ktorý mu Orlov dal už pred rokmi.

Starší Orlov zamyslene hľadel cez okno koča. Je to naozaj ona? Sofia? Sofia bola sestra jeho ženy Viery. Pred mnohými rokmi zmizla. Vtedy prežívali krušné časy. Jeho brat Nikolaj zomrel za záhadných okolností. Stačil mu však povedať tajomstvo, ktoré ho ťažilo aj po rokoch. On a Sofia? Čo vlastne medzi nimi bolo? Schádzali sa aj napriek tomu, že ich otec, najstarší Fjodor Sergejevič Orlov, bol proti. Sofia bola iná ako jeho Viera. Tajomná, niekedy z nej šiel strach. Ale jeho brat ju miloval. Potom vypukol v ich rodine škandál, na ktorý by najradšej zabudol, jeho brata poslali do väzenia, kde ho popravili. Jeho syn, malý Nikolaj, nič nevedel. Táto téma bola zakázaná. Aj tak bol vtedy malý chlapec. Nikoluška situáciu nevnímal tak, ako oni. Na strýka si pamätal len hmlisto. Ako dieťa ho mal veľmi rád. No potom jeho strýko zomrel. Trápil sa preňho, potom zabudol. Veď mal len päť rokov. Otec Alexeja Fjodoroviča, starý Orlov, túto záležitosť nezniesol. Bol hrdý muž, ako všetci členovia rodu. Veľmi sa trápil, že jeho syn Vladimír, ktorý mal pred sebou skvelú vojenskú kariéru, skončil takto. Umrel krátko po poprave svojho syna.

Sofia sa stratila. Dlhé roky po nej pátral on, aj jeho človek a nič. Až teraz, viac ako po dvadsiatich rokoch, ju hádam našli. Preto sa ponáhľali, aby tú ženu priviedli naspäť. Bude to ťažké. Muž, ktorý ju hľadal, mu povedal, že sa zbláznila. Je pomätená, len občas má chvíľky, keď si na niečo zo svojej minulosti spomenie. Toto Orlova trápilo najviac. Čo ak ho nespozná? Bude ochotná ísť s ním naspäť domov, do Ruska?

„Urobím všetko preto, aby sa vrátila domov. A som vám veľmi vd'ačný, že ste ju našli. Ani neviem, ako sa vám mám poďakovať za všetko, čo ste urobili.“ - obrátil sa na svojho spoločníka v koči.

„To nestojí za reč. Bol som nespokojný, že sa to vtedy nepodarilo. Pre svoje vnútorné uspokojenie som chcel tento prípad vyriešiť. Hádam sa mi to aj podarilo. Dúfam, že bude tam, kde som ju ja našiel.“ - s obavou v hlase povedal muž.

„Urobíme všetko preto, aby to konečne vyšlo. Keď sme už toľko hľadali a stratili nádej, tak už tých niekoľko hodín, alebo dní vydržíme.“ - povedal s úsmevom Orlov.

Usmial sa na svojho spoločníka. Muži sa zamysleli. Každý z nich sa pohrúžil do svojich myšlienok. Koč rýchlo prechádzal krajinou. Ponáhľali sa.

---- ... ----

„Ohláste ma grófke Márii Alexejevne Brylinovej, prosím.“ - povedal sluhovi.

Sluha vošiel do miestnosti a oznámil grófke, že má návštevu. Kývla sluhovi, že hosť môže vojsť. Do miestnosti vošiel Nikolaj Orlov spolu s Michailom Melikovom.

V hosťovskej izbe sedela Nina, Sonička a ich matka.

Ženské oči so zvedavosťou pozreli na mužov, ktorí vchádzali dnu. Muži boli oblečení vo vojenských uniformách. Uklonili sa prítomným dámam. Grófka Mária Brylinová sa usmiala a opýtala sa Nikolaja:

„Prišli ste mi oznámiť termín svadby? Čakala som vás, vedela som, že prídete.“ - usmievala sa Máša.

Nikolaj a všetci ostatní boli týmito slovami šokovaní. Nikto nečakal také privítanie.

„Nie grófka, prišiel som vám oznámiť, že odchádzam na Kaukaz, aby ste nepovedali, že sa vám vyhýbam. Chcem povedať, že sa s Vašou dcérou neožením, veď som jej to nesľuboval. Nina Petrovna, povedzte, či je to tak?“ - s otázkou sa otočil na prítomnú Ninu.

Tá bola zaskočená tým, čo povedala jej matka. Čo si to vymyslela? Žeby si bola všimla, ako vzdychá za Nikolajom. Ale svadba? Na to ešte nemyslela, matka jej bude musieť vysvetliť viacej vecí.

„Je to pravda, nič také mi Nikolaj Orlov nepovedal. Mama, čo to má znamenať? Nikolaj, čo ste to povedali?

Odchádzate na Kaukaz? Znova bojovať?“

Otázok bolo zrazu priveľa.

„Buď ticho, ty ničomu nerozumieš. Nikolaj, zámerne odchádzate bojovať, aby ste sa vyhli ženbe?“

„Neviem, čo ste si to vymysleli Mária Alexejevna, som vojak a vojak má svoje povinnosti. Keď cár zavolá, vojak musí ísť do služby. Môj priateľ Michail Melikov odchádza

spolu so mnou. Prišli sme sa len rozlúčiť a oznámiť vám, že Anna je v Petrohrade.“

Dievčenské oči posmutneli. Dva páry ženských očí boli zrazu plné slz. Sonička vybehla z izby. Už to ďalej nevydržala. Melikov na ňu so záujmom pozrel, ale potom mal oči iba pre jej sestru. Ona je pre neho vzduch. A tá správa, že odchádza bojovať na Kaukaz, ju dorazila úplne. Jej dievčenské nervy neboli pripravené, ešte nevedeli znášať také veľké nápory citov. Mária Alexejevna bola ticho. Zatiaľ jej plán nevyšiel. Zatiaľ. No, čo nie je možné teraz, neskôr sa môže podariť. Tak len zlostne zazerala.

„Mária Alexejevna, dovoľte, aby som sa pozhováral s Ninou. Chcel by som sa s vašou dcérou a s priateľom krátko pozhovárať a trocha prejsť po okolí, kým odídeme preč. Nevieme, kedy sa vrátíme.“

„V poriadku, Nina odprevaď pánov.“ - sucho odpovedala Mária Alexejevna.

Považovala rozhovor za skončený. Nina, Nikolaj a Michail vyšli von na panstvo. Potom sa prešli po okolí.

Nikolaj nechal Michaila a Ninu osamote, videl im na očiach, že chcú byť sami. Ani mu nemuseli nič hovoriť. Došlo mu, že Michailovi sa Nina páči, keď ho prosil, aby niečo vymyslel. Vymyslel nejakú zámienku na to, aby sa mohol pred odchodom s Ninou ešte raz stretnúť. Rád priateľovi pomohol. Vedť aj on vedel, aké je lúčenie bolestné. Včera večer sa museli s Michailom opitť. Prežitý deň bol plný citov a zážitkov a bolo toho priveľa. Priveľa na jeho nervy.

Kapitola XI.

Spomenul si na včerajší večer a zachmúril sa. Jeho srdce bolo roztrhané na kusy. Lúčenie s Annou bolo nabité emóciami. Silnými emóciami. Len jeho zmysel pre povinnosť ho presvedčil, že už musí ísť. Keď ju uvidel ležať na zemi, krátko po tom čo jej oznámil, že odchádza na Kaukaz, tak sa išiel zbláznit'. Zbláznit' od lásky a bolesti, že ju musí nechať a odísť. Ešte teraz vidí jej nevládne telo na podlahe. Roztriasla sa a zrazu ležala na zemi. Vyjavene na ňu pozeral, potom sa sklonil a zobral ju do náručia. Celú túto boľavú scénu prežíval znova a znova. Znova si premietal chvíľu, ako ju držal v náručí a nechcel pustiť. Šepkal jej horúce vyznania, horúce slová lásky. Chodil s Annou v náručí po izbe, plakal a prosil, aby otvorila oči a niečo povedala.

„Máša, tak Máša, kde si?!“ - kričala grófka Vorotynská, keď videla, čo sa stalo.

Anna omdlela a nemohli ju prebrať z bezvedomia. Grófka kričala a búchala paličkou po dverách. Pribehla udýchaná a nahnevaná slúžka Máša.

„Okamžite choď po doktora, býva hneď v druhom dome!“ - rozkazovala Katarína.

„A nech ti to netrvá večnosť, lebo ťa potrestám!“ - s hnevom pripomenula slúžke jej povinnosti.

Pred ňou sa mohla slúžka pretvarovať ako chcela, stará grófka vedela, aká Máša v skutočnosti je, už toho vo svojom živote prežila dosť, poznala ľudí dobre. Dievčina odbehla. Nikolaj chodil po izbe s Annou v náručí, šepkal jej do uška nežné slová lásky, plakal a prosil, aby už konečne otvorila oči. Horúce slová lásky boli určené len pre Annine uši, ale niečo nechtiac začula aj grófka. Aj keď nepočula všetko, zvyšok si domyslela. Anna mala však oči stále zatvorené, bola bledá ako padlý sneh. Grófka podišla k Nikolajovi a povedala mu:

„Položte Annu na posteľ, bude to tak lepšie.“

Ale Nikolaj si nedal povedať. Chodil po izbe s nevládnym telom Anny, stále jej niečo šepkal do uška, bozkával ju krátkymi, letnými bozkami. Nechcel ju pustiť, tisol ju k sebe, bozkával. Do miestnosti vošla slúžka s lekárom. Ten sa letmo dotkol Nikolaja a povedal mu:

„Dovoľte mladý muž, prosím vás, položte ju na posteľ.“

Pozrel na neznámeho muža. Akoby sa prebral zo sna, z ťažkého a mučivého sna. Nechápal čo sa deje, čo to vlastne od neho chcú.

„Nikolaj, prišiel lekár aby sa pozrel na Annu, položte ju na posteľ, aby jej mohol pomôcť. Prosím vás.“ - povedala grófka Vorotyňská.

Nikolaj sa konečne prebral z toho čudného stavu, v ktorom doteraz bol a poslúchol starú grófku. Položil Annu na posteľ. Doktor začal ošetrovať pacientku.

„Poďme do vedľajšej miestnosti, kým doktor prezrie Annu. Potom sa vrátíme.“

Šiel poslušne ako malý chlapec za svojou matkou. Vošli do inej izby.

Grófka si sadla na pohovku.

„Povedzte mi všetko. Nikolaj, čo je medzi vami a Annou. Milujete ju?“

On na ňu hľadel nechápavo. Odkiaľ vie, že miluje Annu? Zabudol, že pred chvíľou nezvládol ďalej ukrývať svoje skutočné city, ktoré prechováva voči Anne.

„Áno, skutočne ju milujem, nechcem vám klamať. Ona nevie o mojich citoch, nemiluje ma, prosím vás, aby ste o mojich citoch k Anne zatiaľ pomlčali.“ - zvesil hlavu. Už nemal síl. Čakal, že ho grófka pokarhá, že sa mu bude vysmievať. On, taký prelietavý a teraz je zamilovaný? Ved' tomu nikto nebude veriť!

„Prečo si myslíte, že vás Anna nemiluje?“

„Ako by mohla milovať takého, ako som ja? Ved' som jej stále iba ubližoval, posmieval som sa jej. Ženy boli pre mňa iba chvíľkovým rozptýlením, nič viac. Ona, taká nežná, dobrá a krásna by mala milovať muža ako som ja? To nie je možné, tomu ja neverím!“

„Dobre, ako chcete, vidím, že láska robí divy, mladý muž. Nezúfajte, čo nie je, môže byť. Ak sa zmeníte a budete sa chovať tak, ako sa na Orlova patrí, tak možno máte nejakú nádej.“

Sprisahanecky naňho zažmurkala stará grófka. Nikolaj na ňu s údivom hľadel. Bol z toho všetkého zmätený.

„Myslíte si, že by ma mohla Anna niekedy milovať?“ - s otázkou pozrel na sediacu Katarínu.

Oslovená však mlčala. Vedela o Anniných citoch, nemala právo rozhodovať za niekoho a ani nechcela. Do izby vošiel lekár.

„Tak ako doktor, ako je našej Anne?“ - spytovala sa grófka.

Nikolaj nemal síl na žiadne otázky.

„Ešte stále je v bezvedomí, musíme chvíľu počkať.“

Doktor nestačil dopovedať a mladý Orlov vybehol z miestnosti. Vošiel do izby, kde ležala Anna. Keď ju uvidel ležať bielu ako sneh, kľakol si k jej posteli. Kľakol si a plakal. Plakal potichu, nevedel prestať. Bolesť, ktorú cítil, bola neznesiteľná. Jeho Anna odchádza.

„Svätá Bohorodička, neber mi ju, zmením sa, len mi ju neber!“ - šepkal modlitbu a kľáčal pri Anninej posteli.

Anna sa nadýchla, pomaly, veľmi pomaly otvorila oči.

Nechápala, čo sa to s ňou vlastne stalo.

Šmátrala rukou po posteli až nad'abila na niečo. Bol to Nikolaj. Jeho vlasy. Zľahučka ho pohladila. Kľáčí pri jej posteli? A prečo vlastne plače? To boli prvé otázky, ktoré si dávala, keď uvidela jeho zaslzenú tvár. On na ňu pozeral uplakanými očami. Keby sa neprebrala, nevedel by, čo by urobil. Vedel, že by bez nej nemohol...

„Čo sa vlastne stalo? Prečo ležím a prečo plačete?“ - pýtala sa Anna.

Vstal.

„To sa vám iba zdalo. Ja predsa neplačem.“ - odvrátil sa od svojej milovanej.

Hanbil sa pred ňou za svoje slzy. On taký hrdý muž a... Boli to však slzy lásky a bezmocnosti, ktoré nevedel zastaviť. Aj on bol iba človek. Chcel byť silným mužom, ktorého nič nezlomí, ale láska ho premohla. Do izby vošiel lekár a povedal Nikolajovi:

„Nechajte nás mladý muž, musím sa ešte raz pozrieť na mladú slečnu. Bude to iba chvíľa, ďakujem.“

Vyšiel a ostal stáť na chodbe. Mračil sa, veľmi sa mračil.

Prezradil svoje najtajnejšie city aj pred niekým iným. Otec vie, že niekoho miluje, ale grófka vie, kto to je! A to ho zlostilo. Hrdý muž a správa sa ako precitlivená slečinka. A čo Anna, veď tá ho vysmeje, tak ako sa predtým vysmieval on jej. Nevedel, čo bude robiť, zamračil sa ešte viac. Tá cesta na Sibír, to bolo ďalšie bremeno, ktoré ho ťažilo. Keby Anna vedela skutočnú pravdu, tak by sa možno ani neprebrala. Pri tej myšlienke ho zamrazilo. Vedel, že jej smrť by neprežil. Nie, život bez Anny by pre neho nemal zmysel. Precitol až na to, že ho niekto ťahá za rukáv.

„Nikolaj, Nikolaj, tak sa už konečne preberte!“ - nejaký hlas ho volal späť do prítomnosti.

Nechápavo sa pozrel po okolí. To stará grófka chcela s ním hovoriť.

„Podťte so mnou, chcem sa s vami pohovárať medzi štyrmi očami.“

Poslušne, ako malé dieťa išiel za Katarínou. Vošli do hosťovskej izby.

„Sadnite si, len si sadnite.“ - povedala, keď videla, ako sa zdráha.

„Predo mnou sa nemusíte hanbiť ani za svoje city, ani za svoje slzy, mladý muž. Ja som toho v živote prežila už dosť. Nič také ma neprekvapuje. Nebudem vám nič vyčítať, že ste muž a mali by ste sa ovládať. Slzy sú prejavom citov a ja viem, že vy ste citlivý človek, aj keď ste sa skoro vždy správali ako tvrdý muž.“ - grófka sa usmiala na mladého Orlova.

„Musím vám povedať, že by ste sa mali zmeniť. Anna trpí vašim správaním. Má vás rada, to viem.“

„Skutočne ma Anna miluje? Nemýlite sa? Nechcete ma len utešiť?“ - spytoval sa Nikolaj.

„Nechytajte ma za slovíčka, mladý muž.“ - usmievala sa grófka.

Nechcela mu všetko hneď povedať. Nech si aj sám domyslí. Má predsa oči, srde a rozum.

„Dobre, nebudem. Ale som rád, že sa Anna prebrala.

Nezniesol by som, keby sa jej niečo stalo. A čo otec! Ten by sa trápil ešte viac. Prosím vás, grófka, dajte na Annu pozor, nepúšťajte ju nikam samú, ak bude chcieť niekam ísť, vždy nech ju niekto sprevádza. Ja viem, viem, že teraz bude

niekoľko dní ležať. Ďakujem vám za všetko, čo robíte pre Annu a pre našu rodinu. Nikdy vám to nezabudnem. Možno sa čudujete, prečo vám to hovorím, ale mám na to svoje dôvody. Otcovi som sľúbil, že dám na Annu pozor, lenže ako už viete, cár ma zavolať do služby a to sa nedá odmietnuť.“

„Viem, viem, ste vojak a musíte poslúchať. Nejakto zvládneme aj bez vás, nebojte sa, na Annu dám pozor, budem sa o ňu starať ako keby bola moje dieťa, nemajte obavy. Ešte mám trocha sily, aj keď na to niekedy nevyzerám. Ale teraz choďte, Anna vás čaká. Len choďte, viem, že ju chcete vidieť. Čo tu budete strácať drahocenný čas so starou ženou, keď vedľa leží krásne mladé dievča. Len choďte, mám vás rada Nikolaj, veľmi mi pripomínate vášho starého otca Fjodora. Prezradím vám jednu vec, ktorú nikto nevie, len aby ste vedeli, že viem udržať tajomstvo. Ja a váš starý otec sme prežili krátky románik, boli sme do seba zaľúbení. Nikto o tom nevedel, ani naši rodičia, ani moja najlepšia kamarátka, ani sestra. Bola to veľká láska,

no boli sme ešte deti. Potom tá láska prešla, no na prvú lásku sa nezabúda. Je to viac ako päťdesiatpäť rokov, ale na takú lásku človek nezabudne, aj keby mal sto rokov. Už končím, viem, že som sa rozhovorila, no chcem, aby ste vedeli, že som váš spojenec a budem vám pomáhať zo všetkých síl. Choďte už, Anna vás čaká. Myslite na to, čo som vám povedala. Dávajte si na seba pozor a vráťte sa čo najskôr, ako to bude možné. Do videnia, mladý muž.“

Tieto slová boli preňho ako pohladenie. Videl, že pred ním síce sedí stará žena, ktorú vek a zdravie doháňa, no duchom bola stále mladá, malé dievčatko.

Ona a jeho starý otec? To bolo niečo! Bol jej vd'ačný za všetko, čo pre neho urobila. Uklonil sa a pobožkal jej ruku.

„Grófká, ďakujem za všetko čo robíte pre Annu, vy ste anjel. Čo by sme bez vás robili!“

Potom sa rozbehol za Annou. Grófká sa spokojne usmiala. Vedela, že to najhoršie má za sebou. Aspoň si to myslela.

Kapitola XII.

Nikolaj vošiel do miestnosti. Anna ležala, už nebola taká bledá.

„Aspoň niečo.“ - dievčina sa placho usmiala.

Cítila sa slabá, bola bledá, taká dlhá mdloba ju vyčerpala. Podišiel bližšie k posteli. Potom si k nej kľakol, chcel byť bližšie k svojej milovanej. Ona na neho nechápavo pozerala.

„Anna, drahá, prečo ste vlastne omdleli? Ved' odchádzam do služby, neodchádzam navždy. Ste chorá, necítite sa dobre?“

Nevedela, čo odpovedať. Nemohla mu predsa povedať, ako ho miluje a že jeho dlhú neprítomnosť bude znášať ťažko, veľmi ťažko. Ved' vo vojne ho môžu zraniť, alebo aj zabiť.

„Nie, to nie!“ - nahlas vykrikla Anna.

Zdvihol obočie. Čo sa to s ňou v poslednom čase robí?

Nahlas nepovedal nič.

„Anna, moja malá sestrička, upokoj sa, veď sa vrátim.“ - upokojoval ju Nikolaj.

„Určite?“

„Určite! Upokoj sa, si v poslednom čase nejaká precitlivená. Pochop ma, veď som dôstojník a ten má svoje povinnosti. Niekoľko dní si odpočinieš a bude zas dobre.“

„Ale ty tu nebudeš.“ - tíško povedala Anna.

Od radosti chcel kričať. Najradšej by ju zobral do náručia, vystískal a vybozkával. Tak predsa len jej na ňom záleží.

Videl, aká je slabá, tak sa ovládol. Len na ňu hľadel, hľadel tak pekne, až Anne začalo splašene biť srdce. Sladké

neznáme pocity ju začínali ovládať. Zo všetkého najradšej by sa mu hodila okolo krku a nepustila nikam. Nebolo to vhodné, sú dospelí a on ju nemiluje. Tak len sklopila zrak.

„Ako dlho budeš preč?“ - vyzvedala, ale nepozerala na neho.

„Ešte neviem, no niekoľko mesiacov určite, možno aj rok.“

„Ani na Vianoce nebudeš doma?“ - Anne sa roztriasla brada.

Niekoľko slzičiek vytrysklo na bledé líčka. Ostatné slzičky sa ponáhľali za svojou sestričkou, zrazu ich bolo veľa, preveľa. Už sa neovládol. Vstal a zobral ju do náručia. Posadil sa na posteľ s Annou na kolenách. Ona sa schovala na jeho hrudi a plakala. Vianoce bez Nikolaja. Už také v minulosti zažila. Boli sami so strýčkom. Všetko bolo síce krásne, ale on tam nebol. A ešte aj strýčko. Aj ten je preč, nevie, kedy sa vráti. Oстане sama v cudzom dome. Preto tak plakala. Nikolaj nehovoril nič, len ju držal a hladil po vlasoch. Nežne jej šepkal do uška:

„Neplač Annuška, ani nevieš kedy a budem doma. Počúvaj grófkú Katarínu, vrátim sa čo najskôr, hneď, ako to bude možné.“

Srdce mu krvácalo, vedel však, že sa nedá nič robiť. Začala sa pomaly upokojovať. Pozrela na neho uplakanými očami.

„Aký je krásny. Ako zvládnem taký dlhý čas bez neho?“
Zahanbila sa, keď si uvedomila, že sedí Nikolajovi na kolenách. On chcel, aby ešte chvíľu ostala, bolo mu tak neskutočne dobre, ale uvedomil si, že to nie je vhodné.

Už nie sú deti. Pomohol jej vstať a potom povedal:
„Musíš ísť do postele, ešte si slabá, odpočíň si. Bud' dobré dievčatko.“

Medzitým chceli do izby vojsť Katarína so Sergejom Stepanovičom. Ten chcel vedieť, čo sa vlastne Anne stalo, no matka pošepkala synovi, aby sa vrátili späť. Nechcela rušiť chvíľu lúčenia dvoch zamilovaných ľudí.

Anna si poslušne ľahla späť. Prikrývku si stiahla až za hlavu. Hanbila sa za svoje správanie. Robila to ako malá, keď sa bála, alebo sa hanbila za to, čo urobila. Veľmi sa červenala a nechcela, aby ju Nikolaj videl.

Ten sa rozosmial.

„Takže moja malá sestrička zase vystrája! Aňa! Tak Aňa, daj dole tú prikrývku! Ved' sa nič nestalo. No tak Aňa!“
Odhrnula prikrývku, ved' aj tak jej bolo pod ňou horúco. Sklopila oči, potom sa pozrela na Nikolaja.

„Som rád, že je ti lepšie, musím už ísť. Tak sa maj pekne a bud' dobrá.“ - sklonil sa a pobožkal jej ruku.

Podržal ju dlhšie, nevedel sa rozlúčiť.

Potom pomaly, pomaličky púšťal Anninu ruku, otočil sa a rýchlo odišiel, ani sa neobzrel. Nemohol. Nezniesol by pohľad na smutnú Annu. Vyšiel do záhrady nadýchať sa čerstvého vzduchu. Boli to silné emócie, ktoré teraz prežíval, ešte silnejšie, ako vtedy na Kaukaze. Vtedy si myslel, že ho už nič neprekvapí a nepremôže. Ako sa mylil! Láska premôže každého. Oprel sa o strom a rozmýšľal, čo všetko prežil v posledných okamihoch.

Po jeho odchode sa rozplakala. Plakala dlho, až kým nezaspala oslobodzujúcim spánkom. Spánkom, ktorý aspoň na krátko lieči boľavé zamilované srdce.

„Tak Michail, máme všetko, môžeme odísť.“ - povedal smutným hlasom Nikolaj Orlov.

Boľavá a smutná rozlúčka s Annou mu stále neschádzala z mysle.

„Ešte vyskúšame zbrane a môžeme ísť.“

Michail bol tiež nervózny. Rozmýšľal o svojom stretnutí a rozlúčke s Ninou. Len nedávno ju spoznal, ale mal pocit, že ju pozná celé veky. Koľko ich nechal samých, za čo mu bol Michail veľmi vďačný. Chvíľu sa prechádzali mlčky.

Nevedel, čo jej má vlastne povedať. Ved' sa ani nepoznajú, videli sa dvakrát v živote. A jemu sa zdalo, že sa lúči so svojou milovanou. Báł sa povedať hoci len slovko.

„Budete dlho preč?“ - ozvala sa prvá Nina.

„Neviem, niekoľko mesiacov, možno aj rok. To záleží od mnohých okolností.“

„Škoda, o niekoľko mesiacov bude báł, mohli by sme sa tam stretnúť.“ - smutne odpovedala Nina.

Bolo jej akosi divne, keď jej povedal, že odchádza tak ďaleko a na tak dlho.

„Takže mám nádej?“ - tichým hlasom sa spýtal Michail.

„Áno.“ - hlesla.

Bála sa povedať hlasnejšie slovo, bála sa aj tých pocitov, ktoré začala cítiť k tomu krásnemu, neznámemu človeku.

„Drahá Nina Petrovna!“ - Michail zobral dievčinu za ruku a pobožkal.

Chvíľočku ju ešte podržal, nechcel pustiť, jej malá ruka sa chvela v jeho dlani.

„Budete mi písať, drahá Nina? Nie, to by nebolo dobré, ja budem písať vám a vy mi odpoviete, ak budete chcieť.“

Nechcem vás kompromitovať.“ - pokračoval Michail.

S vd'akou pozrela na muža stojaceho oproti nej. Potom sa zamyslela a strčila ruku do vrecka. Vybrala z nej vyšívanú vreckovku a darovala ju mladému mužovi.

„Toto je pre vás, aby ste na bojisku mali aspoň nejakú spomienku na priateľov.“

„Naozaj mi ju chcete darovať? Viete, čo to znamená?“

„Áno, viem.“ - začervenala sa Nina.

„Takže môžem dúfať?“ - nesmelo sa opýtal Michail.

Zvesila hlavu. Jemne ju chytil za bradu a pozrel do očí. Tie mu dali odpoveď, ktorú chcel počuť. Potom už nehovorili nič. Nechceli rušiť ten nádherný okamih a ten pocit spolupatričnosti. Akosi podvedome tušili, že patria k sebe. Ale bol to len nesmelý začiatok citu, krásneho citu, tak ho nechceli odplašiť ani tým najtichším slovom. Len si tak mlčali a držali sa za ruky.

Michail sa prebral zo spomínania.

„Kof'a, za chvíľu môžeme odísť do Zimného paláca.

Veľkoknieža Alexander sa chce s nami rozlúčiť, a potom hneď odchádzame.“

„V poriadku. Tak pod'me.“

Nasadli na kone a odcválali do Zimného paláca.

Kapitola XIII.

Veľkoknieža Alexander Nikolajevič Romanov sedel vo svojej pracovni a niečo si čítal. Potom sa na chvíľu zamyslel a znova si čítal. Nemohol sa na nič sústrediť, čakal svojich priateľov. Poručíka Orlova a poručíka Melikova.

Odchádzali na tajnú misiu. Nielen jeho otca, ale aj jeho trápili správy, ktoré im doručil šéf tajnej polície, gróf Benkendorf. Nepáčilo sa mu, že v dnešnej dobe je v ich krajine niečo také ako „nevoľníctvo“.

A to, že „nepohodlných ľudí“ často posielali na Sibír do vyhnanstva, to ho niekedy privádzalo do zúfalstva. Zatiaľ nemohol robiť nič. Zatiaľ. Ale čoraz častejšie správy o čudných pomeroch v jednej z pevností na Sibíri ich donútili konať. Bude to veľmi nebezpečné, poslať dvoch mladých ľudí na také vzdialené a nebezpečné miesto.

Ved' tam budú odkázaní sami na seba. A čo ich rodina, ved' im oficiálne oznámili, že idú na Kaukaz a v skutočnosti idú na Sibír. Zamrazilo ho. Spomenul si na Michailovu sestru Natali. Nežná, krásna a pritom nezvyčajná. Bola iná, ako dievčatá a ženy na dvore. Jeho matka si ju vybrala za svoju prvú dámu, lebo si ju obľúbila pre jej povahu. S ním to bolo podobné. Neschádzala mu z mysle, v poslednom čase stále viac a viac. Ale mala by, ved' je zasnúbený s princeznou Mari. V hlave mal zmätok. Mari bola pre neho nežné dieťa. Videl jej na očiach, že ho zbožňuje. Dojímalo ho to. Nechcel jej ubližovať, ved' je taká mladučká. No srdcu sa nedá rozkázať. Chcel ten cit, ktorý bol ukrytý v najtajnejšom kútiku jeho srdca nejako ignorovať, no akosi sa mu to nedarilo. Bol rád, že Natali môže občas stretnúť. Spomenul si na Orlova. Ten má predsa tiež rodinu! Otca a sestru. Krásnu sestru. Hoci vtedy, keď ju uvidel, bola špinavá a mala roztrhnuté šaty. Nikolaj ju zachraňoval z nejakej nebezpečnej situácie. Pôsobila na neho tak jemne, nežne a žensky, hoci bola ešte mladé dievčatko. Ale nevedel, čo si má o tom všetkom myslieť.

Keď omdlela na ulici a Nikolaj ju zobral do náručia, tak sa na ňu nepozeral ako na sestru. Jeho pohľad hovoril niečo iné. Chcel by o nej vedieť niečo viac. Musí to nejako zistiť. Orlova sa nechcel opýtať, zdalo sa mu to nevhodné. Opýta sa Natali, ona určite bude vedieť o rodine Orlových niečo viac. Aspoň bude mať zámienku, aby sa s ňou stretol a pohovárал. Áno, keď odídu, tak sa jej opýta. Už teraz sa tešil na to stretnutie. Nieкто zaklopal.

„Vojdite.“

Stráž vošla do miestnosti a ohlásila návštevu jeho priateľov.

„Nech vstúpia, očakávam ich.“

Do miestnosti vošli dvaja mladí dôstojníci. Boli vážni a smutní. Alexandrovi bolo ľúto týchto dvoch mladých mužov, ktorí by mali rozveseľovať mladé dvorné dámy na báloch a nie plniť príkazy panovníka a riešiť nebezpečné úlohy.

„Vaša Výsosť, prišli sme na váš rozkaz!“ - pozdravil následníka poručík Melikov.

Orlov mlčky pozdravil cároviča. Alexander im vyšiel v ústrety a podal im ruku.

„Posad'te sa, trocha sa porozprávame.“

„Tak, ako páni, ste pripravení na takú ťažkú úlohu? Dúfam, že ste nikomu nepovedali pravdu o vašom odchode?“

„Vaša Výsosť, samozrejme, že nie. Nie sme predsa malé deti.“ - ozval sa poručík Melikov.

„Zariadili sme všetko potrebné, rozlúčili sme sa so svojimi najdrahšími a sme tu.“ - pokračoval Michail.

Keď si na to obaja poručíci spomenuli, posmutneli. Oni odchádzajú a ich milované ostávajú tu.

„Vidím páni, že ste nejakí smutní, nechcem si ani pomyslieť, ktoré dievčenské srdcia budú plakať za vašimi.“ - povedal Alexander.

Hneď ako to povedal, oľutoval to. Lebo obaja mladí dôstojníci zosmutneli ešte viac. Nehovorili nič, len obaja stisli zuby, aby nijaké slovko nemohlo prezradiť ich skutočné pocity.

„Páni, páni, nechcel som sa vás dotknúť. Bolo to odo mňa kruté, prepáňte, žarty nie sú na mieste.“

Nikolaj po dlhšej chvíli ticha prehovoril:

„Vaša výsosť, prosím vás, postarajte sa o moju sestru Annu. Otec musel nečakane odcestovať, neviem kedy sa vráti. Teraz je u pána Vorotynského. Bude dočasne bývať u nich, robí spoločníčku matke Sergeja Stepanoviča, grófke Kataríne. Veľmi sa o ňu bojím, zvlášť po tej správe, že sa strácajú mladé dievčatá.“

„V poriadku, samozrejme, počítajte s mojou pomocou. Dám ju zavolať do paláca a bude robiť dvornú dámu. Natali Meliková jej na začiatok pomôže. A čo vaša sestra, už ste jej povedali, že odchádzate, Michail?“

„Povedal a bola z toho riadne nervózna. Myslel som si, že je silná, ale keď som sa nečakane vrátil, plakala. Nevedel som čo robiť, nie som zvyknutý na slzy, zvlášť nie u Natali. Ale aj ona je len žena. Bude tu sama, môžem vás poprosiť o to isté, čo Nikolaj?“ - spytoval sa Michail.

„Samozrejme, veď za takúto službu je to maličkosť. Urobím to rád, nebojte sa. Ale vy buďte opatrní. Ak by to bolo veľmi nebezpečné a situácia by mala ohroziť vaše životy, konajte na vlastnú päsť. Verím, že sa vrátite domov živí a

zdraví. Dúfam, že ste ma pochopili správne, páni. Keby ma tak počul otec, alebo gróf Benkendorf, tak tí by mi dali. Vaše životy sú mi vzácne, sme priatelia. Tento rozhovor zostane len medzi nami.“

Orlov s Melikovom na seba pozreli. Také slová nečakali, videli, že Alexander ich myslí úprimne.

„Sme vám veľmi vďační za vaše priateľstvo a za vašu pomoc, Vaša Výsosť.“ - ozval sa Nikolaj.

„To nestojí za reč. Poznáme sa predsa nejaký čas. A ako sa má vaša sestra, Nikolaj? Verím, že nebude utekať z paláca pre nejakú maličkosť. Minule ušla z domu a vy ste ju zachraňovali. Dúfam, že mňa nečakajú podobné chvíle, nemôžem za ňou utekať, ak sa rozhodne ujst’.“ - Alexander Romanov s otázkou v očiach pozrel na Orlova.

Predsa mu len nedalo, musel sa opýtať. Nikolaj naňho nechápavo pozeral.

„To ste boli vy? Zdalo sa mi, že toho človeka, čo nám pomohol poznám, ale nemohol som si spomenúť, kto to je. Bol som maximálne vystresovaný. Nespoznal som vás.“

„To som rád, že ste ma ani vy nespoznali. Niekedy sa zamaskujem a len tak si vyjdem do ulíc Petrohradu pozorovať život obyčajných ľudí. Tu, v Zimnom paláci, je úplne iný svet. Všetko je presne tak, ako má byť. Niektorí ľudia nemajú ani poriadne jedlo a tu! Som z toho niekedy smutný, ba priam znechutený, že nemôžem urobiť viac.“ - smutne odpovedal Alexander.

„Ale dost' bolo pohrebných rečí. Venujme sa užitočnejším veciam. Ako budete doručovať správy? Beriete so sebou aj poštové holuby? Zdá sa mi to najpriateľnejšie. A aj najrýchlejšie. Vždy po mesiaci pošleme nejakých dôstojníkov na obhliadku, prídu na malú kontrolu a potom sa vrátia. Ak by bola situácia neudržateľná, spravte to, čo som vravel. Musíte urobiť všetko, aby ste sa vrátili späť. Spolieham na vás obidvoch.“

„Urobíme, čo bude v našich silách. Prežili sme Kaukaz, tak dúfam, že prežijeme aj toto.“ - smutne povedal Nikolaj. Stále myslel na Annu. Bolo mu tak smutno, ako nikdy doteraz. Tak dlho ju neuvidí. Začínal tušiť, že s Annou sa niečo deje.

„Asi jej na mne záleží, keď tak plakala. Keby ma tak ešte milovala, bol by som najšťastnejší človek na svete.“ - nahlas nepovedal nič.

Jeho malá Anna zostane sama. Na tie jej oči plné slz nedokázal zabudnúť. Nikdy predtým tak neplakala. Zamračil sa. Michail bol na tom podobne. Prežíval zmiešané pocity. Bol smutný a šťastný zároveň. Smutný z toho, že odchádza a šťastný z toho, že aj on má svoju milovanú. Neuvidí ju síce dlho, ale už len spomienka na ňu ho robila šťastným. Nieкто zaklopal.

„Vojdite.“

Stráž vošla do miestnosti a oznámila, že vojenský oddiel čaká už len na poručíka Melikova a poručíka Orlova.

„Tak páni, do videnia a šťastnú cestu. Nech vás Boh ochraňuje a všetci svätí k tomu.“ - s týmito slovami sa Alexander rozlúčil s priateľmi.

Podal im ruku a oni odišli. Ešte dlho bol smutný a zamyslený. Jeho priatelia odišli a on zostane bez dôverníkov a spoločníkov. Báł sa, čo prinesie budúcnosť. Potom sa rozhodol, že sa poprechádza.

Vyšiel von a stretol sa s Natali. Mala uplakané oči. Pred malou chvíľou sa znova stretla s bratom a s mladým Orlovom na chodbe, keď odchádzali od následníka. Takú smutnú ju ešte nevidel. Jeho pôvodný plán poprechádzať sa sám zrušil. Bola tu predsa Nataša a ona potrebuje jeho pomoc.

„Drahá Natali, mám v úmysle trocha sa prejsť a vidím, že aj vy potrebujete prísť na iné myšlienky. Budem rád, ak budete mojou spoločníčkou aspoň na krátky čas. Súhlasíte?“ - prosbne na ňu hľadel po tom, čo jej pobožkal ruku.

Zdvihla uplakané oči a povedala mu:

„Bude mi ct'ou robiť spoločnosť následníkovi ruského trónu. Rada sa s vami poprechádzam, Vaša Výsosť.“ - uklonila sa Natali.

Alexander jej ponúkol rameno a odišli do ústrania.

Potrebovali sa porozprávať a nechceli, aby ich niekto počul.

Kapitola XIV.

Stála zamyslená vo večernom okne a rozmýšľala.

„Strýčko ešte stále neprišiel. Aké to má starosti, že je tak dlho preč? Keby tak vedel, že Nikolaj je na Kaukaze.

Nikoluška, kedy ťa uvidím?“

Drobné slzičky začali pomaličky vytekať z nádherných modrých očí. Ani sa nesnažila utrieť si ich, nechala ich padať len tak. V posledných týždňoch sa však nenudila. Nestačila sa diviť, ako sa Katarína Vorotyňská rozhodla. Zobrať ju do Zimného paláca! Vtedy mala z toho veľkú trému. Ani nechcela ísť.

„Čo tam budem robiť medzi toľkými ľuďmi?“

„Dievča, dievča, musíš využiť všetko, čo ti život ponúka. A chceš byť predsa herečkou, či nie?“

„Samozrejme, že chcem. To je moje najväčšie želanie.“ - odpovedala.

No jej najvrúcnejším želaním bolo, aby bol Nikolaj doma. Nahlas sa to však neodvážila povedať. Sergej Stepanovič sa čudoval svojej matke, keď videl, čo sa chystá urobiť.

„Mama, veď nemôžete chodiť, tak prečo ste sa rozhodli, že budete robiť Anne gardedámu?“

„Synak, musím to spraviť. A nasedela som sa doma v poslednom čase dosť. Anna potrebuje pomoc. Nie je tu nikto, kto by to spravil. Ty máš svoje povinnosti a Alexej Fjodorovič tu nie je. Kým príde domov, trochu ho zastúpim.“ - nedala sa odhovoriť od svojho úmyslu stará grófka.

A tak celý Petrohrad nevychádzal z údivu, keď sa grófka Vorotyňská objavila so svojou novou chránenkou v spoločnosti významných a bohatých ľudí.

V Zimnom paláci spôsobil ich príchod dosť značný rozruch. Cár Mikuláš I. sa usmieval. Jeho žena, Charlotta, si Annu obľúbila okamžite. Videla pred sebou krásne mladé dievča plné očakávania, ktoré sa chvelo trémou. Cárovna jej s úsmevom povedala:

„Nebojte sa, madmoiselle, to všetko je len zvyk. Keď tu budete častejšie, už to nebude také hrozné.“

A tak Anna posmelená cárovnou bola každý deň čoraz odvažnejšia. Zo začiatku sa červenala skoro pri každej príležitosti. Bola plachá, často zamyslená. Katarína jej nič nevyčítala. Vedela, že je zamilovaná do mladého Orlova. Pamätala si, ako predtým Anna ticho smútila za Nikolajom a nikto, okrem nej si to nevšimol. Často sa sama seba spytovala, ako môžu byť ľudia takí slepí. Lenže ona mala dar, ktorý sa nepošťastí dostať každému. Vedela čítať pocity z tváří ľudí. A aj jej vek a skúsenosti jej v tom pomáhali. Prežitie nešťastie jej sestry spred mnohých rokov ju urobilo vnímavějšíou k ľudskému osudu. Nechcela znova pozerat' na smutnú a utrápenú Annu. To by jej srdce už nevydržalo. Preto si povedala, že využije všetky možnosti a sily na to, aby Anna nebola nešťastná, aby aspoň na malú chvíľočku zabudla na svoju lásku a využila svoj talent na splnenie svojich snov. Vystúpenie Anny na bále bolo famózne. Všetkých si získala svojím nádherným a jedinečným hlasom.

Radosť z úspechu jej kalilo iba to, že ju nevideli jej najdrahší. Strýčko a jej Nikolaj. Jej? Zrazu sa stala populárnou v celom Petrohrade. Všetky významné rodiny v meste si želali, aby vystúpila na ich večierku alebo oslave. Protežantka cára a cárovnej, lebo to bola, tak to už bolo niečo. Každý sa chcel pred druhým pochváliť, že aj u nich bola favoritka cárskej rodiny. Zrazu si uvedomila, veď toto chcela. Sergej Stepanovič jej ponúkol hlavnú úlohu v divadelnom predstavení. Po takomto úspechu už nepotreboval preskúšanie. Anna bola spokojná, že sa jej konečne podarilo to, čo chcela. Nemala čas na smútok. Jej slzy mali však inú príčinu. Pred starou grófkou Vorotyňskou neplakala, uvedomovala si, čo pre ňu táto stará žena robí. Veď nemusela a aj tak urobila, čo sa dalo. Keď boli večer obidve doma, tak si Anna klakla ku stoličke, kde sedela unavená grófka a dávala svoju hlavu na jej kolená. Katarína ju hladila po vlasoch. Bez toho nezaspali ani jedna, ani druhá. Takéto chvíle jej stačili. Nemuseli hovoriť, stačilo pár nežných dotykov, pár pohladení.

„Nikolaj, Nikoluška. kedy sa vrátiš?“

Ale Nikolaj mal iné starosti. Musela sa zmieriť s tým, že Kosťa nie je s ňou. A zajačika zabudla na usadlosti. Aj psík bol zo začiatku smutný, často hľadal svoju pani. Uspokojil sa so zajačikom. Cítil z neho vôňu, ktorú poznal. Nemohla v noci spať. Si už dospelá, tak sa tak správaj a nemysli na hračky, vravievala si. Lenže tieto „hračky“ boli od milovaného muža, preto jej tak chýbali. Keď sa ich dotýkala, akoby Nikolaj bol s ňou, akoby ani vôbec neodišiel. Musela sa naučiť žiť aj bez nich, aj bez Nikolaja a svojho ochrancu.

„Strýčko, drahý strýčko, veľmi mi chýbate.“ - často si hovorila.

Čas plynul, pomaly prišla jeseň, lístie opadalo. Večery boli dlhšie, skôr sa stmievalo. Nastalo obdobie divadelnej sezóny. Anna usilovne skúšala. Veď premiéra sa blížila. Už len dva týždne a jej sen vystúpiť na doskách cárskeho divadla sa stane skutočnosťou!

„Nemysli na hlúposti, skúsaj, je to tvoja životná šanca!“ - opakovala si do nekonečna.

Myšlienku, že Nikolaj a strýčko tu zase nebudú, nemala rada. Lenže tá myšlienka stále prichádzala a oberala Annu o pokoj. Jej milovaní ju opäť nevidia. Život je niekedy veľmi nespravodlivý a krutý, hovorila si, keď o tom uvažovala.

---- ... ----

„Dobry večer, Nataša.“ - povedal Alexej Fjodorovič, keď vstúpil do kuchyne.

Kuchárke vypadla miska z ruky. Nezmohla sa na slovo.

Vedľa neho totiž stála žena, ktorú nevidela viac ako dvadsať rokov. Sofia Petrova.

„Dobry večer, pane.“ - zmohla sa na pozdrav po nejakom čase Nataša.

„Nataša, nepozerať sa tak, ako keby si videla ducha. Ona je živá, ale ako keby ani nežila. Nie je pri zdravom rozume. Niekedy má svetlé okamihy, je ich však veľmi málo. Máš niečo na večeru? Som hladný a ona tiež.“

„Och, Vaše Blahorodie, prepáchte, celkom som zabudla, nech sa páči, donesiem vám niečo do jedálne. Máme boršč a bliny. Je to jednoduché jedlo, nikto z pánov tu nie je, varím len pre služobníctvo.“

„Nie Nataša, najeme sa tu, porozprávaš mi novoty. A potom mi pomôžeš, musím Sofiu niekde ukryť, aspoň na nejaký čas. Pôjdeš po doktora Prokopa. On je gavalier, bude mlčať. A ako to, že tu nikto nie je? Kde sú Nikolaj a Anna?“ - spytoval sa Orlov starší.

Kuchárka im dala večeru a sadla si oproti nim. Mlčala, nevedela ako začať. Správy, ktoré mala pre svojho pána boli všelijaké. Aj dobré, aj zlé. Sofia sa popozerala okolo seba a zrazu povedala:

„Alexej a Viera s Nikolajom sú kde? Už spia, alebo ich môžem vidieť?“

Orlovi vypadla lyžica z ruky. Vyjavene na ňu hľadel.

Nataša pozerala s otvorenými ústami.

„Už je neskoro, zajtra ráno ich pôjdeme pozrieť, dobre Sofia?“

„Dobre.“ - odpovedala, ale to bola jediná chvíľa, čo bola normálna.

Znova upadla do svojho sveta.

„Vaše Blahorodie! Ona si spomenula!“

„Nataša, aj mňa spoznala hneď a chcela ísť so mnou. Potom si už nič nepamätala, celú cestu bola apatická. Musela prežiť niečo hrozné, čo z nej urobilo bláznivú ženu.

Neviem, čo sa v minulosti stalo, ale ja to zistím. Človek, ktorého som pred rokmi najal, ju našiel až teraz. Možno v známom prostredí sa jej pamäť vráti skôr. Uvidíme, čo povie doktor. Teraz už choď, chcem aby prišiel ešte dnes večer. Zavolaj Johana. A ešte mi povedz, prečo nie je Anna a Nikolaj na usadlosti. Sú v Petrohrade?“

Nataša začínala byť v rozpakoch. Nevedela, ako to pánovi povedať.

„Vaše Blahorodie, Anna je v Petrohrade, ale Nikolaj, on... je... on... je...“

„No tak už mi konečne povedz, kde je Nikolaj!“ - hlasnejšie, ako chcel, povedal Orlov.

„Váš syn odišiel na Kaukaz.“ - tíško hlesla kuchárka.

„Na Kaukaz?! A to už prečo? Ved' som ho prosil, aby sa postaral o Annu, vidím, že sa vôbec nezmenil.

A to mi svätosväte sľuboval, ako sa polepší. Darebák jeden!“ - zlostil sa starší Orlov.

„Nebud'zte na neho taký. On za to nemôže, prišiel list od cára, to on ho tam poslal.“

„Cár, že poslal Nikolaja na Kaukaz?“ - Orlov sa nestačil čudovať.

„On. Prišiel knieža Melikov. V ten deň, keď ste odišli. Doniesol list a oni hneď po vašom odchode odišli tiež. Melikov šiel s Nikolajom. Na ten nešťastný Kaukaz.“

„Preboha a Anna je v Petrohrade sama?“

„Nie, váš syn ju odviedol k Vorotynským. Robí spoločnosť starej grófke. Keď ste odišli, prvou starosťou Nikolaja bolo postarať sa o Annu. Zmenil sa, Vaše Blahorodie. Modlím sa za neho každý deň, aby sa z Kaukazu vrátil živý a zdravý.“

Orlov sa nestačil čudovať. Jeho syn sa zmenil! Ten Kaukaz mu musí cár vysvetliť. Nepáčilo sa mu, čo povedala jeho kuchárka. Nikolaj pred niekoľkými mesiacmi požiadal o uvoľnenie zo služby a cár jeho žiadosti vyhovel.

A zrazu odchod rovno na bojisko. Je to nejaké čudné. Požadovať vysvetlenie od panovníka nebude jednoduché. Lenže musí to skúsiť, veď Kol'a je jeho jediný syn, dedič majetku a pokračovateľ rodu. Ak by sa mu niečo stalo, ich rod by skončil. Zamračil sa. Zajtra bude musieť ísť do Petrohradu, aby zistil viac.

„Dobre Nataša, priprav tajnú izbu. Sofia bude zatiaľ tam. Potom choď po doktora Prokopa. Pane Bože, človek nie je doma a stane sa toľko nepríjemností. Nemal som odísť, nemal.“ - smutne si hovoril starší Orlov.

Vedel, že nemá pravdu, ale nemohol si pomôcť. Nataša odišla, po chvíli sa vrátila a povedala, že izba je pripravená. Orlov vstal a povedal Sofii.

„Pod' drahá, pôjdeš si odpočinúť.“

Vstala a nasledovala Orlova. Bola pokojná, akoby si uvedomovala, že prišla domov. Nehovorila nič, neprotestovala, keď ju voviedli do tajnej izby, o ktorej nevedel ani Nikolaj, ani Anna. Len Orlov a Nataša. A to bolo dobre. Do izby vošiel lekár. Začal prezerat' pacientku.

Orlov rozmýšľal o svojich deťoch. Nikolaj a Anna. Nikolaj, jeho pýcha je na Kaukaze. Čo to má znamenať? A jeho Annuška? Sama v Petrohrade a v cudzom dome. „Dievča, dievča, ako sa mi len máš? Tvoj život je plný prekvapení!“

---- ... ----

Anna zatiaľ slávila svoj prvý triumf v cárskom divadle. Premiéra bola veľkolepá. Diváci vstávali zo sedadiel, tlieskali, kričali, vyvolávali ju na scénu. Ovácie nemali konca kraja. Anna plakala, slzy jej tiekli po tvári. Boli to slzy radosti, šťastia, ale aj sklamaní. Jej blízki tu opäť neboli, nebol tu strýčko, nebol tu on, Nikolaj. Nikolaj a tie jeho pichľavé poznámky, tie jeho pohľady. Ani radosť z premiéry nedokázala potlačiť smútok.

„Kedy vás uvidím, moji drahí?“ - potichu šepkali jej ústa, ale jej najdrahší ju nepočuli.

Len Katarína tušila, čo prežíva jej chránenkyňa. Videla, ako sa Anna potajomky trápi.

Tušila a každým dňom bola stále viac a viac presvedčená o tom, že ona je silná, silnejšia ako jej sestra. Že ona dokáže premôcť smútok z nenaplnenej lásky a pôjde vytrvalo za svojím cieľom.

„Nikolaj, Nikolaj. Nech ťa Boh ochraňuje, vráť sa.

Ku mne.“

Tichú modlitbu počuli len anjeli a Najvyšší ochranca všetkých.

---- ... ----

Skupina vojakov a dôstojníkov sa zatiaľ cvalom pomaly ale isto približovala k cieľu cesty. V diaľke bolo vidieť pevnosť. Všetci boli unavení, špinaví, ale nikto nechcel zaostať. Už tú nekonečnú púť chceli mať za sebou. Cestovali bez prestávky už niekoľko týždňov. Cez deň išli do zotmenia, večer pri ohni nebolo nikomu do reči. Všetci sa pohrúžili do svojich myšlienok. Obaja, Nikolaj a Michail, rozmýšľali o svojich blízkych. Usmiali sa na seba, keď zistili, že ich jedinou útechou na ďalekej ceste je vreckovka od milovanej ženy.

Lebo v tichej tmavej noci dvaja mladí muži spomínali na krásne, hoci aj krátke chvíle šťastia, ktoré prežili so svojimi láskami. Nikolaj povedal Michailovi, že miluje Annu, nemohol to utajiť, keď Míša uvidel Anninu vyšívanú šatôčku. A ani to už nechcel. Povedal mu, že ona nie je jeho vlastná sestra, že pred rokmi ju otec priviedol do domu, ani nevie vlastne odkiaľ. Nikdy mu to nechcel povedať. Michail zase povedal Nikolajovi o jeho začínajúcich citoch k Nine Brylinovej.

„Aspoň máme o čom premýšľať.“ - povedal s trpkým úsmevom Orlov mladší.

Tak sedeli každú noc pri ohni a spomínali. Cez deň namáhavá cesta, v noci odpočinok. Tento scenár sa opakoval každý deň. Lenže dnešný deň už za niekoľko hodín vstúpia do pevnosti a ich život sa zmení. Všetci boli plní očakávania. Mali plné zuby tej strašnej cesty, dlhej a namáhavej. Tešili sa, že aj keď to bude ťažké a nevyspytateľné, konečne budú spať v posteli. Jazdci popohnali kone. Ich cieľ bol blízko.

Kapitola XV.

Máša zúrila, nemohla prehltnúť úspech Anny. Musela svoju nenávisť skrývať, lebo nechcela prísť o dobré miesto.

„Tá stará bosorka má oči všade, ja im ešte ukážem, kto je Máša!“ - rozmýšľala, ako by Anne uškodila.

Pred grófkou sa však neodvážila urobiť nič. Raz Anne poškodila večernú toaletu, ktorú si mala obliecť na neskorý deň a ona ju videla. Zbila ju palicou a kričala na ňu.

Pribehol Sergej Stepanovič a služobníctvo. Katarína jej povedala, že keď ešte raz urobí niečo zlé, zavrie ju do pivnice medzi potkany. Máša sa bála tej hávede. Preto sa stiahla. Potichu vyčkávala na svoju chvíľu. Vedela, že Anna nebude žalovať, tak jej malými nepríjemnosťami strpčovala život naďalej. Do čaju jej dávala soľ, keď ju česala, tak jej šklbala vlasy. Sem tam si dovolila zobrať jej šperk, ktorý patril k určitému odevu. Potom jej ho nenápadne o niekoľko dní vrátila.

Vždy sa na Annu dívala nevinnými očami. Anna bola ticho, nehovorila nič. Bola sama v cudzom dome a nechcela, aby Mášu potrestali. Keď pomáhala Anne s obliekaním, silno ju sťahovala do korzetu, až raz Anna omdlela. Vtedy jej Anna prvýkrát povedala, že sa pohovára s pánom Vorotynským, aby ju poslal späť do domu v Petrohrade. Máša sa zľakla a na čas sa stiahla. Ale potom aj naďalej strpčovala Anne život malými nepríjemnosťami. Anna videla, že si nepomôže, tak si povedala, že si ju nebude všímať. Chlad Anny k Máši rástol. Ignorovala jej nepríjemnosti a tak slúžka prestala. Videla, že na Annu neplatí nič z jej „umenia“, a tak si našla iný objekt záujmu. Všimla si, že jeden zo sluhov sa o ňu zaujíma, preto sa začala okolo neho obšmietat'. Mladík bol šťastný, že taká krásavica prejavila o neho záujem. Nosil jej koláčiky a iné sladkosti, ktoré Máša zbožňovala.

„Využijem ho, prečo nie, veď sa budem mať dobre a on mi potom nejako pomôže škodiť Anne. Ja už niečo vymyslím.“
Usmievala sa, keď si zajedala dobroty, ktoré jej nosil nový ctiteľ.

Bol krásny, slnečný, jesenný deň. Anna s Katarínou sedeli v izbe a potichu sa zhovárali. Nieкто zaklopal na dvere.

„Vojdite.“ - ozvala sa Katarína.

Anna vykriča a hodila sa Orlovi okolo krku.

„Strýčko!“

Ten ju hladil po vlasoch. Anna sa mu schúlila do náručia a plakala od šťastia, že jej milovaný strýčko je opäť tu.

„Diet'a moje, ved' ma už pust'!“

Anna však stále držala starého Orlova.

„Annuška, no tak Annuška, pust' ma, sadneme si a trocha sa porozprávame.“ - šepkal jej do ucha Orlov.

Konečne sa dala prehovoriť a tak si spolu sadli na pohovku.

Anna z neho nespúšťala oči. Čakala, čo jej povie.

„Annuška, povedz mi, čo všetko sa prihodilo, kým som tu nebol?“ - spytoval sa starší Orlov.

Mladá žena mlčala. Chcela hovoriť o tom, ako Nikolaja poslali na Kaukaz, ale hrdlo jej stiahlo a v očiach sa objavili slzy.

„Ja vám všetko porozprávam. Nikolaj dostal list od cára a spolu s poručíkom Michailom Melikovom odišli na Kaukaz

krátko po vašom odchode. Nikolaj nás poprosil, či by Anna nemohla ostať u nás, kým sa nevrátite. Všetci sme sa potešili. Anna robí spoločnosť mne a ja jej. Kým ste tu neboli, z vašej Anny sa stala žiadaná speváčka a herečka. Včera bola veľkolepá premiéra Rómea a Júlie a zajtra bude prvá repríza. Už teraz je vypredané. Na premiére bola celá cárska rodina. Možno príde opäť. Takže vaša Annuška je teraz najpopulárnejšou osobou v Petrohrade, celé mesto hovorí len o nej.“ - ukončila svoj rozhovor Katarína. Alexej Fjodorovič sa nestačil čudovať. Jeho chránenka dosiahla svoj cieľ. Z očí mu vyhrkli slzy. Nevidel jej premiéru, nevidel. Slzy mu začali tiecť po tvári. Anna vyskočila a objala Orlova.

„Strýčko, veľmi ma mrzí, že ste premiéru nevideli, pre mňa to bolo tiež hrozné. Zajtra budem hrať len a len pre vás. Dobré? Včerajšok ako keby nebol, neplačte už, strýčko.“ Orlov bol dojatý Anninou starostlivosťou. Utrel si slzy a s láskou pozeral na svoju chovanicu.

„Dobré, moja. Som veľmi šťastný, že sa ti darí. Len tak pokračuj. A Nikolaj nepísal?“

Anna posmutnela.

„Veru nie, nepísal.“

„To je zaujímavé, vtedy písal často. Možno pošta mešká, vo vojne je všetko možné. Zajtra pôjdem za panovníkom a trochu sa s ním pohovúram, dúfam, že ma prijme. Chcel by som sa ho na niečo opýtať.“

„Myslíte na to, prečo poslal vášho syna na Kaukaz? To som sa ho už pýtala a cár mi povedal, že je to štátnická záležitosť.“ - ozvala sa stará grófka.

Obaja, barón aj Anna na ňu s údivom hľadeli. Čoho všetkého je schopná táto žena. Anna začala na grófkou pozerat' inými očami. Tol'ko pre ňu urobila a ešte sa stará aj o Nikolaja! Urobí všetko preto, aby ju, aj svojho ochrancu nesklamala. Ozval sa Orlov.

„Anna, chcel by som sa s grófkou Katarínou o niečom porozprávať, môžeš nás na chvíľu nechať? Neboj sa, nebudem dlho, len jej niečo poviem a o chvíľu pôjdeme domov.“

„Naozaj ideme domov?“ - vyskočila Anna.

Od radosti si začala poskakovať a pospevovať.

„Domov, domov, ideme domov.“ - s tými slovami vybehla von.

Stará grófka zvažnela. Zvykla si na dievčinu, vedela, ako smúti sa rodinou a domovom. Ale potom sa pokarhala za svoje myšlienky, veď sa nelúčia navždy, uvidia sa každý deň.

„Čo ste mi chceli povedať, Alexej Fjodorovič?“

„Mám pre vás novinu, prosím vás o diskretnosť, je to dosť ošemetná vec. Predstavte si, človek, ktorého som pred rokmi najal, našiel Sofiu!“

„Čože!?“ - vykrikla stará grófka.

„Prosím vás, tichšie, nechcem, aby niekto vedel, že sa našla. Vám som musel povedať pravdu, viem, že ste ju mali rada. Nanešťastie, je pomätená.“

„Pomätená?“ - nestačila sa diviť grófka.

„Áno, pomätená. Občas si na niečo spomenie, ale sú to len chvíľky. Doktor povedal, že pamäť sa jej možno vráti. Ale nie je to isté. V známom prostredí to možno pôjde ľahšie. Keď ma po vyše dvadsiatich rokoch uvidela, hneď ma

spoznala a bez protestu odišla so mnou. Iba vy a Nataša viete tajomstvo. Ukryl som ju vo svojom dome na usadlosti. Neskôr nájdem iné miesto.“

„V poriadku, na mňa sa môžete spoľahnúť. Rada by som ju videla, ak by ste nemali nič proti tomu.“

„Nie, ale museli by ste prísť na usadlosť. Je to pre vás asi ťažké, takže neviem.“

„Nebojte sa, keď som zvládla robiť gardedámu vašej Anne, tak zvládnem aj toto.“

„V poriadku, nebude to hneď. Možno o niekoľko dní.“

„Ak pôjdete na usadlosť, tak ma vezmete so sebou. Ostatní sú zvyknutí, že s Annou stále niekam chodím, nebude to nič nezvyčajné. Už teraz sa teším.“

„Ďakujem vám, aj celej vašej rodine za všetko, čo ste pre Annu aj pre Nikolaja spravili. Nikdy vám to nezabudnem.“ - Orlov vstal a pobožkal ruku Kataríne Vorotynskej.

Ešte chvíľu na seba pozerali, a potom Orlov odišiel. Grófka sa zamyslela. Myslela si, že na staré kolená už bude mať pokojnejší život, no nebolo to tak.

„Aspoň sa nenudím a nemusím počúvať tie nezmyselné reči svojich priateľiek. Lezú mi v poslednom čase na nervy. Sú to staré klebetnice! Veru tak.“

---- ... ----

Alexander bol zamyslený a smutný, veľmi smutný. Rozhovor s Natali mu neschádzal z mysle. Bol rád, že sa s ňou stretol. Prekvapila ho. Podľa jej rozhovoru usúdil, že je zamilovaná do Orlova. Čo tie ženy na ňom vidia?! Teraz už chápal, prečo odmietla Andreja Brylina. Jasne mu dala najavo, že ho nechce. On bol z toho dosť vyvedený z miery. Všetci si mysleli, že budú pár. Natali ho nechcela aj z iného dôvodu. Začula slúžky, ako si šuškejú, že spával s jednou zo svojich nevoľníčok. A to ju dosť pobúrilo. S inou spáva a s druhou sa chce oženit? To teda nie! Ona nie je hračka na hranie, ani bábka, s ktorou si muž bude robiť čo chce.

Ona chce manžela - partnera a nie manžela - pána a vládcu, čo s ňou bude manipulovať. Boli to odvážne názory, odvážne na vtedajšiu dobu. Žena nemala právo na vlastný názor. Manžel bol jej pán a ona musela len počúvať. Lenže Natali chcela viac, oveľa viac. Chcela taký vzťah, aký mali jej rodičia. Stále boli do seba zamilovaní. Jeden bez druhého neurobili nič. Občas sa pohádali, ako každý manželský pár, lenže to trvalo len chvíľu. Mali s Michailom šťastné detstvo. Takto by chcela žiť. A nie byť otrokyňou svojmu manželovi. Alexander nemohol prehltnúť zistenie, že Natali miluje Orlova. Vedel o ňom, že často flirtuje so ženami. Ale žeby aj Natali sadla na jeho lep? Videl, že on so ženami vie manipulovať. Pobláznil polovicu petrohradských dievčat, mnohé za ním vzdychali. Keď vyšlo najavo, že je opäť na Kaukaze, bolo na cárskom dvore mnoho smutných dievčenských tvárí. Ani zábava nebola taká, ako keď tu bol on. Bol vynikajúci spoločník. Spomenul si na Annu, ako na ňu Orlov pozeral, keď ju niesol na rukách. Takého ho nevidel. Nežného a rozzúreného zároveň.

Ako starostlivo a opatrne niesol svoju nevlastnú sestru. Natali mu povedala, že ona nie je jeho sestra, že je chovanicou starého Orlova. Takto sa Nikolaj Orlov nesprával k žiadnej žene. V tom musí niečo byť. Žeby sa mu páčila, alebo nedajbože bol do nej zaľúbený? Ten jeho pohľad vtedy v petrohradskej chudobnej ulici mu neschádzal z mysle. Len milujúci muž sa správa takto. A ako vtedy zareagoval na jeho slová, keď sa prišiel aj s Melikovom rozlúčiť. Inak to nebude, Orlov Annu miluje. Začínal byť o tom presvedčený. Nie, už pre toto nemôže dovoliť, aby aj Natali zlomil srdce. Ona si nezaslúži byť nešťastná. Rozhodol sa, že bude využívať každú možnosť byť jej nablízku.

---- ... ----

Skupina jazdcov vošla do pevnosti. Bola to veľká budova z kameňa s vysokým múrom po celom obvode. Tak odtiaľto sa človek len tak ľahko nedostane, pomyslel si Nikolaj. S obavou pozrel na svojho druha Michaila.

Jeho pohľad prezrádzal, že jeho myšlienky sú podobné. Z jedného okna pozeral na nich muž. Bol to správca celej budovy, ktorého tu poslala štátna moc, aby dohliadal a strážil „nepohodlných ľudí“. Usmieval sa.

„Nová zásielka, to bude zase zábava.“

Všimol si, že sa na neho niekto pozerá. Zrazu zbadal postavu za oknom. Nemohol sa zbaviť neprijemného pocitu, ten človek mu niekoho pripomína, len nevedel koho.

„Bude to ťažké, veľmi ťažké. Len aby nás dali spolu s Míšom do jednej cely.“ - pri tom slove ho zamrazilo.

„To nebude také, ako na Kaukaze. Tam to bolo jasné, strel'ba, nebezpečenstvo. Tu to bude horšie, oveľa horšie. Skrytý nepriateľ a zákernosť.“

Začínal mať obavy.

„Nie, nesmiem sa vzdať. Anna ma čaká, už pre tie jej uplakané oči sa musím vrátiť živý. Chcem ich vidieť veselé, chcem vidieť šťastnú Annu.“ - hovoril si Nikolaj.

Zamyslel sa. Videl pred sebou Anninu tvár. Spomenul si, ako sa hojdala na hojdačke a jej krásne vlasy viali vo vetre.

Vtedy bol nádherný deň, všetko bolo nádherné. Jeho myšlienky prerušil strážnik, ktorý ho surovo sotil.

„Čo tu tak stojíš?! Hýb sa konečne!“

Nikolaj s Michailom mlčky na seba pozreli a nasledovali vojaka. Stráž ich voviedla do budovy, priamo k správcovi. Vošli spolu s ostatnými vojakmi dnu a Nikolaj s Michailom sa nestačili čudovať. Pred nimi stál človek, ktorého dobre poznali, alebo si to aspoň mysleli.

„Dobrý deň, páni. Víтам vás v pevnosti!“ - povedal muž s úsmevom.

Kapitola XVI.

Orlov starší bol z divadelného predstavenia dojatý. Anna hrala tak presvedčivo, že ľudia v sále skoro zabudli dýchať. Po skončení vypukol mohutný potlesk. Aj na reprízu prišiel cár spolu s manželkou a nechýbalo ani veľkoknieža Alexander. Alexander bol Annou unesený. Už sa Nikolajovi nečudoval, že je do nej zamilovaný. Nežné žieňa s krásnymi očami a nádherným hlasom. Keď hrala Júliu, zabudol na celý svet. Zabudol na Annu, videl Júliu. Potom si uvedomil, že len milujúci človek dokáže tak krásne hovoriť o láske. Kto to len ukradol srdce krásnej Anne? Orlov bude sklamaný. Anna miluje iného. Bude sa musieť veľmi snažiť, aby opätovala jeho city. Lenže on je ďaleko. Ktovie, čo robí Nikolaj a Míša. Nepáčilo sa mu, že práve oni museli riešiť túto nebezpečnú úlohu. Lenže lepších, ako sú oni, na takú akciu nenašli. Na chvíľu sa zamračil.

Alexander bol rád, že Anna prišla na dvor. Obdivoval krásne ženy a ona bola jednou z nich. Plachá, nesmelá, na javisku to bol niekto iný. Všetkých si získala svojím milým zjavom a prirodzeným vystupovaním. Tešil sa na ďalšie predstavenia s krásnou Annou – Júliou. Bol plný rôznych pocitov, chcel sa s nimi podeliť. V hľadisku uvidel Natali. Bola v sprievode rodiny Vorotynských. V ten večer vyzerala nádherne. Aj jej sa divadlo páčilo. Zamyslene odišla zo sály. Saša sa rozhodol, že ju vyhľadá. Mal veľkú chuť rozprávať sa a práve s Natáliou Melikovou.

Anna vošla do svojej šatne. Bola vyčerpaná, od únavy sa jej podlamovali kolená. Dnes hrala len a len pre svojho strýčka. „Dnes bola premiéra! Nie pred dvoma dňami, dnes! Nikolaj, Nikolaj, je mi tak smutno. Za tebou.“

Keď hrala Júliu, predstavovala si, že Rómeo je Nikolaj. To jeho videla pred sebou a to jemu hovorila všetky tie slová o horúcej a večnej láske. Lenže Nikolaj ju nepočul, a preto bola z toho smutná. Smutnú a zamyslenú ju našiel Orlov.

„Annuška, čo je s tebou, necítiš sa dobre?“

„Som len trochu unavená, pôjdeme domov a všetko bude v poriadku.“ - pokúsila sa o úsmev, ale podarila sa len grimasa.

„Diet’a, ideme hneď. Si veľmi unavená. Pospíš si, niekoľko dní si oddýchneš a bude zase dobre. Pod’.“ - Orlov jej ponúkol rameno a spolu odišli do ich petrohradského domu.

---- ... ----

Z okna pevnosti pozeral jeden muž. Bol to správca celej budovy, ktorého tu poslala štátna moc, aby dohliadal a strážil „nepohodlných ľudí“. Usmieval sa. Nová zásielka, to bude zase zábava. Skupina vojakov s dvoma novými väzňami vošla do kancelárie správcu. Nikolaj a Michail sa s úžasom dívali na muža pred sebou. Pred nimi totiž stál človek, ktorého dobre poznali, alebo si to aspoň mysleli. „Dobrý deň, páni, vítam vás v pevnosti!“ - povedal ten muž s úsmevom.

Muži sklonili hlavu na znak pozdravu. Nebolo im do reči, muž, ktorý stál pred nimi, bola verná kópia Johana Steinera. „Tak čo páni, boli ste „veľmi dobrí“, že vás ku nám poslali? Čo takto sa predstavíť! Vidím, že ste dôstojníci, takže slušné chovanie by vám nemalo byť cudzie!“ - muž zdvihol obočie na znak nevôle.

„Poručík Nikolaj Alexejevič Orlov.“

Zrazil opätky a sklonil hlavu na znak pozdravu.

„Poručík Michail Alexandrovič Melikov.“

„Milí páni, keď ste sa tak pekne predstavili, tak je rad na mne. Som knieža, Peter Michajlovič Osipov, k vašim službám.“ - neznámy muž sa posmešne uklonil.

Nikolaj s Michailom na seba pozreli. To ich dorazilo. Kto v skutočnosti je tento muž? Vyzerá ako Johan, ale meno je iné. Kto to je?

„Zdá sa vám, že sa poznáme?“ - Orlov mladší začal ako prvý.

„Môj správca vyzerá presne ako vy, volá sa Johan Steiner. Život prináša nečakané prekvapenia.“

„To má byť ako kto, ten, ten, akože ste to povedali?“

„Johan Steiner. Je to Nemec, pracuje dlhé roky ako správca na našom statku neďaleko Petrohradu.“ - odpovedal Orlov.

S Michailom len mlčky pozerali jeden na druhého.

„Musím zistiť niečo viac. Možno sa dozviem ďalšie skutočnosti, prečo je ten muž tu a čo sa to tu do pekla robí. Len musíme byť opatrní a všetko bude dobré. Nesmieme sa dať vyvieť z miery. Len trpezlivosť a všetko sa dozvieme.“

„Čo vás páni privádza sem, do tejto pevnosti, odkiaľ niet návratu? Museli ste urobiť veľmi vážny priestupok, že vás poslali až sem.“ - vyzvedal Osipov.

Nikolaj a Michail boli ticho. Zvesili hlavy. Rozmýšľali, čo by mali povedať. Zabudli si vymyslieť dôvod, celú cestu im to vôbec neprišlo na um.

„Bože, čo mám vymyslieť, pomôž mi, prosím ťa, rýchlo musím nájsť niečo také, čo by bolo presvedčivé.“

„Mal som tajný súboj kvôli žene s veľkokniežaťom Alexandrom a poručík Melikov bol mojím sekundantom. Cár sa to dozvedel a poslal nás do vyhnanstva.“ - po dlhšej chvíli ticha povedal Kol'a Orlov.

Michail mal stále hlavu dole a musel vynaložiť značné úsilie, aby sa ovládol.

„Takže súboj. Ved' tu vychladnete, mladý muž. Stráž, odved'te ich do cely.“ - kývol správca na vojaka.

„Odved'te ich do najvzdialenejšej cely, tam im hlavy vychladnú!“

„Súboj s následníkom! Ten má ale guráž! Tak toho si vezmem na mušku. Ved' uvidíme, koľko mu z tej guráže ešte zostalo.“ - pomyslel si Osipov.

Skrotiť toho muža nebude ľahké. Mal rád takých, čo sa nevzdávali. Imponovali mu silné povahy a tento nový bude vyrovnaný súper. Už sa tešil na to, ako ho bude ponižovať a urážať, ved' po čase zmäkne. Už videl vo svojom živote všeličo. Po dlhom čase vo vyhnanstve na Sibíri sa ľudia zmenili, skrotli a zľahostajneli.

Až na jedného. Toho nenávidel z celej duše. Muž, ktorého neznášal, tu bol viac ako dvadsať rokov, ale ani teraz nebol krotký. Predchádzajúci správca mu to potvrdil. Preto často sedel na samotke. Po niekoľkých dňoch ho pustil, pretože mu chýbala jeho spoločnosť.

Čo ako ho nenávidel, aj tak vyhľadával jeho spoločnosť. Bol to vzdelaný, kultivovaný muž, šľachtic. Hrávali spolu šach, niekedy sa zhovárali a on mu na znak dobrej vôle nalial zo svojho najlepšieho vína. Dostal milosť v poslednej chvíli, nakoniec ho nezastrelili, ale poslali sem. Pochovaný zaživa na ďalekom, všetkými zabudnutom mieste. A ten nový, zdá sa, bude taký istý. To je dobré, zábava pokračuje. Ved' čo už iné mohli robiť tak ďaleko od normálneho života. Ani miesto správcu nebolo bohvie čo. Plat dobrý, no jemu sa málilo. Mal rád ženy a niekoľké presvedčil, aby prišli sem, hoci len na krátky čas, ale nebol to lacný špás. Za svoje „služby“ požadovali peniaze. Veľa peňazí, viac ako zarobil. Potom aj tak odišli, ktorá mladá žena by dobrovoľne ostala ďaleko od nápadníkov? Žiadna. Dnes nemal náladu na nič. Potešil sa novým „host'om“, ale bolela ho hlava. Jeho dievčatá sa asi dohodli, lebo v noci všetky poslušne spali a on si chcel užiť. Tie potvory! Nemohol byť na ne príliš tvrdý, to si mohol dovoliť len k vyhnancom. Nikolaj s Michailom odchádzali so strážnikom do svojej cely.

Boli prekvapení prepychom v správcovej kancelárii. Takže chýry boli pravdivé. Niečo tu nesedí. Odkiaľ ten človek nabral všetky tie veci? Také zariadenie bolo hodné do paláca a nie do vyhnanstva! Prišli až na koniec chodby a vošli do cely. V rohu miestnosti sedel muž. Nevideli mu do tváre, lebo sedel chrbtom k dverám. Keď vošli, vstal, otočil sa, aby sa pozrel na nových väzňov. Nikolaj s Michailom sa dívali na neznámeho muža.

„Dovoľte, aby som sa predstavil, som Vladimír Fjodorovič Orlov.“

Kapitola XVII.

“Dovoľte, aby som sa predstavil, som Vladimír Fjodorovič Orlov.“

„To nemôže byť pravda. Popravili vás!“ - vykrikol Nikolaj.

Díval sa na neznámeho muža s úžasom.

„Napriek všetkému som Orlov, vyzerá to tak, že si môj synovec. Tvoj otec, Alexej, je môj brat.“

Nikolaj s údivom pozeral na muža stojaceho oproti nemu.

Veril, že je to pravda. Muž bol jeho kópiou v staršom vydaní. Vyzeral ako on, len bol starší.

„Ale veď ste mŕtvy! Všetci to vedia. Bol som malý chlapec, keď mi povedali, že ste zomreli. Starý otec sa nemohol zmieriť s vašou smrťou. Odišiel na večnosť niekoľko mesiacov po vašom pohrebe. Viac neviem, otec mi nechcel nič povedať.“

„A keď teraz tak nad tým rozmýšľam, v našej rodine je veľa záhad. Pamätám si na tetu Sofiu. Stratila sa a vôbec nič o nej nevieme, či umrela, alebo či žije. Všetko je to divné a veľmi, veľmi zvláštne.“ - s otázkou v očiach sa pozrel na svojho strýka Nikolaj.

Pri zmienke o Sofii sa muž zachvel a zbledol.

„Takže nevieš nič. Rozpoviem vám svoj príbeh, aby ste vedeli, prečo som tu. Som nespravodlivo obvinený z falšovania peňazí. Je to viac ako dvadsať rokov.“

Orlov mladší s priateľom len nechápavo pozerali jeden na druhého.

„Bol som mladý a zaľúbený do sestry tvojej matky. Do Sofie. Ona moje city opätovala. Tajne sme sa stretávali, lebo môj otec bol proti tomu vzťahu. Sofia bola iná, ako tvoja matka, niekedy mala vidiny, správala sa čudne. Ja som ju miloval a stále budem milovať. Chceli sme sa zosobášiť, no môj otec bol stále proti nášmu vzťahu. Naliehala na mňa, lebo plod našej lásky sa pýtal na svet. Potom vypukol škandál s falšovaním peňazí a mňa poslali do väzenia. Bola to vtedy veľká aféra. Som nevinný. Bola to zhoda náhod,

alebo aj pasca. Hral som v krčme karty so svojím priateľom Igorom Ryškinom. Rozumeli sme si v tom čase už menej, lebo aj jemu sa páčila Sofia. Mal som šťastie v hre. Vyhral som od neho značnú sumu peňazí. Na počudovanie mal hotovosť pri sebe, dal mi ich hneď. Potom sme sa rozišli. On odišiel. Ja som zaplatil útratu a odišiel som domov. Hostinský zistil, že peniaze sú falošné a spomenul si na mňa. Zavolať strážnikov. Peniaze, ktorými som platil, boli, ako asi viete, falošné. Potom už všetko išlo ako v zlom sne. Zatknutie, zbavenie vojenskej hodnosti, rozsudok smrti. V poslednej chvíli prišiel list od cára. Milosť namiesto smrti. Akáže je to milosť, byť vo vyhnanstve? Ani neviem, ako tie roky ubehli. Jeden deň ako druhý. Žiť tu je ako nežiť, alebo žiť v pekle!“ - po týchto slovách si muž vzdychol.

Nikolaj a Míša sa nezmohli na slovo. Čakali, kým si muž trochu oddýchol a pokračoval v rozhovore ďalej.

„Predchádzajúci správca tu bol dlho. Bol celkom mierny. No Osipov je netvor. Už mnohých priviedol do šialenstva. Ponižovanie a posmech je na dennom poriadku. Kto má

slabé nervy, podľahne. Ja som si na to už nejako zvykol. Niekedy spolu hráme šach a popíjame víno. Sú to však len okamihy. Dlhé roky som rozmýšľal, prečo sa to všetko stalo. Nemohol to byť nikto iný, len Ryškin. Chcel sa ma zbaviť, aby mal voľnú cestu k Sofii. Netušil, že čaká moje dieťa. Nevedel to nikto, okrem tvojho otca. Keď ma vtedy prišiel pozrieť do väzenia, tak som mu povedal pravdu o mojom nenarodenom dieťati. Dodnes neviem, či sa dieťa narodilo. Len táto myšlienka ma drží pri živote. Či moje dieťa a Sofia žijú. Nikdy som neprestal dúfať, že sa odtiaľto dostanem. Nádej predsa zomiera posledná. Roky som rozmýšľal o úteku. Dávno som mohol odísť. Lenže načo. Moje meno je pošpinené. Či žijem tu, alebo by som žil s biľagom v Petrohrade, je to jedno. Nezniesol by som pohľady plné opovrhnutia.“ - Vladimír sa odmlčal.

Ozval sa Nikolaj:

„To som nevedel. Otec zaryto mlčal celé roky. Teraz vidím, že tých tajomstiev je v našej rodine viac.“

Pri tých slovách sa zamyslel. Má Anna niečo spoločné s týmto tajomstvom?

Nezniesol by, keby Anna bola jeho sesternica. Dvojnásobná sesternica! Nikdy by nemohla byť jeho. Nie preto, že ho nemiluje, ale preto, že sú pokrvní príbuzní.

„Anna, moja milovaná Anna.“ - pri tejto predstave ho obľial studený pot. Zbledol a zatackal sa.

„Stalo sa ti niečo?“ - opýtal sa ustaraný Míša.

Doteraz nehovoril nič, len sa nestačil čudovať. Jedno prekvapenie za druhým. Osipov, Vladimír a falšovanie peňazí.

„Nie nič, len toľko prekvapení naraz a dlhá cesta ma nejako zmohli. Potreboval by som si trocha oddýchnuť. Na chvíľu si ľahnem. Dúfam, že vám to neprekáža. Potreboval by som byť sám so svojimi myšlienkami.“

„Nie, samozrejme, že nie. Len si oddýchni. Tu je voľné miesto, ľahni si a pospi si.“ - ukázal rukou na voľnú posteľ.

Nikolaj si ľahol a zavrel oči. Jeho prvé myšlienky patrili Anne. Jej úsmev po tom, ako jej daroval psíka Kost'u. Anna na zemi, keď omdlela. V jeho náručí po úteku z domu. Sediaca na kolenách počas rozlúčky. Znova si predstavoval, ako ju hladí a objíma.

„Anna... Anna... Anna...“

Nevedel, že muži počujú, ako šepká jej meno. Zaspal od toľkého vypätia. Knieža Vladimír Orlov s otázkou v očiach pozrel na Míšu.

„Vás sem prečo poslali? A kto je tá Anna, čo spomína môj synovec?“

Michail nevedel, čo povedať. Musí sa predsa poradiť s priateľom, čo bude ďalej. Aj keď je to jeho strýko, opatrnosti nikdy nie je dost.

„Vidím, mladý muž, že ani vám nie je do reči.

Porozprávame sa neskôr. Oddýchnite si, na rozhovory budeme mať ešte more času.“

Michail si vydýchol. Ten muž je obdivuhodný. Nielen preto, čo prežil, ale aj po toľkých rokoch si zachoval vyberané spôsoby a kultivované správanie. Začínal ho obdivovať. Je to výnimočný muž. Všetci Orlovi sú niečím výnimoční. Aj Vladimír, Nikolaj, aj jeho otec.

Míša si ľahol na druhú posteľ. Všetky dojmy z posledných chvíľ mu neschádzali z mysle. Začínal tušiť, že to bude na dlhé lakte.

Ktovie, kedy sa dostanú domov. A či sa vôbec niekedy dostanú domov. Na také veci nechcel ani pomyslieť. Ved' doma ho čaká sestra, rodičia a Nina. Nina. Ktovie čo tá teraz robí. Zavrel oči a po nejakom čase aj on zaspal. Snívало sa mu o Nine a o ňom, ako sa prechádzajú ruka v ruke. Bol krásny deň a okolo nich pobehovalo malé dievčatko. Ich dievčatko. Smiali sa. Všetci boli šťastní. Míša sa zo spánku usmieval. Muž sa mlčky díval na mladíkov. Osud je nespravodlivý! Nestačí, že je tu on, musí sa to isté stať aj jeho synovcovi? Ved' obaja sú zamilovaní a teraz sú vo vyhnanstve. Počul obidvoch, ako šepkajú zo sna mená svojich milovaných. Mali by žiť a nie zaživa umierať. Je to nespravodlivé. Niekedy osud hrá s ľuďmi divnú hru. Po dlhom čase si aj on ľahol. „Zajtra sa porozprávame, dúfam, že sa dozviem niečo viac.“ Zaspal až nadránom.

Kapitola XVIII.

Natali stála pri okne a pozerala do neznáma. Posledné dni boli plné zážitkov. Divadelné predstavenie bolo nádherné. Poznala Annu, no keď stála na javisku, to už nebola Anna, to bola zamilovaná Júlia. Takú ju ešte nevidela. Ani sa nečudovala, že mala veľký úspech. Ona sama jej nadšene tliekala. Anna musí niekoho milovať, určite je zamilovaná. Tak presvedčivo hrala zaľúbenú ženu, že si bola istá o jej tajných citoch k neznámemu mužovi. Možno jej Anna niekedy prezradí, kto je ten muž. Škoda, že Míša nevidel toto divadlo. A Nikolaj. Aj ten mal rád divadlo. Dvaja muži, na ktorých jej záležalo, boli preč. Odišli znova bojovať na Kaukaz. Nechápala cára, veď tam sa posielalo za trest a oni boli vynikajúci dôstojníci. Cárove rozhodnutia boli niekedy plné rozporov. Uvedomovala si svoje city k Orlovovi mladšiemu.

Vedela presne, kedy začala o ňom rozmýšľať nie ako o priateľovi svojho brata, ale ako o mužovi, ktorý rozochvel jej srdce. Bola poľovačka a on sa nešťastnou náhodou zranil. Ošetrovala ho a vtedy sa to stalo. Nikolaj na ňu pozeral tak zvláštne, až jej srdce zamrelo. Ruka sa jej zastavila na polceste. To chvenie medzi nimi bolo viditeľné, ba priam hmatateľné a jeho oči boli blízko, jeho pery boli blízko. Už-už sa zdalo, že ju pobožká, no na poslednú chvíľu sa zháčil. Iskrenie, ktoré medzi nimi vzniklo, hoci len na krátky čas, v nej vyvolalo búrku citov. Bola zmätená, radšej ušla. On na ňu s úsmevom pozeral. Ženy boli pre neho len chvíľkovým rozptýlením, lebo tá, ktorú miloval, bola nedosiahnuteľná. Neuvedomoval si, čo týmto spôsobí. Pre neho to bolo len chvíľkové pobavenie. Bol iný ako Andrej, on neskrýval, že flirtuje so ženami, nezáležalo mu na jeho povesti. Niekedy sa jej zdalo, že to robí naschvál, aby zabudol. Na niečo, alebo na niekoho. Už to nikdy nezopakoval, aj keď boli viackrát sami a to ju miatlo. To chvenie v nej, keď bola v jeho blízkosti, nevedela ovládať.

Cítila, že je to beznádejné. Nikolaj Orlov bol taký prelietavý, raz bol s jednou a raz s druhou. Ona chcela viac. Chcela milovať niekoho, kto by jej city opätoval a to na celý život. Cítila sa v poslednom čase osamelá a potreba milovať niekoho bola silná, veľmi silná. Nedokázala dostať z hlavy tú chvíľku s Nikolajom.

„Stretnem niekedy muža, ktorého by bolo hodné milovať?“ - smutne si vzdychla.

Zrazu sa strhla. Vedľa nej stál Alexander Romanov.

„Drahá Natali, prečo ste taká smutná? Stalo sa vám niečo?“

„Nie, nič sa mi nestalo, len spomínam na brata a na poručíka Orlova. Neurobili nič zlé, a predsa ich poslali za trest na Kaukaz.“

„To si myslíte? Drahá Natali, vo vojne je všetko možné. To nebolo potrestanie, to bola nevyhnutnosť.“ -

Alexander sa sklonil a pobožkal jej ruku.

„Ale vás trápi ešte niečo iné, priznajte sa, som váš priateľ, možno vám bude lepšie, keď sa mi zdôveríte.“ -
s úsmevom ju pobádal Saša.

Ona však mlčala.

„Natali vidím, že sa vám nechce hovoriť. V poslednom čase ste stále zamyslená, smutná. Nie ste náhodou zaľúbená?“ - nabral odvahu Alexander a dal jej otázku, na ktorú už dávno chcel vedieť odpoveď.

Natali sa nestačila čudovať.

„Ako to len uhádol, je to na mne tak vidno?“ - neodpovedala.

„No tak Nataša, mne predsa môžete povedať všetko, som váš priateľ. Hovoriť o citoch nie je ľahké. Ale tváriť sa, že nič necítite, keď to nie je tak, je horšie. Skúsím hádať, kto by to mohol byť. Tak to vezmeme pekne po poriadku. Cár to nebude.“

Natali nevedela, čo si má o tom myslieť.

„Dobre, chce sa hrať, tak sa budeme hrať.“

„Takže pokračujeme, Žukovskij to tiež nebude. Ani Benkendorf asi nie. Tak potom by som to mohol byť ja?“ - Alexander sa usmieval na Natašu a vyčkával. Ona neodpovedala, hra sa jej páčila.

„Dobre, takže ja to tiež nie som, zostáva už len Orlov.“

Natali zbledla a zosmutnela. Keď to Alexander uvidel, už si bol istý. Najradšej by Orlova uškrtil. Ju mu nedá, veď aj tak ju nemiluje. Musí niečo urobiť, lebo ešte chvíľu a ona sa mu tu rozplače.

„Vidím, že som uhádol.“

Žena zbledla ešte viac.

„Madmoiselle, ja nikomu neprezradím, čo v skutočnosti cítite. Nemusíte mať obavy. Záleží mi na vás. Nechcem sa dotknúť vašich citov, ale zabudnite na Orlova. Nie je váš hoden. Vy si zaslúžite iného muža. A okrem toho, on miluje inú ženu. Viem to.“

Po týchto slovách sa Natali zatackala. Saša ju zachytil a pomohol jej sadnúť si. Toto bolo priveľa aj pre ňu. Orlov, že je zamilovaný? Tomu by nikdy neverila.

„To nie je pravda, odkiaľ to viete?“

„Poznám Orlova dobre a ako muž vidím, keď je iný muž zaľúbený. A to on je, verte mi.“

„Spamätaj sa dievča, veď on ti nič nesľuboval, nič medzi vami nebolo.“

Keby sa tak dalo rozkázať srdcu! Rozum káže zabudnúť, no srdce si robí čo chce. Miluje si koho chce, nenávidí si koho chce. Srdce je už také.

„Myslíte si, že sa dá zabudnúť na niekoho zo dňa na deň?“

„Takže ho miluje.“

„Viem, že nie. No pokúste sa. Nechcem, aby ste sa trápili zbytočne. Škoda vašich slz a prebdených nocí. Zabudnite na neho. Okolo vás je plno mladých mužov. Ste krásna žena. Láska prichádza nečakane, ani sa nenazdáte a stretnete muža, ktorý by naplnil vaše očakávania.“

Myslel tým samozrejme seba, ale nahlas nepovedal nič.

„Nechám vás samú, mám ešte nejaké povinnosti.

Porozmýšľajte o tom, čo som vám povedal. Ak budete potrebovať radu, príd'te. V prípade, že nebudem mať štátnické záležitosti, som vám plne k dispozícii.

Teraz ma ospravedlňte, už musím ísť. Do videnia, drahá Natali.“ - uklonil sa a pobožkal jej ruku.

Nemal žiadne povinnosti, ale nezniezol pohľad na takú Natali, ktorú videl pred sebou. Ešte chvíľu a schytí ju do náručia.

Lenže nebolo by to vhodné a nechcel ju uviesť do rozpakov. Čo by si o ňom pomyslela? Na jej mienke mu záležalo viac, ako na čomkoľvek inom. Vedel, že lásku, ktorú pred ňou zatiaľ skrýva, dlho neutají a ani nechce. Že ju miluje, bral ako fakt, ktorý je a bude. Natali osamela. Dobré, že odišiel, lebo vodopád síz bol neudržateľný.

Kapitola XIX.

„Marfa, no tak Marfa! Kde toľko trčí to nešťastné dievčisko! Marfuša!“ - rozkrikovala sa grófka Brylinová.

Do izby vbehla udýchaná dievčina.

„Dones pánovi Ryškinovi malé občerstvenie a to najlepšie víno. Potom zožeň Ninu, chcem s ňou hovoriť. Bež a nech ti to netrvá celú večnosť.“

Marfa odbehla. Po chvíli slúžka doniesla pohostenie do host'ovskej izby a odišla po staršiu dcéru grófkы Brylinovej. Do izby vošla Nina.

„Drahá, sadni si. Barón Ryškin si prišiel vypýtať povolenie, aby sa mohol sa tebou stretávať a uchádzať sa o tvoju ruku.“

Nina vypeštila oči.

„Mama, to nemyslíte vážne! Ved' by mohol byť mojím otcom!“ - vykričla mladá žena.

„Som v najlepších rokoch, drahá Nina Petrovna!“ -
odpovedal Igor Ryškin.

„Mama, čo ste si to zase vymysleli?! Predtým Orlov, teraz Ryškin? Čo som nejaká vec, ktorá je na predaj? Som predsa vaša dcéra!“ - Nina začínala byť nahnevaná.

„Dievča, ty tomu nerozumieš. Prišiel tvoj čas, aby si sa vydala, ako každá žena. Nevieť o tom, žeby sa okolo teba točili nápadníci. Pán Ryškin, nevšímajte si ju, ona je ešte mladá, ešte nevie o živote nič. Nech sa páči, zajedzte si a vypite si. A ty dievča, sadni si.“

„Nie, nesadnem! Povieť vám len jednu vec. Nevydám sa za žiadneho muža, ktorého mi vyberiete vy, mama. Zapamätajte si to! A už nechcem o svadbe ani počuť!“ - s hnevom vybehla z hosťovskej izby a zabuchla za sebou dvere.

Odišla za svojím otcom, aby sa mu zdôverila.

„Igor Jegorovič, nič si z toho nerobte, ona je ešte mladá, ona ešte nerozumie, ako to v živote chodí, len jedzte a pite, nenechajte sa toľko vynukovať.“

Tí dvaja sa už dohodli. Ryškin získal v poslednom čase značný majetok. Nikto nevedel odkiaľ. Mária Alexejevna zisťovala, či tie peniaze ktoré má sú pravé, a boli. No pôvod nečakaného majetku nechcel prezradiť. V poslednom čase často cestoval. Odišiel na pár mesiacov, a potom sa vrátil. Bol stále spokojnejší a spokojnejší. Jeho usadlosť už nebola taká spustnutá ako v posledných rokoch. Keďže mal peniaze, dal ju opraviť podľa najnovšej módy. Zrazu k nemu začali chodiť hostia z celého okresu. On ich hostil a hostil, zaliečal sa im. Sem-tam sa zmienil, že by sa rád oženil. Matky, ktoré mali dcéry na vydaj, spozorneli. Medzi nimi bola Aj grófka Mária Alexejevna Brylinová. Videla poslednú možnosť, ako čo najrýchlejšie zabezpečiť aspoň jednu z dcér. Usadlosť išla dole vodou. Správcu vyhнала, robil jednu chybu za druhou. Sama začala spravovať majetok, už aj tak biedny. Jej muž, Peter, nerobil nič. Karty nemal s kým hrať, nemal peniaze a keď ženy zistili, že je bez groša, každá ho odmietla.

„Keby ste neboli vydatá, Mária Alexejevna, tak by som nezaváhal ani minútu. Vy ste dáma, po akej túži moje srdce.“ - zaliečal sa jej Ryškin.

„Igor Jegorovič, čo to hovoríte? Som počestná žena, nepatrí sa, aby ste predou mnou takto hovorili.“ - Máša klopila oči, hrala divadielko pred starým sukničkárom.

Musí urobiť všetko pre to, aby jej dcéry nevyšli na posmech. Čochvíľa budú bez vena a kto si ich už vezme?

Nie, to nemohla pripustiť.

„Prepáčte, drahá Mária Alexejevna, nechcel som sa vás dotknúť. Ste ešte stále krásna a prít'azlivá žena. Nezaváhal by som ani na minútu.“

„Igor Jegorovič, no tak Igor Jegorovič, prestaňte už. Radšej sa pohovárajte o mojej dcére Nine. Ste ochotný sa s ňou oženiť, aj keď jej veno nebude ktovieaké, alebo skoro žiadne? Mali sme zlého správcu, musela som ho vyhodiť.

A môj muž, ako viete, prehral dosť z nášho majetku, aj vďaka vám, v kartách. Takže sa vás otvorene pýtam, či si ju vezmete za manželku aj tak?“

Ryškin sa zháčil. Bez vena? Lenže obchody mu išli dobre. Keď to takto pôjde ďalej, bude sa mat' ešte lepšie. Ženine peniaze nebude potrebovať.

Potreboval mať mladú ženu, aby sa mohol v spoločnosti vychvaľovať. Už len predstava, že príde do Petrohradu na bál s mladou a krásnou manželkou, mu privádzala neopísateľnú rozkoš. Ja vám ešte ukážem, kto je Ryškin. Zastrájal sa v duchu. Šľachta v Petrohrade ho nemala príliš v láske. Považovali ho za neschopného hlupáka, ktorý nikdy nič nedokázal. V takom veku ako on nemať ani majetok, ani ženu, to bola poriadna hanba. A on už mal toho plné zuby. Mladá krásna žena a bohatstvo by mu veľmi pomohlo. Takže to riskne. On si ju aj tak zotročí, bude robiť to, čo bude chcieť on. Veď je muž a muža musí žena poslúchať na slovo. Keď si ju zoberie bez vena, bude musieť počúvať, nebude mať žiadnu inú možnosť.

„Aj bez vena, drahá Mária Alexejevna, aj bez vena. Vaša Nina je mladá a krásna, ja mám peňazí dosť. Bude sa mať pri mne dobre.“

„Takže sme dohodnutí?“

„Dohodnutí. Môžeme stanoviť aj dátum svadby, chcel by som sa oženiť čo najskôr, ešte tohto roku.“

„Máte akosi naponáhlo, Igor Jegorovič. No dobre, prehovorím Ninu, aby súhlasila. Dám vám vedieť, čo a ako.“

Tí dvaja si tam ešte chvíľu sedeli a zhovárali sa. Ryškin potom odišiel.

„Tak, to by sme mali. Jeden problém by bol snád' aj vyriešený.“ - bola spokojná.

Ninu presvedčí. Ved', čo iné jej zostáva? Veno nikde, nápadníci nikde. Bude musieť súhlasiť.

Peter Brylin sedel na pohovke a niečo si čítal. Dvere sa prudko otvorili a dnu vbehla jeho najstaršia dcéra, Nina.

„Ocko, ocko, drahý ocko, predstavte si, čo zase mama vymyslela!“ - skoro s plačom hovorila Nina.

Hodila sa mu okolo krku.

„Čo také? Zase ťa núti do vydaja?“ - Peter hladil svoju dcéru a utišoval ju.

„Ako to viete?“ - s otázkou v očiach sa na neho pozrela Nina.

„Neviem, len mi to napadlo. Tvoja matka si zobrala do hlavy, že ťa vydá. A vieš, keď si tá niečo zoberie do hlavy, tak jej v tom nikto a nič nezabráni. Pokúšal som sa jej to vyhovoriť, ale márne. Nedaj sa dieťa moje vyviesť z miery. Si už dospelá a raz sa aj tak musíš vydať.“

„Ja viem, otec, ale chcela by som sa vydať z lásky a nie z donútenia a ešte k tomu za takého starého muža, akým je Ryškin.“

„Čože, Máša chce, aby si sa vydala za Igora Ryškina? To som netušil. Budem musieť hovoriť s tvojou matkou.“ - Peter Brylin chcel odísť.

„Ešte nechod'te ocko, ešte chvíľočku si tu tak posed'me. Už dlho sme neboli spolu.“

„Dobre, tak mi ešte niečo povedz. Hovorila si, že sa chceš vydať z lásky. Si zaľúbená? Všimol som si, že často pozeráš do neznáma a vzdycháš. Je v tom nejaký muž, o ktorom by som ako tvoj otec mal vedieť?“

Nina sa začervenala. Snažila sa byť v poslednom čase nenápadná.

Bola tichá, často spomínala na prvé náhodné stretnutie s Michailom a ich posledný rozhovor pred jeho odchodom na Kaukaz. Boli to krásne spomienky. Nikdy by nepovedala, že jedna náhoda bude mať na svedomí mnoho nocí bez spánku.

„Neviem, či ti to môžem povedať ocko, ale stretla som jedného muža, ktorý má o mňa záujem a mne sa veľmi páči.“

„A kto je ten muž, mladá dáma?“

„Je to knieža Michal Alexandrovič Melikov, dlhoročný priateľ Nikolaja Orlova a pobočník veľkokniežaťa Alexandra.“

Nina sklopila oči. Čakala na otcovu reakciu.

„Takže Melikov. To si si dobre vybrala, dcérka. Jeho rodina je veľmi vážená a vplyvná. Rodičia žijú v Taliansku, ale to nie je problém... Myslím, že sú aj vzdialená rodina Romanovcom. Dobre si si vybrala dcérka, veľmi dobre.

A ako je to teraz s vami?“

„Vieš ocko, on je teraz na Kaukaze. Spolu s Nikolajom. Nebol si doma, keď sa prišli rozlúčiť. Okrem toho, Nikolaj

povedal mojej matke, že sa so mnou neožení. A ja Nikolaja tiež nechcem. On je veľmi pekný muž. Keď sme boli deti, tak sme sa spolu hrali, čítali sme si básne, ale to je preč. Priznávam, že po plese som snívala o tom, že raz niekedy budem jeho ženou, ale sny sa skončili. Michail Melikov je iný ako Orlov a myslím si, že on sa ku mne viac hodí. Cítila som sa v jeho prítomnosti veľmi dobre a on tiež. Lenže odišiel bojovať na ten nešťastný Kaukaz a neviem, kedy sa vráti. Hovoril, že tam bude dlho, niekoľko mesiacov, aj rok, možno aj dlhšie. Neviem, či vydržím tak dlho odolávať matkinmu nátlaku.“

„Neboj sa, spolu to nejako zvládneme. Pokúsim sa tvoju matku presvedčiť, aby ťa nenútila do vydaja. Len neviem, či sa mi to podarí.“

„Som rada ocko, že ma chápeš. Lenže náš vzťah je ešte len na začiatku. Skoro sa ani nepoznáme, ale mám pocit, že on bude ten pravý. Škoda, že je tak ďaleko. Povedal mi, že mi občas napíše. Lenže zatiaľ žiadny list neprišiel.“ - Nina si smutne vzdychla.

„Diet'a moje, len nevešaj hlavu. Aj keď som nebol vždy taký otec, akým som mal byť, tak ťa chápem. Budem sa snažiť tvoju matku nejakým spôsobom prehovoriť, ale vieš, aká je. V poslednom čase si nejako nerozumieme. Dcéрка, musíš to pochopiť. Nie vždy je všetko také, aké by sme chceli.“ - smutne hľadel na dcéru.

Uvedomoval si svoju vášeň ku kartám, ale nedokázal ju ovládať. Keď to na neho prišlo, musel hrať. Hrať za každú cenu, bez ohľadu na následky. A jeho rodina začala pociťovať následky jeho vášne. Chýbali peniaze. Ešteže mali statok, takže jedla bolo dost'. Ale iné výdavky museli ísť bokom. Máša začínala byť nespokojná. Bola náročná a bolo potrebné aj nejaké veno pre dcéry. To ho trápilo, ale neurobil pre to nič.

„Dobre, Nina Petrovna, pôjdem sa porozprávať s vašou matkou, vy si zatiaľ oddýchnite. Možno sa vám bude snívať o vašom vyvolenom.“ - otec sprisahanecky žmurkol na dcéru a odišiel za svojou ženou.

Nina sa vrátila do svojej izby. Tam ju čakala jej sestra Sonička. Chvíľu sa rozprávali.

Potom si spolu ľahli do jednej postele. Chvíľu si šuškali, a potom si zdriemli. Nepočuli ostrú výmenu názorov ich rodičov. Peter a Máša sa hádali. V poslednom čase boli hádky na dennom poriadku. Nedostatok peňazí spôsobil vrásky Márii Alexejevne, ale aj jej mužovi. No nedokázali spojiť svoje sily na to, aby tento problém vyriešili. Akosi rokmi stratili záujem jeden o druhého. Peter bol Máši neverný, ona nemala o tom ani tušenia. Dobré, že to nevedela. Nevedel, čo by bola urobila. Výčitky svedomia nútili Petra Brylina pomáhať deťom aspoň v citovom živote, keď už im ublížil tým, že im premárnil majetok. Nedarilo sa mu, pretože Máša si nedala povedať. Pri zmienke o tom, že Nina Ryškina nechce, Petra vysmiala.

„Uvedomuješ si, že je to jediný nápadník našej dcéry? Myslíš si, že ľudia sú slepí a hluchí, že nevedia o tom, v akom stave je náš statok? O chvíľu po nás ani pes neštekne! Ryškin je jediný, kto si ju chce zobrať bez vena, tak prestaň vyvádzať. Alebo jej daj veno a rob, čo chceš. Lenže ty si ho minul na tie svoje karty!“ - vrieskala Máša.

„A teraz chod', nemôžem sa na teba pozerat', cítim k tebe odpor! Vypadni!“

Peter Brylin radšej odišiel. Mala pravdu. Je to jeho vina. Nina bude trpieť pre jeho vášeň ku kartám. Nevedel si pomôcť. Nevedel pomôcť ani sebe, ani deťom. Cítil sa príšerne, hnusil sa sám sebe. Rozhodol sa, že sa porozpráva s Igorom Ryškinom. Zavolať na sluhu, aby mu dal pripraviť koč, že chce ísť na návštevu k svojmu priateľovi. Vošiel do svojej izby, prezliekol sa a odišiel.

Kapitola XX.

Nikolaj otvoril oči. Zo začiatku nechápal, kde to vlastne je. Snívало sa mu, že sedí s Annou v záhrade ich petrohradského domu. Prebudenie bolo šokujúce. Trvalo mu niekoľko minút, kým sa spamätal. Rozčarovanie bolo veľké. „Nech sa stane vôľa Božia, najprv práca, a potom zábava.“ - týmto utešoval sám seba.

Poobzeral sa a videl spiaceho Míšu. Na stoličke pod oknom sedel jeho strýko. Bol zamyslený. Ticho si odkašľal.

„Dobré ráno, tak už si vstal. Vyspal si sa aspoň trochu?“

„Dobré ráno, spánok mi pomohol nabrat' nové sily. Budem ich tu potrebovať.“

„To teda budeš. Povedz mi, prečo ťa sem vlastne poslali? Michail mi to nepovedal a ja som nechcel byť nezdvorilý.“

„Strýko, je to taká ošemetná záležitosť. Ale tebe to poviem.

Míša to určite pochopí.“

„Čo Míša pochopí?“

S rozospatými očami sa Míša pozeral na svojich spolubývajúcich.

„Chcem povedať strýkovi pravdu. Budeme mať pri sebe spriaznenú dušu. Čo na to povieš, Michail?“ - s otázkou v očiach sa pozrel na svojho priateľa.

„Súhlasím, chcel som urobiť to isté už včera, ale nepoznal som tvoj názor. Musíme držať spolu. Inak to tu neprežijeme.“

„V poriadku, tak teda na začiatok strýko, pre naše rodiny sme na Kaukaze.“

Vladimír od prekvapenia vstal a s úžasom pozeral na dvoch mladých mužov.

„Míša, postav sa k dverám a dávaj pozor, či niekto nejde, to, čo poviem strýkovi, nesmie počuť nikto okrem neho. Vďaka.“

Michail podišiel k dverám a načúval, čo sa deje na chodbe. Stráž sem-tam prešla po budove, ešte však nevedeli, kedy a koľkokrát za deň. Museli byť opatrní.

„Až do Petrohradu došli chýry o čudných pomeroch, ktoré sa dejú na tomto mieste. O bohatstve súčasného správcu

kolujú medzi tajnou políciou a cárom všelijaké správy. Informácie sú pravdivé, pretože už jeho kancelária svedčí o tom, že musí mať veľa peňazí. Cár ho platí dobre, no nie až natoľko, aby si mohol dovoliť taký prepych. Nechcem si predstaviť, čo všetko má vo svojom dome, alebo, kde to vlastne býva. A dosť časté úmrtia väzňov sú nanajvýš podozrivé. Nie, žeby sa to cára, alebo tajnej polície až tak dotklo, ale v poslednom čase ich bolo vraj priveľa. Tak sa cár rozhodol, že to všetko preskúma. Touto úlohou poveril mňa s Michailom. Budeme to tu sledovať a dávať správy. Vždy po nejakom čase príde skupina vojakov, ktorí tieto informácie doručia cárovi, cárovičovi, alebo Benkendorfovi. Len oni traja o tom vedia. A samozrejme, aj my. Zobrali sme aj poštové holuby. Len dúfam, že ich Osipov nezahluší. Cár nám „vyhnancom“ udelil mimoriadne povolenie na krátenie si dlhej chvíle. Vraj na prosbu môjho otca, lebo mám rády holuby. No budem musieť naučiť sa mať ich rád. Lebo oni nám pomôžu. Aspoň dúfam. Je dobre, že si tu.“ - smutne sa usmial Nikolaj aj Vladimír.

„Dohodneme sa, ako budeme postupovať. Ty nám povieš, ako to tu chodí, aby sme boli pripravení na všetko, teda skoro na všetko. Nikomu nepoviem, že sme rodina. Nezabudni na to, strýko. Aj keby sa čo robilo, nepoznáme sa a nikdy sme sa nevideli. Aj keby si videl a počul čokoľvek, neprezrad' nič. Inak tu všetci zahynieme. Skrátka, budeme väzni, ako všetci ostatní. Ved' aj Osipov je taký podobný nášmu správcovi na statku, že mi skoro oči vypadli, keď som ho uvidel. To pre prípad, keby si všimol našu podobu. Jednoducho, sme cudzí ľudia, vidíme sa prvýkrát v živote.“

„V poriadku, beriem na vedomie. Na začiatok ti poviem len toľko, že Osipov je obluda, nezaslúži si, aby sme ho považovali za človeka. Keď má svetlé chvíľky, tak sa s ním dá hrať šach a rozprávať. No potom celé dni ľudí len šikanuje, ponižuje všetkých okolo seba a privádza ich do zúfalstva. Už si tu mnohí vzali život, lebo neboli schopní ďalej znášať to utrpenie a posmech. Dávaj si na neho veľký pozor. Je to líška. Niekedy sa ti bude zaliečať, a potom ťa zadupe do zeme. Čo na neho platí, je ignorovať ho. To ho

síce na krátky čas rozzúri, ale prejde ho to za krátku chvíľu. Mám to vyskúšané. Niekedy sa mu ani nečudujem. Ved' on je v podstate tiež vyhnancom, aj keď je tu správcom.“

„Dobre, strýko. Potom nám ešte povieš, ako to tu chodí. Pravidlá a tak.“

„Chlapi pozor, niekto ide!“ - povedal Michail a uskočil od dverí.

Rýchlo si sadol na posteľ. Vladimír a Nikolaj na seba mlčky pozerali. V zámku zaštrkali kľúče a do cely vošla stráž.

„Hej ty, ukázal na Orlova mladšieho. Správca ťa chce vidieť. Máš ísť okamžite so mnou.“

Chlapi na seba pozreli. Tak sa to začína, pomyslel si Nikolaj.

„V poriadku, už idem.“

„Držte mi palce.“ - zašepkal svojim druhom.

„Stúpaj predom mnou!“ - okríkol ho strážnik.

Len pokýval hlavou a mlčky vyšiel z cely. Išli dlhou chodbou, až prišli pred dvere správцovej kancelárie.

Z miestnosti sa ozýval krik správcu.

„No, tak už to bude... Priprav sa, Nikoluška, boj sa začína. Boj na život a na smrť.“ - zamračil sa poručík Orlov a nasadil svoju starú masku.

Masku tvrdého, neprístupného a neznesiteľného Nikolaja Orlova. Takého, akého ho poznal celý Petrohrad. Stráž zaklopala na dvere. Ozvalo sa zlostné:

„Vojdite!“

Nikolaj so strážnikom vošli do kancelárie miestneho pána a vládcu. Nemilosrdného vládcu, ktorý svojím správaním rozhodoval o živote a smrti prítomných väzňov.

---- ... ----

Alexej Fjodorovič smutne sedel na pohovke a rozmýšľal o včerajšej návšteve u cára. Cár ho uvítal, usadil, porozprával sa s ním, ale nedozvedel sa prakticky nič. Je to jeho rozhodnutie a na tom sa nedá nič zmeniť. Najhoršie na tom bolo, že ani listy nechodili. Vtedy, keď bol prvýkrát na Kaukaze, tak si písali často. Anna písala častejšie ako on.

On jej občas diktoval, čo mu chce napísať. Orlov nerád písal listy, radšej sa s ľuďmi zhováral. A tak to nechal na svoju chovanicu. Ako žena má väčšiu trpezlivosť na také pletky, ako sú listy. Anna rada písala listy, a zvlášť Nikolajovi. Písala mu o všetkom, čo sa deje na statku. O starej kuchárke vedela, že ju má rád, aj o Máši, ako vyvádza hlúposti, o sestrách Brylinových a o všetkom, čo sa dialo na statku. Písala mu o slnku, ktoré krásne svieti a o záhrade, že je plná kvetov. O jazere, ktoré sa ligoce v slnečných lúčoch. O lístí, ktoré šumí vo vetre. O mesiaci, ktorý sa odráža na vodnej hladine a o nočnom speve vtákov. O jeseni, keď lesy hrajú rôznymi farbami vďaka meniacim sa listom. O zime, keď je príroda krásne biela a mráz vyštípe líca do ružova. Len o sebe nenapísala nič. Nemusela. Nikolaj o nej vedel všetko. To, čo mu písala, ho držalo pri živote. Listy nosil na hrudi ako vzácny poklad. Boli to listy ženy, ktorá píše mužovi. Anna si to vtedy neuvedomovala. A Nikolaj sa neodvážil povedať jej ani slovo. Radšej by si dal jazyk odrezat', ako by mal Anne povedať čo i len slovko.

Raz mu listy vypadli z uniformy a jeden vojak ich náhodou zdvihol. Krátku časť si prečítal a s údivom na neho pozeral. Skoro všetci ho považovali za divého a hrubého, tak sa vrhal do bojových akcií. Netušili, že jeho srdce bije len pre tú jednu jedinú ženu, ktorá píše také listy. Vojak aj chcel niečo povedať, ale Orlov na neho pozrel tak divo, že si to radšej rozmyslel. Ostatní si domysleli, že odišiel do vojny len pre nešťastnú lásku. No nikto sa mu to neodvážil povedať priamo. Vedeli, že je schopný všetkého.

Alexej Fjodorovič sa rozhodol, že napíše synovi list. No nemal na to trpezlivosť, tak chcel poprosiť Annu, aby mu pomohla. Vtedy Anna vošla do miestnosti. Orlov starší sa potešil.

„Drahá Annuška, práve som na teba myslel. Potrebujem pomoc. Chcel by som napísať Nikolajovi, však vieš, že na to nemám trpezlivosť. Pomôžeš mi“?

Anna sa zachvela. List Nikolajovi? Ale čo by neurobila pre svojho strýčka.

„Dobre strýčko, ako si želáte, povedzte mi, čo všetko by ste chceli napísať a ja to už nejako dám dokopy.“

„Dobre Anna, napíš mu, že sme všetci chvalabohu zdraví. Na statku je všetko v poriadku, len Peter Brylin ma trocha zlostí a nedá mi spať.“

Anna na neho s údivom pozerala. O týchto záležitostiach nemala ani zdania.

„Annuška, ty sa netráp, teba sa to netýka. Napíš mu, že mi je ľúto, že ho cár tak narýchlo poslal naspäť na bojisko. Bez vysvetlenia. Že nám veľmi chýba. A tak podobne, veď ty už vieš, ako na to.“

Jemne sa pritom začervenala. No Orlov si nič nevšimol. Rozmýšľal o Sofii. Sľúbil starej grófke Vorotynskej, že ju vezme na statok spolu s Annou, aby navštívila jeho švagrinú. Ešte pár dní a môžu odísť. Anna mala dojednané ešte tri predstavenia, preto chceli počkať na ňu. Silou mocou chcela tiež odísť na usadlosť aj ona. Veď je tam predsa Nataša. Jej Nataša.

„Dobre Annuška, tak ja ťa teda nechám, napíš čím skôr a odnes list do paláca. Tam ho daj cárovičovi. Stretol som ho na chodbe, keď som sa vracal od panovníka a chvíľu sme sa zhovárali. Keď som sa zmienil, že Nikoluška nepíše,

začudoval sa a povedal, že osobne dozrie na to, aby list odišiel. Budeš taká dobrá a odnesieš ho ty? Cárovič by ťa rád videl. Obdivoval tvoj spev aj tvoje herecké umenie.“ - Orlov pozrel na Annu.

Bola v rozpakoch.

„Dobre strýčko, ešte dnes list napíšem a odnesiem do paláca. Netrápte sa, všetko zariadim. Vy si zatiaľ oddýchnite. O niekoľko dní pôjdeme domov na usadlosť. Už sa nemôžem dočkať.“

Orlov s vd'akou pozrel na svoju chovanicu. Vedel už dávno, že miluje usadlosť. Videl na nej, aká je šťastná keď je tam, a hlavne s Natašou. Nataša. Keby nebolo jej, nevie, ako by vyriešil ukrývanie Sofie a mnohé iné nepríjemnosti.

Jednoduchá žena, ale koľko lásky a porozumenia im dala. Už dávno ju považoval za svoju priateľku, aj keď on bol „pán“ a ona iba „slúžka“. On knieža, ona kuchárka. Takto to bude pre všetkých lepšie.

„Dobre Anna, tak ja idem. Budem vo svojej izbe, keby si niečo potrebovala. Do videnia.“ - Orlov pobožkal Annu na líce a odišiel.

Dievčina osamela, na chvíľu sa zamyslela. List Nikolajovi?
Už dávno nikomu nepísala, a teraz rovno jemu, mužovi,
ktorého miluje a ktorý je tak ďaleko. Vstala a odišla do
pracovne, aby si našla pero a papier. Sadla si za stôl a
rozmýšľala, čo má napísať. Bolo toho veľa, čo mu chcela
povedať. Nevedela, ako začať. Po nejakej dobe chytila pero.
Potom už len písala a písala.

Kapitola XXI.

Po dlhých chodbách zimného paláca si vykračovala krásna mladá dáma. Niesla list veľkokniežaťu Alexandrovi Romanovi. Bol to list pre jej milovaného od jeho rodiny. Konečne prešla dlhými chodbami a prišla pred dvere kabinetu následníka. Oslovila stráž:

„Prosím vás, ohláste jeho Výsosti, cárovičovi Alexandrovi, že prišla Anna Krasninová. Povedal, že môžem prísť? Ďakujem vám.“

Dôstojník zaklopal na dvere, zrazil opätky a oznámil Alexandrovi, že má návštevu. Ten nebol práve v najlepšej nálade. Natali sa mu vyhýbala, vždy si našla nejakú zámienku, aby po kratšej chvíli odišla. A on chcel byť s ňou, tak veľmi túžil po jej spoločnosti. Princezná Mari odcestovala, a tak sa cítil dvojnásobne osamelý. S otcom si veľmi nerozumeli. Bol stále mrzutejší. Keď sa ho na to jeho matka opýtala, tak len vyhýbavo odpovedal. Ona to pripisovala odchodu Mari. Ved' ho to prejde, hovorila si. Už sa tým viacej nezaoberala.

„Nech vojde.“ - povedal nevrlo.

Do kabinetu vošla Anna. Alexander udivene vstal od písacieho stola.

„Anna, som rád, že vás vidím. Prosím, sadnite si. Čo vás ku mne privádza?“

Mladá žena si sadla na ponúknuté miesto. Ruky sa jej triasli od trémy. Už sa síce s cárovičom stretla, ale vtedy tam bolo plno ľudí a vedľa nej stál strýčko. Sama pred ním mala veľkú trému. Nevedela, ako začať. Alexander videl jej rozpaky. Nežné žieňa. Nečudoval sa Nikolajovi, že mu ukradla srdce. Keby jeho srdce bolo voľné, tak možno...

„Drahá Anna, chcete mi niečo povedať?“ - pretrhol mlčanie budúci panovník.

„Včera tu bol strýčko a povedal mi, že list pre Nikolaja môžem dať vám a vy sa o to postaráte. Nech sa páči, tu je.“ - podala mu obálku s listom.

Alexander vzal list. Zabudol, že včera sa stretol s Orlovom starším, ktorému sľúbil poslať list pre jeho syna. Netušil, že Orlov pošle Annu.

„Spoločte sa, určite ho doručím. Všetky listy, ktoré napíšete, prineste mne. Osobne dohliadnem, aby listy boli zasielané expresnou poštou, nebojte sa.“

Anna sa spokojne usmiala. Rada písala listy pre Nikolaja a ešte sa stretne aj s následníkom. Nečakala od rodiny panovníka takú účasť a pomoc.

Ešte nevedel, ako tie listy pošle, ale musí niečo vymyslieť. Nemôže predsa povedať, že Nikolaj je na Sibíri a nie na Kaukaze. Určite niečo vymyslí.

„Som rada, že nám pomáhate.“ - nesmelo sa usmiala. Trocha sa upokojila. Saša jej bol sympatický. Bol len o niekoľko rokov starší ako ona.

„Takej krásnej dáme, a ešte aj talentovanej, vždy. Vaše vystúpenie v divadle ma okúznilo. Uveril som, že ste Júlia.“ Anna sa zapýrila.

„Nechcel som sa vás dotknúť, drahá Anna. Zvykajte si. Také komplimenty budete teraz počúvať často. Pozvanie na dvor bude viac menej pravidelné a tu je plno mladých mužov. Možno jedného dňa stretnete toho pravého, ktorý si vás odvedie ako svoju manželku.“

Anna zvažovala.

„To sa nikdy nestane!“ - povedala trocha hlasnejšie ako chcela.

„Prečo? Nechcete sa vydať a mať rodinu?“

„Chcem, ale nie je to možné. Nechcem o tom hovoriť, prepáčte Vaša Výsosť.“ - sklonila hlavu.

Ale prečo? Niečo tu nehrá. Ona je citlivá, tak presvedčivo hrá zamilovanú ženu, že neveril jej slovám. Zrazu mu svitlo, ona je do niekoho zaľúbená! Len nechce, aby to niekto vedel a ten, koho miluje, jej city neopätuje. V tom to je! Teraz ju už chápal. On zažíval niečo podobné.

Takže preto sa tak správa v poslednom čase. Pozeral na ňu s obdivom.

„Nechcel som sa vás dotknúť, madmoiselle. Nehnevajte sa na mňa. Už to viac nespravím. Ešte raz prosím o prepáčenie.“ - šibalsky sa na ňu usmial.

„Necháme to tak, dobre?“

„Dobre, Vaša Výsosť. Nehnevajte sa na mňa, že o tom nechcem hovoriť. Moje city patria mne. Nechcem tým nikoho obťažovať a prosím vás o diskretnosť.“

Takže je zamilovaná, povedal si Alexander. Len, kto to môže byť? Ja to zistím, zistím si, kto ukradol srdce tejto nádhernej žene. Veď o takej snívajú mnohí muži. Na plese sa ukáže. Tam o nápadníkov nebude núdza, a potom sa uvidí. Anna sa raz prejaví.

V blízkosti milovaného človeka je ten druhý trocha neopatrný a roztržitý. Áno, ples je tá správna vec. Všetci budú v maskách a trocha tajomstva nezaškodí. Už sa tešil na zábavu. Lenže do plesu zostávalo ešte veľa času, bol naplánovaný niekoľko týždňov po Božom narodení. Dovtedy im všetkým bude musieť stačiť divadlo s Annou – Júliou.

„To je pre mňa samozrejmá vec. Ale obráťme list. Chcel by som sa vás opýtať, či neskúšate aj inú hru. Rád by som videl aj iné predstavenie. Samozrejme s vaším obsadením.

Porozprávam sa o tom s pánom Vorotynským.“

„Áno, už mi ponúkol aj iné úlohy, neviem sa rozhodnúť.“

Bude to prekvapenie. Na vianočné sviatky bude nová premiéra. Musím veľa skúšať a ešte aj často hrám, takže to nebude také jednoduché. A niekedy potrebujem aj voľno.

O pár dní odchádzame so strýčkom na náš statok neďaleko Petrohradu. Už sa mi cnie po domove.“

Alexander na ňu hľadel. Kde sa berie toľko sily, energie a citu v tomto malom stvorení! Anna sa mu páčila aj ako žena, aj ako človek. Ona si zaslúži muža, ktorý by jej bol hoden.

Taký, ktorý by ju urobil šťastnou do konca života. Lenže život je niekedy nevyspytateľný. Často sa s ľuďmi pohráva. Kto to je ten neznámy muž, tajná láska Anny? Už ho nikto a nič nepresvedčí, že Anna nie je zamilovaná. Vedel to už naisto.

„Budem na ňu dávať pozor, ako ma prosil Orlov. Ona si to zaslúži. Už len preto, že jej nevlastný brat súhlasil s takou nebezpečnou úlohou, si zaslúži ochranu panovníka.“

„Tak vás nebudem zdržiavať, Vaša Výsosť, určite máte ešte veľa povinností. Už pôjdem, chcela by som ešte navštíviť grófkú Katarínu Vorotynskú. V poslednom čase sme sa nevideli, mala som veľa práce. Veľmi pekne ďakujem, že ste ma prijali.“ - vstala, uklonila sa mu a on jej pobožkal ruku.

„Nemáte začo, to ja som poctený, že taká krásna dáma obetovala chvíľu zo svojho vzácneho času. Želám vám veľa šťastia. Do videnia, madmoiselle.“

Anna odišla k Vorotynským. Alexander ešte dlho pozeral na dvere, ktorými odišla.